

„A lelkész nem maga alakítja foglalkozását, nem szabadúszó, hanem Istent szolgálja egy életen át. Hálás vagyok, hogy erre méltatott méltatlanul is a sors Ura.”

Beszélgetés
id. dr. Hafenscher Károlyval ► 5. oldal

„De éppen az a gond, hogy nem töltjük be ezt a küldetésünket! Shing lelkész előadása erre ébresztette rá az egybegyűlteket: Magyarországon maga az egyház népe is megújulásra szorul.”

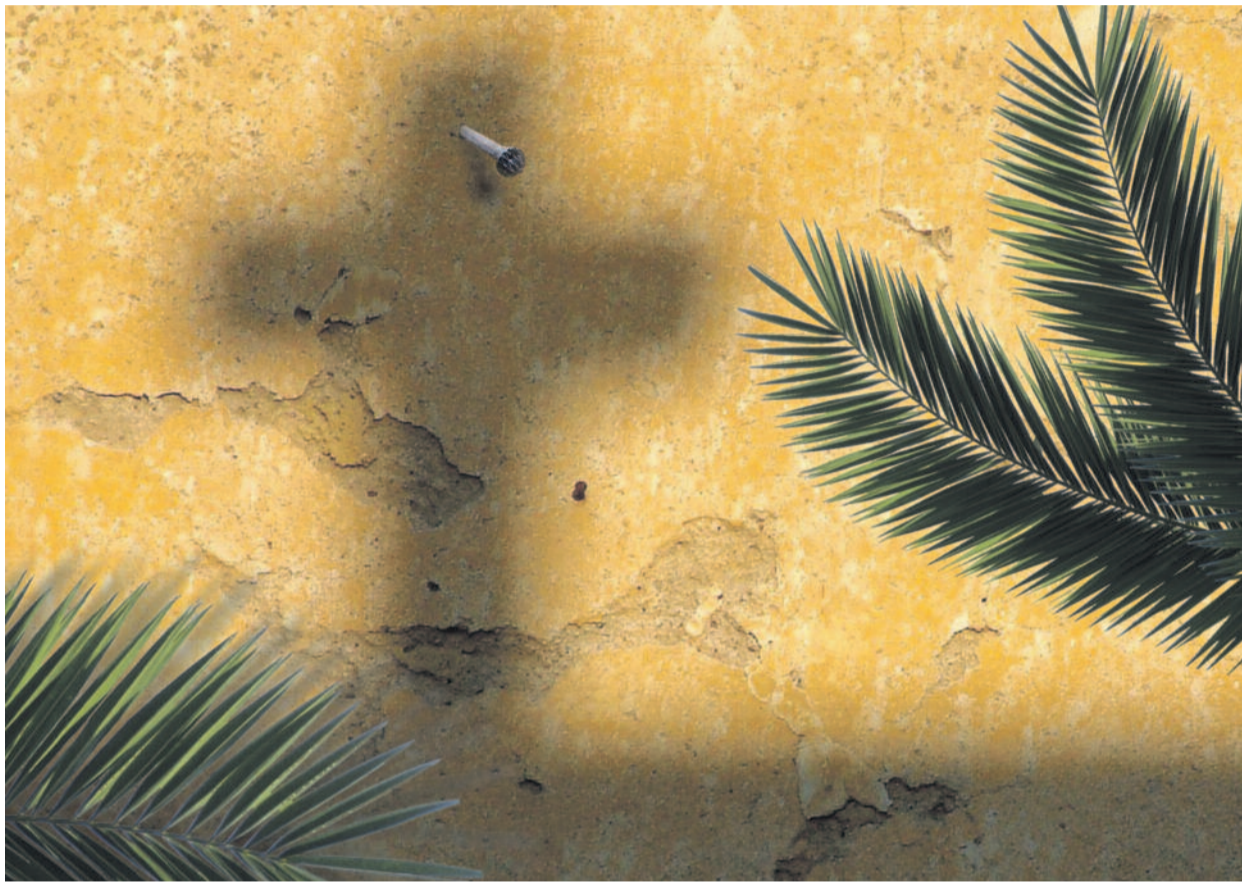
Operapódiumról az aluljáróba ► 10. oldal

„Akik nem találkoztak ugyan személyesen a Megváltóval, de ismernek olyat, aki találkozott vele, jóval tágabb kört alkotnak. És minden bizonnyal már nem csak zsidókról van szó...”

Kicsi világunk ► 15. oldal

Nagyböjti időutazás ► 6. oldal
Teremjete gyümölcsöket! ► 6. oldal
A hit nagyszombatja ► 9. oldal

A küldött ► 11. oldal
Agresszió körülöttünk és bennünk ► 11. oldal
Digitális almafa ► 13. oldal

Virágszerda

■ FABINY TAMÁS

„Dicsértessék az aranyzandálos előkelőségek között meztlábos Jézus. Dicsértessék Jézus, az Isten Fia, aki nem rabszolgáktól cipelt, drágakövekkel kirakott hordszéken, hanem kölcsönös háttán haladt virágos úton a hozsannázó nép között.”

Öveges József, a legendás hírű, mélyen keresztény fizikus írta ezeket a költői sorokat. Hitvallásszerű mondatai jól rávilágítanak virágvasárnap lényegére: Jézus nem csinnadrattával kísérve, hanem számárháton, „az ókor Trabantján” vonult be Jeruzsálembe. Nem csoda, hogy e szokatlan gesztust látva „felbolydult az egész város, és ezt kérdezték: »Ki ez?»” (Mt 21,10)

Mert bizony a jeruzsálemi bevonulások nem így szoktak történni. Elég csak néhány esetet felidézni arra, hogy különféle hódítók miként érkeztek a szent városba. 1Krn 11 szerint Dávid erőszakkal elfoglalta a jebuszik városát. 2Kir 25 szerint Nabukad-neccár, Babilónia királya fogta körül ostromtoronyokkal a várost, majd miután meghódította, a lakosság nagy részét áttelepítette birodalma más részeire.

Krisztus előtt 168-ban IV. Antiochosz Epiphanész Jeruzsálembe betörő hadai szentségtelenítették meg a templomot. Krisztus után 70-ben Titusz római hadvezér, későbbi császár vonta sánc alá a várost, majd földig is romboltatta. 614-ben aztán II. Khorosz perza hadai érkeztek fegyveresen Jeruzsálembe, hogy feldúlják a várost. Másfél évtizeddel később Hétrakleiosz császár emberei tértek vissza felszabadítóként, de 638-ban a seregei élén ide érkező Omár kalifa foglalta vissza a várost a mohamedánoknak. A 12. században felfegyverzett kereszties lovagok érkeztek Jeruzsálembe.

És ez így ment egészen 1917-ig, amikor is Allenby brit csapatai szállták meg a várost, és 1967-ig, amikor felfegyverzett izraeli csapatok foglalták el Jeruzsálem óvárosát.

Hány és hány fegyveres bevonuló, mennyi agresszió, micsoda hódítások! Erre jön a „meztlábos Jézus”. Mert ő egészen más. Ő nem fegyverrel, hanem szelíd szóval érkezik.

A virágvasárnap Jézus – szemben a sok egyéb jeruzsálemi bevonulóval – egyebek mellett arra is rá akar ébreszteni, hogy a hadászati és politikai érdekek feletti szempontok is léteznek.

Valami hasonlót éltünk át március 21-én, szerdán Komáromban, amikor részt vettünk a szlovák–magyar evangélikus partnerszerződés aláírás ünnepségén. Ezért is áll a *Virágszerda* cím ennek az írásnak az élén. Persze óhatatlanul sok minden emlékeztetett minket a távolabbi és a közelebbi múlt politikai árnyoldalaira. Az ünnepi istentiszteletnek helyet adó komáromi imaházban szolgált lelkészként Schulek Tibor –

egészen addig, amíg a határon túli magyarok melletti kiállása és az abortuszok gyakorisága elleni tiltakozása miatt le nem mondatta őt a hatalom kegyeit kereső korabeli egyházvezetés.

A kölcsönös megbékélést hirdető alkalom után azon a hídon mentünk át, amelyen közel három éve, egy augusztusi napon nem kelhetett át országunk köztársasági elnöke. Révkomáromban aztán a közelmúlt szlovákiai parlamenti választásaira emlékeztettek az óriásplakátok. Az egyik párt magyar elnökének képmása mellé öles – magyar – betűkkel odaírták: „Áruló”.

Nem szabad a fenti eseményeket bagatellizálni. Ám a virágvasárnap Jézus magyar és szlovák tanítványiként arról tanúskodhattunk, hogy a politika nem minden. És ezzel talán példát tudunk adni országaink népeinek, közöttük a felelős vagy éppen felelőtlen vezetőknek. A „meztlábos Jézus” mellett József Attila is erre tanított minket ott, a Dunánál. Ránk, szlovák és magyar evangélikusokra is érvényes a versben megfogalmazódott „rendezni végre közös dolgainkat” parancsa. És természetesen ez a sor is: „...a multat be kell vallani”.

Ennek jegyében kértem bocsánatot azok miatt a fájdalmak miatt, amelyeket a magyarországi szlovákoknak egyházunk némely 19–20. századi megnyilvánulása miatt egyénilig vagy közösségekben, hitéletükben vagy az oktatásban el kellett szenvedniük. Ugyanakkor ezt is mondtam: „Nyilván megértitek, hogy nekünk is fáj az, ami 1920-at és különösen 1945-öt követően a magyarokkal történt, amikor erőszakkal megfosztották őket csehszlovák állampolgárságuktól, vagy jelentős mértékben korlátozták állampolgári jogaikat, így például az anyanyelv használatát. Ezt lakosságcsere, reszlovakizáció és belső áttelepítés követte.”

Alighogy lejttem a komáromi szószeletről, valaki megkérdezte tőlem: „Az említettékért a szlovák evangélikusok bocsánatot kértek-e?” Őszintén szólna nemmel kellett válaszolnom, de azért azt nem hallgathatom el, hogy nem hivatalosan többen kifejezték már valamilyen formában a bocsánatkérésüket. Válatlanul érvényesnek tartom „virágszerdai” igehirdetésemnek ezt a mondatát: „A politika erre talán még mindig nem tudja azt mondani, hogy »bocsánatot kérünk«, de az egyház képes lehet rá.”

Lukács evangéliuma szerint a virágvasárnap történet nem ér véget a hozsannázással, hanem Jézus könnyek között elhangzott mondatával folytatódik: „Bár felismerted volna ezen a napon te is a békességre vezető utat!” (Lk 19,41)

A szerző egyházunk külügyekért is felelős püspöke

Dies Academicus

► Nagy sürgés-forgás kísérte az idei Dies Academicus tudományos konferenciát az Evangelikus Hittudományi Egyetemen. A Magyarországi Evangelikus Egyház és az egyetem közös szervezésében március 22-én megrendezett eseményre a ráhangolódást már előző este elkezdhetők az érdeklődők az *Agape* együttes egyetemi kápolnában tartott böjti koncertjén. A nap mottója – *Lelki nevelés – esély a holnap számára* – érdekes előadásokat ígért, talán emiatt is érkezett minden eddiginél több vendég az intézmény dísztermébe.

Az egybegyűlteket dr. Szabó Lajos, az Evangelikus Hittudományi Egyetem rektora igével köszöntötte, majd – mintegy felvezetve a nap témáját – érzékeltette a lelki nevelés társadalomra gyakorolt hatásának jelentőségét.

A lelki nevelés szerepe a társadalomban

„Nem tudni annyi, mint elveszni” – ezzel az idézettel kezdte a nap első előadását dr. Réthelyi Miklós. A nemzetierőforrás-miniszter az új köznevelési törvényből adódó változásokról és az aktuális oktatáspolitikai szempontokról tájékoztatta a hallgatóságot. A megváltozott tantervben szerepelni fog a nemzeti azonosság tudatra, a családi életre, valamint a médiatudatosságra nevelés is. Az etika tantárgy bevezetése új helyzetet teremt az egyházak számára is, mivel ez a kötelező tantárgy kiváltható az egyházak által szervezett hit- és erkölcsstan iskolai tanórával.

► Folytatás a 3. oldalon

Evangelikus kapcsolatmélyítés

Aláírták a szlovák–magyar partnerszerződést

► Történelmi pillanatoknak lehettek tanúi azok, akik jelen voltak a magyar és a szlovák evangelikus egyház szerződésalkötésén, amelyre március 21-én Komáromban került sor. A Szlovákiai Ágostai Hitvallású Evangelikus Egyház részéről Miloš Klátik egyetemes püspök és Pavel Delinga országos felügyelő, míg a Magyarországi Evangelikus Egyház (MEE) részéről Gáncs Péter elnök-püspök, illetve Pröhle Gergeley országos felügyelő írta alá a dokumentumot. Az eseményen mindhárom magyarországi egyházkerület püspöke részt vett, és – többek között – jelen volt az MEE zsinatának nem lelkészi elnöke is. A két nyelvű alkalmon Nagy Zoltán békéscsabai lelkész tolmácsolta.

FOTO: ADÁMI MÁRIA

Az ünnepi istentisztelet *Ihász Beatrix* helyi evangelikus lelkész köszöntőjével kezdődött. Az igehirdetés szolgálatát dr. Fabiny Tamás, az Északi Evangelikus Egyházkerület püspöke végezte (*képiünkön*) Ézs 43,1–2 alapján. A külügyi kapcsolatokért felelős egyházvezető felidézte a közös múlt sérelmeit, majd

a bocsánatkérés és -adás fontosságára hívta fel a figyelmet.

„Böjt idején különösen is önvizsgálatot kell tartanunk: mikor és hogyan vétkeztünk egymás ellen szóval, cselekedettel, mulasztással” – fogalmazott. Majd hozzátette: a politika egyelőre talán nem tud bocsánatot kérni, de az egyház képes lehet erre. A partnerszerződés mai aláírása akkor hiteles, ha Isten színe előtti bűnbánatban történik meg.

► Folytatás a 4. oldalon

Oratio œcumenica

Alázatos Királyunk! A nagyhét nyitányán eléd hozzuk gondjainkat és örömeinket.

Hálát adunk neked, hogy ezen a virágvasárnapon is te közeledsz hozzánk, és be akarsz vonulni az életünkbe. Mi is hozsannával fogadunk és magasztalunk téged, hogy meghallgatód könyörgésünket.

Bevonuláskor sirtál Jeruzsálem felett, mert nem ismerte fel a békeségre vezető utat. Nyisd meg szemünket, hogy lássuk és megbecsüljük mindazt, amit felkínálsz nekünk az induló nagyhéten.

Első utad a templomba vezetett, hogy megtisztítsd a kalmárkodás szellemétől. Tisztítsd meg a mi istentiszteleti életünket is minden hazug képmutatástól, számíthatástól, megüresedett formalitástól. Segíts, hogy templomunkban újra felfedezzük az atyai házat, ahol őszinte imádságban, párbeszédben élhetjük át a veled való találkozást és közösség örömeit.

Urunk, azon az első nagyhéten te szolgaként mostad meg tanítványaid lábát, hogy példát adjál nekünk is az alázatos szolgálatra. Fordíts és vezess minket ezekben a napokban mindazokhoz, akiknek szükségük van gondoskodó szeretetünkre. Használj fel minket gyógyító munkádban.

Mesterünk, egykori tanítványaid cserbenhagytak, megtagadtak, elárultak téged a kereszttúton, mert nem fogták fel szenvedés értelmét és célját. Add, hogy ezen a héten napról napra közelebb kerüljünk hozzád, és egyre világosabban ragyogjon fel számunkra a keresztfá titkának tűnődő fénye. Ennek világosságában hálás szívvel magasztalunk téged mindazért, amit értünk, miattunk és helyettünk elvégeztél a Golgotán.

Ajándékozz meg minket nagycsütörtök meghitt úrvacsorai közösségével, nagypéntek őszinte bűnbánatával, nagyszombat tartalmas csendjével és a feltámadás hajnalának minden kétséget, sötét árnyat elűző örömeivel! Tedd számunkra valóban nagygyá ezt a hetet. Segíts, hogy másokkal is meg tudjuk osztani a töled kapott kincseket. Ámen.

SEMPER REFORMANDA

„Nincs tehát a hatalmunkban, hogy a Krisztus szenvedése mindezt elvégezzék bennünk. Ezért előfordulhat, hogy nem abban az órában nyerjük el, amikor kérjük. Mégsem kell feladnunk. Elcsüggednünk sem kell. Meglehet, hogy olyankor éljük ezt át, amikor nem is ezért imádkozunk. Isten kérésünk nélkül is megteheti, ha akarja. Amikor véghezviszi, akkor az ember meggyűlöli magát lelkiismeretében, és rosszul érzi magát a saját bőrében. Eközben nem is sejti, hogy mindezt Krisztus szenvedése munkálja így benne. Másoknak viszont szinte minden gondolatuk a Krisztus szenvedése körül forog, és mégsem jutnak általa önismeretre. Előbbieknél a Krisztus szenvedésében való részesedés rejtett és valóságos, utóbbiaknál színtelt és önáltató. Aki Isten szerint bölcs, az tudja, hogy gyakran önmaguk ellentétében kell szemlélnie a dolgokat.”

► **Luther Márton:**
Hogyan szemléljük
Krisztus szenvedését?
(Véghelyi Antal fordítása)

BÖJT 6. VASÁRNAPJA (PALMARUM) – ZAK 9,9–12

A megsegített Segítő

„Királyod érkezik hozzád” – ízelgetem a szavakat. Egészen egyszerű mondat ez, mégis milyen gazdag, „sűrített” a teológiája és a belőle kibomló személyes üzenet! Különösen két mozzanat szólít meg engem ezen az ünnepen: az egyik, hogy ő Király, a másik pedig, hogy ő hozzám érkezik.

Az egyházi esztendő során kétszer is élénk kerül ez a prófétai szó: advent első vasárnapján és virágvasárnapon. Egészen különös, ahogyan ez az ige összekapcsolja a két nagy ünnep, karácsony és húsvét alapvető üzenetét: Jézus megérkezik. Találkozhatunk. „Mint fogadjalak téged?” – énekeljük a régi éneket. És közben arra is gondolunk: miért szolgakirályként jön? Milyen is valójában a veled való találkozás? Mit hoz ő nekünk, akinek eljövételét várjuk?

Jézus nem azért jött el a világba, hogy Isten ezentúl másként gondolkodjon az emberről, hanem azért, hogy az ember gondolkodjon végre másként Istenről. Ő nem amiatt jött előszörban, hogy megoldjon egy „óriási kozmikus problémát”: a bűnt, hanem hogy feltárja nekünk a kegyelmes Isten szívét, aki igaz és megbocsátó.

Jézus nem pusztán szükségesszerűségként lépett be az élet földi köreibé, hanem tiszta ajándékként. Ha nem így néznék rá, akkor eszköznek tekinteném őt üdvösségem eléréséhez. Istenről pedig azt gondolnám, azt várja Fiától, hogy ellenszolgáltatást nyújtson atyai irgalmáért. Jézus az általa megvalósuló szabadságot nem a bűnök nagyságával, hanem a szeretet „mértékeltenségével” kapcsolta össze. Egyáltalán nem akarta, hogy a szeretet helyett a bűn váljon a megváltás hajtóerejévé.

Azon az első virágvasárnapon egészen szabadon, minden külső

kényszerítéstől mentesen indult el a szolgakirály, hogy mint Isten küldötte végigjárja az utat. Nem a bűnökért való elégtétel szerzése, még csak nem is a látványos és fennkölt földi király-szerep: az „igazságosztó” szerepe indította Jeruzsálem felé. Azt akarta megmutatni, hogy őt Isten- és emberszeretete arra indítja, hogy segítséget, szabadságot hozzon mindenkinek – de úgy, hogy közben ő maga is átéli az Atya segítségét.

A magyar fordítás így jellemzi a számarhátan Jeruzsálembe érkező királyt: ő igaz és diadalmas. A második jelző fordítása sajnos nem pontos. Ez a héber kifejezés szó szerint annyit jelent: *akit megsegítettek*. Eredetileg ez az ige passzív szemléletű, a fordításokban azonban többnyire cselekvő formában adják vissza: győzedelmes, diadalmas. Pedig valójában itt egy nagyon lényeges üzenet bontakozik ki előttünk: Izrael Messiása, a hozzánk érkező király mindent az Atya kezéből fogad el, és mindenben hozzá kötődik, rá szorul. Ilyen király ő: nem a maga erejében, hanem az Atya hűségében bízunk.

Az *Ószövetség* messiási jóvendőlései egy eljövendő új királyról szólnak, aki Dávid trónján az idők teljességében elhozza a béke és az igazság uralmát. *Ézsaiás könyvében* a 7., 9. és 11. fejezetben, valamint *Mikeás próféta könyvének* 5. részében találjuk ezeket a Messiás-ígéreteket. A sorban utolsó és korát tekintve legfiatalabb textus éppen virágvasárnap igéje: Zak 9,9–12. Egy szomorú korban, a görög eszmék térhódításának időszakában, erősödő és erőszakos globalizáció idején végre felhangzik a gyógyító üzenet: Isten országa nem a hatalmasok, a földi kincsekért acsarkodók, másokat leigázó

hódítók világa lesz. Isten akaratából végül kivész a harci íj, elnémul a harci koscsik zaja, a foglyok fellelegezhetnek, oltaimtal találunk. *Zakariás könyvében* tárul elénk a legmarkánsabban ez az új világrendet hirdető ígért. A messiási várakozás itt éri el a tetőpontját az *Ószövetségben*.

Miről is van tehát szó? Az eljövendő király szegénységével vállal közösséget a szegényekért, mert a szegényeké Isten országa. Az ősi hagyomány értelmében számarhátan, vagyis a régi idők uralkodói állapotán érkezik, béke és szándékkal (lásd 1Móz 49,11; Bír 5,10; 10,4). Nem harci paripán üget be a városkapun, mint egy hódító hadvezér, hanem szolgaként érkezik a szolgákhoz: egy fizikailag és lelkileg elnyomott néphez, amely fölött idegen, életellenes hatalmak uralkodnak.

A názáreti Jézus küldetését egészen pontosan írja le az évszázadokkal korábban felhangzott messiási jóvendölés: természetes volt hát, hogy a prófétai szó Isten hatalmas prófétájának, szabadítójának szolgálatában új értelmet kapott, kiteljesedett.

Azzal, hogy a názáreti Jézus bevonult Jeruzsálembe, a történelemben tett csodát, vagyis kijelölte, végérvényesen meghatározta annak irányát, távlatát. Ezt pedig úgy vitte végbe, és úgy teszi azóta is, hogy emberéletekbe, személyes sorsokba „vonul be” – alázatosan, békességet hozva. Úgy is mondhatnám: semmi sem „változott meg” a Golgotán, de minden feltárult, hogy mi megváltozhassunk. És ez a lényeg.

Korunk társadalmában – ott, ahol egyáltalán még van – a királyság mint „intézmény” elhanyagolható süllyal bír. A királynak inkább csak reprezentációs szerepe van, mint egy köztársasági elnöknek. Ha egy

VIRÁGVASÁRNAP IGÉJE

igazi királyra gondolok, inkább a mesék, mondák királyai tűnnek elém. Attól a királytól viszont, akit a názáreti Jézusban láthatok meg, a jóakaratot, a rendet, a megbocsátott vétkeket, a felszabadított, vezetett, kézben tartott életet kaphatom ajándékba. Azt a bizonyosságot, hogy Isten olyan segítőt ad nekem, nekünk, aki a saját életünként, saját életünk valóságában jön el hozzánk.

A virágvasárnap evangélium ugyanakkor – a prófétai üzenet nyomán – megfoszt minket attól a lehetőségétől, hogy szentesítsünk és gyakoroljunk bármiféle erőszakot. A király szegényen és alázatosan érkezik. Békét hirdet a népeknek. Úgy jön el, hogy nem félelmet kelt maga körül, hanem szabadságot hoz, és reményt ébreszt. Ha megérint engem ez a kegyelem, és megértem végre, hogy mindez értem van, akkor én is leteszem a fegyvert.

Ez a nagy ígért virágvasárnap evangéliuma. Ebben a böjti időben, nagyhét kapujában állva számomra azt jelenti, hogy a názáreti szolgakirályban találok meg és veled élhetem át az élet távlatát, teljességét. Őbenne, aki maga is segítségre szorult, és így tud nekem is segíteni.

■ DR. VARGA GYÖNGYI

Imádkozzunk! „Megrészegülve kiabál a nép, zeng a »Hozsanna a Dávid Fiának!« / Virágvasárnap leteszem Eléd ezt a szívemben őrzött palmarágot / én is, a fáradt ember, aki vár, a Golgotát is ismerő zarándok, / s követlek Téged, hallgatsz Király, ki minden bűnöm látod s megbocsátod.”
(Füle Lajos: Palmarág)

RÉGI-ÚJ LITURGIKUS SAROK

Az elmúlt hónapokban sorra vettük azokat az istentiszteleti formákat, amelyekkel az egyház szolgálatba indítja munkatársait, vezetőit. A *Liturgikus könyv* második kötetének ismertetése során elérkeztünk ahhoz a nagy egységhez, amelyben az egyházi élet tárgyi feltételeinek, „kellékeinek” felszentelését vagy használatbavételét ismerhetjük meg.

Sok minden került ebbe a fejezetbe, a lista bizonyára nem is teljes, hiszen újra meg újra adódnak olyan alkalmi egyházi szolgálatok, amelyek megformált rendet igényelnek – ilyen volt az elmúlt hetekben több emléktábla-avatás.

Sokféle liturgikus rend került e szakaszba azért is, mert az események lényegükben fogva nagyon különbözőek, a tárgyak sokféleségéhez illeszkedve: a legegyszerűbb tárgytól a hatalmas épülettől, a kimondottan istentiszteleti használatba kerülő tárgytól és épületektől egészen a hétköznapi létesítményekig vagy eszközökig. Ha mindezt így végig gondoljuk, érezhetjük, mennyire összetett kérdésszóról van szó. Ugyanakkor azt is meg kell látnunk, hogy a szentelésekkel, megáldásokkal teológiai szempontból is veszélyes vizekre evezünk.

Milyen pontokon leselkednek rák veszélyek?

Először is: az ember a szíve mélyén a hit helyett a látásra vágyik, s

Egyházi épület és felszerelés szentelése vagy megáldása

mindarra, ami megragadható, kezelhető – tehát egy tárgyban, építményben jelenik meg. Az egyháznak és szolgálatteljesítésnek nem az a feladata, hogy ezeket a tárgyakat kielégítse – önáltató, hamis fogódzókat és kapaszkodókat adva az emberek kezébe.

A második veszély, hogy a titokzatos és misztikus dolgok után vágyódó ember olyan erőket, tulajdonságokat szeretne látni az anyagi világ kézzel alkotott tárgyaiban, amelyeken keresztül a valóságtól eltérő álomvilágot épít fel magának – a zord valóság helyett, azt ellensúlyozva.

A harmadik veszély az, hogy az ember előírja az Istennek, hogy mit tegyen, mintegy „megrendeli” azokat a cselekedeteket, amelyeket jónak, számára kedvezőnek képzel el. Az Isten „dolga”, hogy teljesítse a kérésünket, az egyház pedig – megfelelő ellenszolgáltatásért – elvégezi ezeket az isteni műveleteket.

Nos, mindhárom veszély arról tanúskodik, hogy a szentelések, áldások, avatások sokak számára valamiféle varázslatoknak tűnnek, amelyekben mi, földiek „befoghatjuk”, akaratunk alá vonhatjuk a természetfeletti hatalmakat. Nem véletlen, hogy *Luther* – korának harci helyzetében – gúnyolta a mindent megáldó, megszentelő, varázsszákából ezt-azt előhúzó egyházi szokásokat.

Ugyanakkor a másik oldalról se feledkezzünk meg: egy olyan világban,

ahol már semmi se szent, semmit nem tisztelünk, szentességünk van olyan eszközökre, olyan helyekre, amelyek Isten jelenlétének, munkájának jelei. A szekularizáció ilyen mértékű előrehaladásával, amelyet ma tapasztalunk, természetes módon szükségünk van arra, hogy átéljük a különleges helyek, kiemelkedő alkalom hangulatát, Istenhez segítő erőt, azt, hogy a tartalomhoz keretet adnak.

Mindezt figyelembe véve gondoljuk végig az épületek és felszerelések felszentelésének és megáldásának rendjét. A bevezető anyag (rubrika) így ír:

„Az egyházi épületek és felszerelések funkciójuk szerint két csoportba sorolhatók. Egy részük közvetlen módon istentiszteleti (kulturális, szakrális) célt szolgál. Ezeket felszenteljük. Ez nem azt jelenti, hogy tárgyi szentséget kölcsönözünk vagy tulajdonítunk nekik, hanem hogy a szent szolgálatra szánva (odaszánás = odaszentelés) elkülönítjük őket. A szenteléssel azt a hitünket is kifejezzük, hogy ezeket az épületeket, illetve tárgyakat nemcsak az egyház, a gyülekezet fogja használni, hanem maga Isten veszi őket használatába, hogy segítségükkel jelenlétére emlékeztessen, és megváltó művének gyümölcseiben részesítsen. Más részük nem istentiszteleti, de egyházi célt szolgál, és általánosan Isten szolgálatának eszköze. Ezeket megáldjuk.”

Hosszú út vezet a felszentelés vagy megáldás pontjára. Gondos tervezés és előkészítés, igényes kivitelezés, a tartalomhoz méltó forma kialakítása. Csak az ügyszó méltó épületet vagy tárgyat állíthatunk szolgálatba. Mivel az egyházi épületek és felszerelésük célja az, hogy Isten ügyét szolgálják, és órá emlékeztessenek, ezért az egyháznak hitéből és Istenhez segítő hálából fakadó kötelessége, hogy az emberi alkotóerő legjavát adja azokba, hogy a Krisztus-hittel megszentelt művészet hirdesse Isten dicsőségét.

Gondatlan és művészetlen alkotások méltatlanok Isten ügyéhez. A *Liturgikus könyv* apró betűs információja szerint: „Szentelésre alkalmatlanná teszik a tárgyakat az olyan feliratok (bevések stb.) is, amelyek feltűnő módon örökítik meg az adományozó vagy az alkotó emlékét: így azok már nem Istenre és műveire, hanem az emberre és alkotására emlékeztetnek. A szerényen elhelyezett felirat viszont helyénvaló, mert Krisztus gyülekezetének történetéből örökít meg egy részletet.”

Mivel az ilyen ünnepi alkalmaknak súlyuk és az egyház életében hosszú időre szóló hatásuk van, minden szentelési cselekmény megtörténtét és lefolyását jegyzőkönyvbe kell foglalni gyülekezeti közgyűlésen vagy presbiteri ülésen.

Húsvét után – rovatunk hasábjain – beletekintünk e liturgiák felépítésébe és szövegeibe.

■ DR. HAFENSCHER KÁROLY (IF.)

Dies Academicus: Lelki nevelés – esély a holnap számára

► Folytatás az 1. oldalról

A miniszter elengedhetetlennek tartja a megfelelő hittanár kiválasztását. Ehhez támpontot is adott, mert szerintem fontos, hogy a hitoktató személyében több hivatás legfontosabb tulajdonsága egyesüljön: legyen edző, aki serkenti a diákok teljesítményét, tudós, aki a kíváncsiságot felkelti, művész, aki alkot, és legfőképpen lelkipásztor, aki Isten szolgálatának szentelte az életét.

Előadása középpontjába a hitoktatás célját állította, ez pedig a „vasárnap-i keresztények” tömegének növelése helyett a „hétköznapi keresztények” nevelése. „Két vasárnap között ott van másik hat nap” – mondta Réthelyi Miklós, utalva arra, hogy a hétköznapiakra is fel kell készíteni a diákokat. Meg kell őket tanítani arra, hogy vegyék észre „a mindennapok szentségeit”, az apró örömeiket. Beszéde végén hangsúlyozta, milyen nagy a várakozás – ahogyan fogalmazott – „az oktatási terv” ezen területének 2013. szeptemberi hatálybalépésével kapcsolatban.

Felelősségvállalás a következő nemzedékért

Három egyházi megbízottal beszélgettünk Szabóné Mátrai Marianna, az Evangélikus Hittudományi Egyetem Gyakorlati Intézetének vezetője, Rozs-Nagy Szilvia, a Magyarországi Evangélikus Egyház hitoktatási előadója, dr. Bodó Sára, a Debreceni Református Hittudományi Egyetem docense és Bárány Béla plébános, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye hitoktatási felügyelője a hitoktatás szerepét vizsgálta az egyes felekezetek életében.

Mindhárman nagy kihívásnak tartják a kötelező iskolai hit- és erkölcsoktatás bevezetését, mely lehetőséget ad arra, hogy az egyházak idősebbé tegyék hitoktatási szolgálatukat, és újra megfogalmazzák ennek célját. A megváltozott helyzetben nyilvánvalóan át fog alakulni a gyülekezeti hitoktatás módszere és tartalma is. Valószínűleg nagyobb hangsúlyt kap majd a közösségi és a lelki élet, ezért a gyülekezeti lelkészek tervező, szervező és végrehajtói szerepe növekedni fog.

Arra a kérdésre, hogy milyen lesz egy hittanóra öt év múlva, válaszként mindhárman elmesélték álmaikat. Közös váradalmaik, hogy a diákok ér-

deklódobban és aktívabban vegyenek részt az iskolai hittanórákon.

Lelki nevelés – egy konkrét példa

Rövid ízelítőt kaphattak a vendégek a Pannonhalmi Bencés Gimnázium életéből Dejsics Konrád jóvoltából, aki az iskola tanáraként hitelesen tudta bemutatni, milyen nagy érték életünkben a közösség.

FOTÓ: ADÁMI MÁRIA

Előadásában rámutatott, hogy a gyerekeket azon a szinten kell tanítani, ahol éppen állnak. Iskolájuk ezt meg is valósította az úgynevezett *moduláris hittanoktatással*: ez könnyen befogadható tananyagot kínál az egyes évfolyamoknak, a diákok túlterhelése nélkül. A nem katolikus vallású, netán nem keresztény tanulók számára pedig *katekumencsoportokat* hoztak létre, amelyekben bevezetik őket a katolikus egyház tanításaiba.

Az eredmények példaértékűségét mutatja, hogy az előadás végén dr. Szabó Lajos megjegyezte: „Az evangélikus egyházban is szükség lenne több Konrád atyára...”

Pedagógusok és lelkészek együtt munkálkodása a lelki nevelés terén

A délelőtti programsorozatot szintén kerekasztal-beszélgetés zárta Gáncs Péter elnök-püspök moderálásával. Két iskolalelkész (Csorbáné Farkas Zsófia, Péterfy Sándor Evangélikus Oktatási Központ, Győr; illetve Mesterházy Balázs, Berzsényi Dániel Evangélikus [Líceum] Gimnázium, Kollégium és Szakképző Iskola, Sopron) és két igazgató (Fellegvári Zoltán, Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium

és Pedagógiai Szakközépiskola, Miskolc és Fehér Borbála, Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium, Orosháza) vitatta meg a gyülekezetek és iskolák kapcsolatának kérdéskörét.

Egyetértettek abban, hogy az iskolalelkészre nagy felelősség hárul a tekintetben, hogy a diákok a hittanórán kívül is megélik a hitüket, hiszen neki kell „átvezetnie a tanulót a templom-

ba”. Szerencsére növekszik az igény az ilyen irányú szolgálatra, ugyanis egy év alatt huszonezzerrel nőtt az egyházi iskolában tanulók száma. „Miskolcon is már három egyházi középiskola működik, sőt még az sem kizárt, hogy negyedikre is szükség lesz” – tudhatták meg a résztvevők Fellegvári Zoltántól. Az egyházi iskolák alapállása a nyitottság, a jelenleg jól működő iskoláink gyakorlata igazolja ezt.

A konferencia delután részében szekcióbeszélgetéseken vehettek részt az érdeklődők, majd a szekcióvezetők ismertették csoportjuk munkáját. (A szekcióvezetők értékelését a lap szélén olvashatják. – A szerk.)

A Dies Academicus idején üzenetét Szabó Lajos összegezte, hangsúlyozva, hogy a folytatás útját szakmai és gyakorlati értelemben egyaránt meg kell találni. A vendégek is kifejezésre juttatták, hogy az ilyen jellegű tudományos konferenciák rendkívül sokat jelentenek hétköznapi munkájuk számára. A programsorozat végén Rozs-Nagy Szilvia és Szabó Lajos együtt köszöntötte meg a közreműködőket, a szervezőket és a résztvevőket aktív jelenlétükért, majd Gáncs Péter püspök útra bocsátó áldással köszönt el az egybegyűltektől.

■ KOVÁCS BARBARA

A szekcióbeszélgetések vezetőit arra kértük, röviden ismertessék csoportjuk munkáját. Az alábbiakban legfontosabb megállapításait idézzük.

Mit tehet az iskolavezetés?

Sok szó esett az intézményvezetők kulcsszerepéről. A jelenlévők megállapították: a vezető akkor válik valóban vezetővé, ha követik őt. Ehhez azonban először végig kell járnia a tanítványság rögös útját is. Elengedhetetlen, hogy az evangélikus intézmény vezetője teológiai ismeretekkel rendelkezzen, kezelje sikeresen a konfliktushelyzeteket, valamint szolgálatát örömteli tevékenységként élje meg. Azt is megfogalmaztuk, hogy az iskolalelkész és az igazgató testvéri együttműködése nélkül elképzelhetetlen egy evangélikus iskola lelki életének fejlődése.

HALLGATÓNÉ HAJNAL JUDIT *gimnáziumigazgató (Győr)*

Mit tehet az iskolalelkész?

Őszinte kapcsolatba akkor kerülhet az iskolalelkész a fiatalokkal, ha nyitott, megszólítható és hiteles ember, aki ismeri a mai kor problémáit. Tapasztalataim alapján így a diákok is könnyebben befogadják az evangéliumot. Kérdésünkről, hogy az iskolában a lelkész miként tudja megjeleníteni és erősíteni az „evangélikus identitást”, még a konferencia befejezése után is beszélgettünk.

DEÁK LÁSZLÓ *iskolalelkész (Budapest)*

Mit tehet az óvoda?

Az óvoda missziói jellegét a gyermekeken keresztül fejti ki a családokban, ezért nagyon fontosnak tartjuk a gyerekeknek átadni a keresztény erkölcsi értékrendet. A ma gyermeke az ország jövője – azaz amilyen neveljük ma az óvodás generációt, olyan lesz húsz év múlva a felnőtt társadalom. Szekciónkban szó esett az ezzel kapcsolatban felismert felelősségünkről, illetve arról, hogy példaképpé kell válnunk abban is, hogy megmutatjuk az utat az otthon és az óvoda, valamint a szülői ház és a templom között.

LAKATOSNÉ HACHBOLD ÉVA *vezető óvónő (Soltvadkert)*

Mit tehet a gyülekezet? (1-es szekció)

Szinte minden résztvevő azt a tapasztalatát osztotta meg a többiekkel, hogy miközben gyülekezete szeretne egyházi és állami iskolában tanuló gyerekeket egyaránt befogadni, számukra lelki otthont nyújtani, valahogy mégis kevesen hallják meg a hívást. Lehet, hogy nem a megfelelő irányba nyit ajtót a gyülekezet? Első lépésben fontos a szülők megszólítása és megnyerése. Megfogalmaztuk, hogy lelkészként az a feladatunk, hogy a kötelező hittanórák mellett családi és gyermek-istentiszteletek, közösség-építő gyülekezeti programok segítségével a szülőket és a gyerekeket egyaránt a gyülekezeteinkbe vonzzuk.

BARANYAYNÉ ROHN ERZSÉBET *lelkész (Kőszeg)*

Mit tehet a gyülekezet? (2-es szekció)

A diákok hitéletének kifejlesztésében a tanítás mellett nagy szerepük van a közösségi élményeknek és az órákon kívüli kreatív foglalkozásoknak, táboroknak. Ezek segíthetnek a nehezen megszólítható fiatalok elérésében is. Gyülekezeteink részéről nem elvárás, hogy minden munkatárs szakképzett legyen, de szükség lenne olyan rátermett vezetőkre, akik irányítják a munkát. Feladatunknak tartjuk az evangélikus oktatási intézmények és a gyülekezetek közötti kapcsolat ápolását is.

BÁRDOSSY TÍMEA *gyülekezeti felügyelő (Aszód)*

Új kihívás: etika- és hitoktatás

Ötvenfős munkacsoportunk helyeselte, hogy az új köznevelési törvény nagy súlyt fektet az ember- és önismeret kérdéseire; ezeket fontosnak tartjuk a jövőben a hitoktatás témái között is megjeleníteni. Emellett azt is központi kérdésként fogalmaztuk meg, hogy a lelki nevelés értékeit közel tudjuk-e hozni a diákokhoz és szüleikhez annyira, hogy az a hittanoktatás mellett döntésre indítsa őket. Ebben a választásban meghatározó szerepe van a hittanár személyének is, akitől – a megfelelő szakképzettség mellett – pedagógusi kompetenciát és kellő motivációt is elvárunk.

DR. KODÁCSY-SIMON ESZTER, *az EHE tanársegédje (Budapest)*

HIRDETÉS

DIGITALSTAND
www.digitalstand.hu

Olvassa az Evangélikus Élet digitális változatát!
Válogasson az első magyar platformfüggetlen online újságstand kínálatából, olvasson számítógépen, táblagépen vagy okostelefonon!

www.digitalstand.hu
Csatlakozzon hozzánk a Facebookon is!

HIRDETÉS

Meghívó

Az Evangélikus Kórházi Lelkigondozói Szolgálat szeretettel hívja és várja április 13–14. között rendezendő tavaszi konferenciájára, melynek témája a függőség.

Program

Április 13., 16.30: A drogkérdésről őszintén: beszélgetés két gyógyult szenvedélybeteggel – *Victorné Erdős Eszter* drogszakember, református lelkész.

20.00: Orgonakoncert – *Szabó Barbara* orgonaművész.

Esti meditáció – *dr. Varga Gyöngyi* teológiai tanár.

Április 14., 9.00: Számítógép-függőség – *Balogh Éva* kórházlelkész.

10.00: Társfüggőség – *Heinemann Ildikó* kórházlelkész.

11.00: Értelmes lemondás: a szabadság szárnyain – *Honti Irén* kórházlelkész.

Helyszín: Csillebérce Szabadidő- és Ifjúsági Központ (1121 Budapest, Konkoly Thege Miklós út 21.).

Jelentkezés: *Honti Irén*: 20/824-5629, iren.honti@lutheran.hu; *Bajuszné Orodán Krisztina*: 20/770-3838, bokriszti@freemail.hu.

Evangelikus kapcsolatméllyítés

Aláírták a szlovák–magyar partnerszerződést

► Folytatás az 1. oldalról

A prédikációt követően Gáncs Péter elnök-püspök és Miloš Klátik szlovák egyetemes püspök imádkozott a két nép és a két egyház jó kapcsolatáért, majd mindketten áldást kértek a gyülekezetre. Ezután került sor a partnerszerződés ünnepélyes aláírására. A két lelkes egyházvezető mellett magyar részről Pröhle Gergely országos fel-

Az ünnepség fényét emelte a komáromi énekkar szolgálata, *Miklós Józsefné* vezetésével, valamint *Dráfi Mátyás* színművész szavalata magyar és szlovák nyelven.

Az istentisztelet után a két egyház képviselői sajtótájékoztatót tartottak, amelyen a jelen lévő újságírók elsősorban a partnerszerződés gyakorlati megvalósításával, jövőjével kapcsolatban tettek fel kérdéseket. Gáncs

T. PINTER KÁROLY FELVÉTELE

ügyelő, szlovák részről Pavel Delinga országos felügyelő hitelesítette az iratot (*képünkön*).

Köszöntő szavaiban Pröhle Gergely az evangelikus *gyakorlatiasságát* hangsúlyozta, amely mindig a lényeg keresi. Ez a lényeg pedig a hívő ember kapcsolata Istennel. Ennek a szerződésnek is az a célja, hogy eltávolítsa a földrajzi, nyelvi, kulturális, politikai határokat, amelyek akadályozhatnák ezt a mindennapi fontosabb kapcsolatot – mondta a jelenleg helyettes külügyi államtitkárként is a szomszédos államokkal való kapcsolatokról felelős országos felügyelő.

Péter elmondta: a szerződés próbája az, hogy mi lesz belőle a hétköznapokban, a leírt szöveg hogyan válik életé. Miloš Klátik püspök hangsúlyozta, hogy az aláírt dokumentum *keretszerződés*, amely jó alapot ad a további együttműködésre, azonban a konkrétumoknak szintén kölcsönös meg egyezés keretében kell megszületniük.

A nap lezárásaként a magyar és a szlovák egyház küldöttsége a határfolyó túlsópartján fekvő Révkőmárcban erősítette oldott hangulatú közös ebéddel az egymás közötti kapcsolatokat.

■ ADÁMI MÁRIA

Bajor testvéreinkről a partnerkapcsolati napon

Dr. Fabiny Tamás püspök igei köszöntésével kezdődött március 20-án a bajor partnerkapcsolati nap az Északi Egyházkerület Püspöki Hivatalában. A program bemutatása, a résztvevők rövid bemutatkozása után tájékoztatók hangzottak el a Bajor Evangelikus Egyház életéről.

A szervezeti változásokról *Cselovszkyné dr. Tarr Klára*, egyházunk ökumenikus és külügyi osztályának vezetője, az iskolai és óvodai kapcsolatokról *Révész Rita* szakreferens, a diakóniai együttműködésről pedig *Buda Annamária*, a diakóniai osztály vezetője tartott tájékoztatót.

A Nürnbergben rendezendő húszéves testvérkapcsolati találkozó részleteiről Cselovszkyné dr. Tarr Klárától hallhattak az egybegyűltek, majd *Pap Kinga Marjatta* külügyi referens tett említést néhány – mindkét felet érintő – eseményről. Ezután a partnerkapcsolati módszerekről tartott előadást *Mihályi Zoltán* és *Hallgatóné Hajnal Judit*, majd a gyülekezeti és közegyházi találkozókról, a projektek támogatásáról, a továbbképzésekről, szemináriumokról, hospitációkról és tanulmányutakról esett szó.

A Magyarországi Evangelikus Egyház országos felügyelője, *Pröhle Gergely* helyettes külügyi államtitkár *Hogyan látunk minket, magyarokat Németországban?* címmel tartott előadást. A nap *Kákay István* országos irodaigazgató zárszavával és útra bocsátó áldással ért véget.

► Forrás: *Evangelikus.hu*

Nagygyűlés-előkészítő

Budapestén tartották március 18–21. között az Európai Egyházak Konferenciájának (EEK) tizennegyedik nagygyűlését előkészítő találkozót. A nemzetközi szervezőbizottság tagjai többek között tárgyaltak a nagygyűlés programjáról, költségvetéséről, valamint a helyi szervezőbizottság feladatokról.

A delegáció kedden látogatást tett a gyűlés fő színhelyéül szolgáló budapesti RaM Colosseumban, valamint a Pozsonyi úti református templomban, amely várhatóan a nyitó isten-

tiszteletnek ad majd otthont. A helyi szervezőbizottság feladata is a napirendi pontok között szerepelt.

A jövőbeli együttműködést elősegítő találkozhattak, megismerkedhettek egymással a helyi és a nemzetközi szervezőbizottság tagjai. A baráti hangulatú eszmecsere sikeresnek, gondolatébresztőnek bizonyult; a megfogalmazott kérdésekben a testület következő, májusi ülésén születhet döntés.

■ SOMOSFALVY ORSOLYA

Partnerská zmluva • Partnerszerződés

medzi
EVANJELICKOU CIRKVOU AUGSBURSKÉHO
VYZNANIA NA SLOVENSKU

a
EVANJELICKOU CIRKVOU V MAĎARSKU

a
SZLOVÁKIAI ÁGOSTAI HITVALLÁSÚ
EVANGÉLIKUS EGYHÁZ

és a
MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
között

A Szlovákiai Ágostai Hitvallású Evangelikus Egyház (ECAV) és a Magyarországi Evangelikus Egyház (MEE) a kölcsönös egymásra hatás tudatában

– Isten igéje mint hitünk alapforrása és életünk alapszabálya közvetítésével mindkét fél elfogadja és értelmezi a hitvallási iratokat (Egyesség Könyve – Liber Concordiae);
– visszatekintve minden pozitívumra, amit az Úr Jézus Krisztus missziói parancsa teljesítéséért végeztek közösen a múltban, a reformáció kezdete óta, a római katolikus egyháztól független Magyarországi Ágostai Hitvallású Evangelikus Egyház – mint a két partneregyház közös jogelődje – 1610-ben Zsolnán történt megalapítása óta mind ez idáig;

– testvéri közösségben a többi evangelikus egyházzal, amelyek a Lutheránus Világszövetséget alkotják;

– közös munkában a többi keresztyén egyházzal az Európai Protestáns Egyházak Közösségében (GEKE), az Európai Egyházak Konferenciájában és az Egyházak Világtanácsában;

– mindkét egyház hívőinek és az ő képviselőiknek személyes kapcsolata által

megegyezett a kölcsönös együttműködés kibővítésében a következő célkitűzésekkel:

A) Nemzeti megkülönböztetés nélkül építik az istentiszteleti közösséget, amelyben az egyházak

1. közös istentiszteleteken találkoznak, és egymásért imádkoznak;
2. meghívás alapján részt vesznek a másik fél által rendezett ünnepségeken;
3. közös missziós rendezvényeket szerveznek tagjaiknak és szimpatizánsaiknak.

B) Támogatják az egyház és a társadalom nyílt kapcsolatának építését, amelynek keretén belül a partnerek

1. információt cserélnek az egyház életéről és a gyakorlatban szerzett tapasztalatokról, és ezekről kölcsönösen hírt adnak az egyházi sajtóban;
2. nyílt párbeszédet folytatnak, erősítik az egymás iránti bizalmat, és elősegítik az együttműködést szlovákok és magyarok között a Szlovák Köztársaságon és Magyarországon belül;
3. az egyházi vezetés szintjén tájékoztatják egymást arról az álláspontokról, amellyel az egyik fél esetlegesen reagálni kívánna az aktuális kérdésekre a partneregyházban, a társadalomban vagy az államban;
4. kezdeményezik az egyházon belüli közös szakmai, egyháztörténelmi álláspontok kidolgozását a szlovákok és a magyarok nyitott kérdéseivel kapcsolatban;
5. támogatják az egyházi levéltárak és könyvtárak közötti tapasztalatcserét, megfelelő körülményeket alakítanak ki a tudományos kutatások és a tudományos munkatársak számára.

C) Elősegítik a jó kapcsolatokat az egyházi oktatás terén, amelynek keretén belül a partnereknek lehetősége nyílik

1. tapasztalatok és információk cseréjére az új, használható munkamódszerek, nevelési formák lehetőségeiről;
2. segítségnyújtásra a gyerekek, az ifjúság, a fiatalok és az egyházban tevékenykedők felé;
3. a középiskolai oktatási intézmények közötti cserekapcsolatokat létrehozni, amelyeknek fontos szerep jut; a cserekapcsolat anyanyelven: szlovákul vagy magyarul, illetve olyan közös idegen nyelven alapulhat (német, angol stb.), amelyet mind a magyar, mind a szlovák középiskolások hasonló szinten ismernek;
4. a teológushallgatók kölcsönös tanulmányi programjára és csereprogramjára; a partneregyházak diákjainak saját ösztöndíjrendszer alapján történő támogatására a saját teológiai karon folytatott tanulmányaikban.

D) Az élő és működő partnerkapcsolat alapján a Diakonia ECAV na Slovensku és az MEE Diakóniai Osztálya között kibővíti az együttműködést a diakóniai ellátás terén, amelynek keretén belül a partnerek

1. biztosítják a diakóniai jó gyakorlat tapasztalatcseréjét a munkaág minden területén;
2. információt nyújtanak a diakóniai munka módszereiről és lehetőségeiről úgy írásban, mint a diakóniai létesítmények dolgozóinak személyes kapcsolataiban;
3. közösen szerveznek nemzetközi diakóniai szemináriumokat, konferenciákat és szimpóziumokat;
4. elősegítik a diakóniai intézmények közötti partnerkapcsolatok kialakítását.

E) Megszilárdítják a testvéri kapcsolatokat az egyháztagok között

1. a női és ifjúsági partnerszervezetek belülről, és részt vesznek közösen megrendezett eseményeken;
2. a lelkeszszervezetek között, beleértve a továbbképzéseket is;
3. együttműködve a nyomtatott és elektronikus sajtó területén, a többnyelvűség értékeinek hangsúlyozásával.

F) Támogatják a magyarországi szlovák evangelikusok és a szlovákiai magyar evangelikusok nemzeti identitását, az evangelikus testvérek hitének anyanyelven való gyakorlásának lehetőségét, tiszteletben tartva az állami törvényeket és egyházi jogi előírásokat azáltal, hogy

1. mindenütt támogatják – a nemzetiség szempontjából vegyes egyházi területeken –, hogy a partneregyházak kölcsönösen használhassák és igénybe vehessék az istentiszteleti és hitélethez szükséges Bibliát, agendát, énekeskönyvet, egyházi irodalmi és további sajtókiadványokat, amelyeket a partner a megfelelő nemzetiségi nyelven biztosít; a nyelvi megfelelő színvonalú istentiszteletet biztosítása érdekében támogatják a lelkészek nyelvtanulását;
2. anyanyelvükön biztosítják a hittankönyvek, konfirmációs anyagok hivatalos használatát a partneregyházban;
3. buzdítják a vegyes nyelvű gyülekezeteket, hogy ennek a partneri szerződésnek a lelkületével (hivatkozva a bibliai és hitvallásos közös alapra) építsék a partneri kapcsolatokat a másik fél gyülekezeteivel, azzal a céllal is, hogy a testvéri együttműködésen belül biztosítsák az adott nemzetiség igényei alapján az anyanyelvi istentiszteletet is; igény esetén, kölcsönös megállapodás alapján lelkészt küldenek a partneregyház valamely gyülekezetébe;
4. kölcsönösen tájékoztatják egymást a szlovákiai magyar közösségeknek, magyar nyelvű alkalmaknak, két nyelvű gyülekezeteknek az MEE által történő anyagi támogatásáról, illetve a magyarországi szlovák nyelvű szolgálatnak az ECAV által történő anyagi támogatásáról;
5. az F) pontban érintett kérdésekre mindkét egyház kijelöl koordinátorokat, akiknek a kilétéről a másik egyházat értesíti.

G) A közép-európai régió belülről fejlesztik a kölcsönös kapcsolatokat az egyházi szervek (egyházi elnökség, püspöki kar) szintjén, amelyek keretében

1. állást foglalnak aktuális kérdésekben;
2. közös nevezőre hozzák állásfoglalásukat és eljárásukat, hogy együtt képesek legyenek mindkét egyház érdekeinek képviselésére nemzetközi szinten és fórumokon egyaránt.

Ez a partneri szerződés az aláírás napján lép érvénybe, készült két példányban, magyar és szlovák nyelven, amely szövegek egyenrangúak.

A szerződő feleknek jogában áll bármikor javaslatot tenni a megállapodás megváltoztatására. A javasolt változtatások csak kölcsönös jóváhagyás után lépnek érvénybe.

Komárom, 2012. március 21.

GÁNCZ PÉTER
az MEE elnök-püspöke

MILOŠ KLÁTIK
generálny biskup ECAV

PRÖHLE GERGELY
az MEE országos
felügyelője

PAVEL DELINGA
generálny dozorca
ECAV

A lelkeszi munka célja nem a siker – de lehet az eredménye

Beszélgetés id. dr. Hafenschér Károllyal

► „Hosszú életem legszebb összefoglalása ez a szó: ökumené” – id. dr. Hafenschér Károly március 15. alkalmából a Magyar Érdemrend középkereszt polgári tagozata kitüntetésben részesült. Vele beszélgettünk életéről, munkásságáról és a kitüntetéséről.

Magyarország köztársasági elnöke – a miniszterelnök előterjesztésére – nemzeti ünnepünk, március 15. alkalmából kitüntetésekkel adta át a Parlament kupolacsarnokában. A Magyar Érdemrend középkeresztjének polgári tagozata kitüntetését nyújtotta át id. dr. Hafenschér Károly nyugalmazott evangélikus lelkesznek, ökumenikus tanácsadónak lelkeszi szolgálata, teológiai, publicisztikai munkássága, példaértékű életútja elismeréseként.

– Az életművéért kapta a kitüntetést. Ehhez szerkesztőségünk munkatársai nevében is gratulálunk! Mit érez élete, életműve legnagyobb sikerének, eredményének, mire emlékszik vissza leginkább örömmel?

– Köszönöm az érdeklődést és mindazok szeretetét, akik köszöntöttek. Nem voltak sikereim, csak eredményeim, így tekintek Jézus Urunkra is, akinek nem sikerei, hanem évezredekre szóló eredményei voltak és vannak. Hadd kezdjem azal – mint aki a nyolcvanhatodik évében van –, hogy akár azt a címet is adhatnám választásaimnak, amit Szabó Dezső írt le egykor: „Életem”, így, többes számban, hiszen eseményekben az elmúlt nyolc és fél évtized alatt több életre is elegendő történet lehetne megemlíteni.

Életem legfontosabb teendője lelkeszi szolgálatom ellátása volt. Nem magam irányítottam soromat, alakítottam életutamat, hanem meg vagyok győződve, hogy láthatatlanul, de valóságosan Isten vezette a hosszú út egyes lépéseit. A lelkesz nem maga alakítja foglalkozását, nem szabadúszó, hanem Istent szolgálja egy életen át. Hálás vagyok, hogy erre méltatott méltatlanul is a sors Ura.

– A közel kilencven év alatt, ahogy fogalmazott, több életre elegendő élménnyel gazdagodott. Mik azok a meghatározó események, életrészek, amelyekre szívesen emlékszik?

– Valóban, eseményekben is nagyon változatos volt az életem, erre utaltam, mikor a hatvanéves ordinációs emlékkünnepélyen korunkról így fogalmaztam: „Oly korban életem...” – amint Radnóti maga is vallott bonyolult, sokrétű, hol tragikus, hol eredményes életútjáról.

Életemet három szakaszra szoktam osztani: a felkészülés ideje (prológus), szolgálatom csúcspontja (dialógus) és nyugdíjas korszakom (epilógus). Mivel már 1989 óta nyugdíjasként élek és dolgozom, egy „ráadáskorszakról” is lehetne szólni (függelék). Szolgálatom nagy részben a 20. században folyt, amit én 1926-tól 2012-ig számítok.

Életemhez természetesen hozzátartozott családi élet is. A múlt öröksége éppen úgy, mint családalapításom óta hűséges feleségem, gyermekeim, unokáim köre, valamint munkatársaim, kollégáim és barátaim. Ma már arról is beszélhetek, hogy az elmúlt évben első dédunokám is megszületett.

Családom mellett utazásaim is beletartoznak életutamba. 1948/49-ben az Egyházak Világtanácsának ösztöndíjasaként Amerikában, Gettysburgban tanulhattam. Hazatérésem után 1954-től kamatoztathattam, szolgálatba állíthattam angol nyelvtudásomat, hiszen ebben az időben már csak nagyon idős kartársaim között voltak némelyen, akik angolul tudtak tolmácsolni. 1969-től, svédországi, lutheránus világszövetségi ösztöndíjam után ugyanezt mondhatom el a svéd nyelvről is.

Névjegy: id. dr. Hafenschér Károly
1926-ban született Budapesten. Tanulmányait

Magyarországon, az Egyesült Államokban és Svédországban végezte. Nyugalmozott evangélikus lelkesz, címzetes teológiai tanár, a Magyarországi Evangélikus Egyház ökumenikus tanácsadója.

Nem voltam kifejezett nyelvtelenség, a szükség kényszerített rá, hogy a két említett nyelvel együtt még más nyelveket is elsajátítsak. Volt idő, amikor nyelvismeretem anyagi támogatást jelentett fizetésem kiegészítéseként. Nyelvismeretemet az Egyházak Világtanácsa, a Lutheránus Világszövetség, az Európai Egyházak Konferenciája szervezeteiben is felhasználhattam, és ez tette lehetővé, hogy mind Európában, mind az Egyesült Államokban, Afrikában és Izraelben nemzetközi konferenciákon vagy kurzusokon vegyek részt. Ezek nem turistautazások voltak, hanem fárasztó, felelős részvételek, amelyekből megpróbáltam másoknak is juttatni tapasztalatokat...

Leghosszabb megbízatásom során a római katolikus világegyház és a Lutheránus Világszövetség közös bizottságának tagjaként tizenegy évig dolgozhattam együtt világhírű teológusokkal és egyházi vezetőkkel.

Itt kell megemlítenem, hogy szokatlanul hosszú ideig, ötévi segédlelkeszi szolgálat – Zugló, Kecskemét, Pesterzsébet, Kőbánya, Fót – után harmincöt évig szolgáltam a Deák téren szerett gyülekezetem igehirdetőjeként, pásztoraként, részben vezetőjeként. Szolgálati helyem, ahogyan egy római katolikus plébános barátom kifejezte, három falu plébánosaként minősíthető, hiszen az egykori Belváros, a gettó egész területe a Király utcától a Rákóczi útig és az Újlipótváros Szent István körúton belüli szakasza tartozott hozzánk, és ez valóban három külön „falu” települését, történeti és társadalmi helyzetét jelentette.

– Lelkeszi munkáját is méltatták. Mit tart e hivatás legszebb részének, miért jó lelkesznek lenni?

– Lelkeszi szolgálatom egész ideje alatt végig elsősorban igehirdetőnek és teológusnak tartottam magam, ezért akartam tanulni és tanítani mindig. Már 1952-ben előadást tartottam a Magyarországi Evangélikus Egyház országos közgyűlésén ilyen címen: *A segédlelkeszi évek: tanulmányi évek*. Most kiegészíthetem hat év-

tized elmúltával: egész szolgálatom teológiai beállítottságú volt. Ez érdekelt, ezt akartam összegyűjtött kincsként továbbadni.

Sokat változott a teológia tudománya az utolsó hat évtizedben, így magam is többféle teológiai iskolát ismertem és ismerttettem meg. Tanítottam általános iskolában, gimnáziumban, teológiai akadémiánkon és a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán, sőt esti iskolában felnőtteket is. Bármikor tanultam és tanítottam, teológiai alapállásból tettem.

– A Magyar Újságírók Országos Szövetsége Aranytollal ismerte el újságírói tevékenységét, ahogy ez a most kapott díj is méltatta publicisztikai munkásságát. Mit jelent önnek lelkeszként az írás, különösen is az újságírás?

– Publicisztikai munkásságom korán kezdődött, hiszen középiskolás koromban a Fásori Ifjúsági Kör lapját szerkesztettem. Később az *Evangélikus Életbe*, az *Élő Vízbe*, a *Lelkipásztorba* éppen úgy írtam, mint a *Credóba*, a *Theológiai Szemlébe*, a *Vígiliába*, a *Távlatokba*, az *Új Emberbe*, sőt világi lapokba is. Két szakaszban voltam tagja a Magyar UNESCO Médiabizottságnak, egyszer Párizsban képviseltem Magyarországot egy UNESCO-konferencián.

Írásaimnak háttérben az volt, amit több munkatársammal együtt vallottam: *scribere necesse est*, vagyis nemcsak hajózni, nemcsak utazni, hanem írni is napi kötelessége, egyben örömteli feladata a lelkesznek. A megjelent cikkek számát több mint hatszázra jegyzem. Néhány írásom angol, német és svéd nyelven is publikálásra került.

– Ökumenikus tanácsadóként máig aktívan segíti egyházunk életét. Hogyan látja ma az ökumenikus folyamatot?

– Legnagyobb élményeim hosszú életutamban az ökumené ismeretével, ismertetésével és átélésével történtek. 1948–49-ben amerikai egyházi háttéren született meg elhatározásom – hiszen körülöttem több száz egyházi tömörületről vehettem tudomást –, hogy egész életemben foglalkozni kívánok a 20. század nagy eseményével, tudniillik hogy Jézus Krisztus imádsága újra fényesőző pásztaájába került: „Atyám, akarom, hogy tanítványaim egyik legyenek...” A II. vatikáni zsinat korszaka volt ez, ami fordulópontot jelentett mind a felekezetek egymáshoz való viszonyában, mind a világvallások új szemléletében.

Ökumenikus tanácsadó szolgálatom még ma, késő öregkoromban is tart. Az ökumené helyzetét ma nem tartom problémamentesnek, egy szóban foglalhatom össze a 21. század kapujában: krízisben van. Egykor szigorlati dolgozatomat 1944-ben Sopronban a házasság válságáról írtam. A következő évre kaptam meg EVT-ösztöndíjamat a *Korunk válsága keresztény etikai szempontból* témában. Búvápatákként a *krízis* szó kettős értelemben került elő újra meg újra. Kórházban értem meg igazán, hogy a krízisből meggyógyulni is lehet, de a válságba belehalni is. Mégis, hosszú életem legszebb összefoglalása ez a szó: ökumené. Tartalmas szó, vállaltam és vállalom a mai napig.

■ KISS TAMÁS
Forrás: *Evangélikus.hu*

Wallenberg-kiállítás nyílt a börtönben

► 1944. március 19. szomorú dátum a magyar történelemben: a „szövetés” német hadsereg megszállta Magyarországot. Letartóztatta a számára nemkívánatos közéleti szereplőket. Kormányváltást kényszerített ki, megnevezve a kormányalakítással megbízható személyeket. A náci „Endlösung” programját kiterjesztette a zsidótörvényektől egyre szorongatottabb helyzetben élő, mégis relatív biztonságban lévő magyarországi zsidóságra, illetve a zsidótörvények által zsidónak minősített emberekre. Mindezek a körülmények tág teret engedtek az alantas embereknek ösztöneik kiélésére, de ugyanakkor kiváltottak hősiessé, áldozatos cselekedeteket is. Baracsán, a Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet börtönképolnájában a pozitív példákra emlékeztek a Raoul Wallenberg-kiállítás megnyitóján...

Raoul Wallenberg élete és kora címmel dr. Orosz Ferenc, a Raoul Wallenberg Egyesület elnöke ismertette az 1944-es történelmi-politikai helyzetet, és felelevenítette a svéd diplomata minden lehetőséget kihasználó embermentő tevékenységét. A kor és a helyzet tragikuma, hogy a zsidók megmentése érdekében a náciokkal viaskodó hős végül az üldözött zsidóságnak felszabadulást hozó szovjet hadsereg áldozatává vált, és minden nemzetközi erőfeszítés ellenére évek múlva a KGB egyik börtönében lelhalált.

Wallenberg, a hívó ember címmel Vári Krisztina evangélikus börtönlelkesz arról beszélt, hogy az embermentő nem volt rajongó módon, látványosan vallásos ember. Az iskolai hittanoktatásnak és otthoni vallásos nevelésnek köszönhetően viszont olyan felelősségtudat és lelkiismeretesség alakult ki benne, amely nem engedte, hogy magát mentse, amikor másoknak az ő segítségére van szükségük.

„Aki megment egy embert, a világot mentette meg” (*Talmud*) címmel Schönberger András büntetés-végrehajtási főrabbi emlékezett hálaival Wallenbergre és mindazokra (köztük Pest német katonai parancsnokára, Gerhard Schmidhuber vezérőrnagyra, a pesti gettó megmentőjére), akik lelkiismeretük szavára egy

embertelen világban is emberek tudtak maradni.

A pusztítás áldozataira emlékezve Vencel György kántor a „Kél malé rahamim...” kezdetű imádság fájdalmas szavait recitálta. Imádsága után a Wallenberg-egyesület nevében Sipos András nyitotta meg a kiállítást. (Az emlékdélután színesítéseként *Masa Tamás a Sabbathsong együttes* énekeit szólaltatta meg.)

Cséri Zoltán büntetés-végrehajtási ezredes, főtanácsos, intézetparancsnok köszöntőjében kiemelte: Mi sokszor azzal mentegetjük magunkat a cselekedeteink miatt, hogy „kényszerhelyzetben voltunk”. Raoul Wallenberg példája arra tanít bennünket, hogy a kényszerhelyzetet, sőt a veszélyhelyzetet is csak azt tudja kihozni belőlünk, ami a szívünkben van. Ha önzés, akkor a mások kárára való gyarapodás, felemelkedés erőszaktól sem visszariadó cselekedeteit. Ha pedig felebaráti szeretet, akkor a felelős áldozatvállalást. A mi feladatunk odafigyelni, hogy mit engedünk eluralkodni a szívünkben.

Szénási Jonathan Sándor intézeti lelkipásztor Jézus szavait idézte: „Ez az én parancsolatom, hogy szeressétek egymást, a miképpen én szerettelek titeket. Nincsen senki-ben nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja az ő barátaiért.” (Jn 15,12–13; Károli-fordítás)

■ GESHER-HÍD

Radnóti-díj Donáth Lászlónak

Március 21-e az antirasszizmus világnapja. 1960-ban e napon Dél-Afrikában vérfürdőbe torkollott és hatvankilenc áldozatot követelt egy apartheidellenes demonstráció – az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) az áldozatok emlékére 1966-ban nyilvánította emléknappá az évfordulót.

Hazánkban a MEASZ (Magyar Ellenálló és Antifasiszták Szövetsége – Összefogás a Demokráciáért) e napon nyújtja át az általa alapított, Radnóti Miklós nevét viselő díjat olyan személyeknek, akik munkásságukkal, véleményformáló kiállításuk-

kal fellépnek a rasszizmus, az antiszemitizmus, a kirekesztés bármely formája ellen.

Idén tizenketten részesültek az elismerésben, közöttük Donáth László evangélikus lelkesz, volt országgyűlési képviselő.

Donáth László nem az első egyházi személyiség, aki „példás, humanista életútja elismeréseként” megkapta a Radnóti-díjat. Korábban *Iványi Gábor* és *Várszegi Asztrik* is a díjazottak között szerepelt, tavaly pedig *D. Szébk Imre* nyugalmazott evangélikus püspök is átvehette a kitüntetését.

► Forrás: MEASZ

Időgép Jeruzsálem és Kolozsvár között

Nagyböjti élménykiállítás a Reményik-galériában

▶ Nem vagyunk egyformák, amikor a parván mögé lépünk, hogy Jézus szenvedéstörténetének némiképp részesei legyünk: más a gondolkodás módunk, a neveltetésünk, a környezet, amelyben élünk, az emberek, akikkel kapcsolatba kerülünk, eltérőek a problémáink, a hibáink, a gyöngeségeink és a bűneink is. Különbözőek vagyunk akkor is, amikor az első századi Jeruzsálemből visszatérünk Kolozsvárra, a 21. századba: egyesek közülünk elégedetten gratulálnak a szervezőknek, mások az elmúlt negyvenöt-ötven percben átélt élményeket igyekeznek magukban rendszerezni, és olyanok is akadnak, akikre még hosszú órákig hatást gyakorol egy hang, egy tekintet, egy szó a látottakból. Odabent viszont mindannyian egyenlőek vagyunk, ahogyan Isten is tekint ránk, s a stációkat egymást segítve, kiegészítve járjuk végig.

Nagyböjti időutazás – ez a címe a Kolozsvári Evangelikus-Lutheránus Egyházközség Reményik Sándor Galériájában látogatható élménykiállításnak, amely a Jézus életútjához való odafordulást, a szenvedésében és a győzelemben való elmélyülést hivatott segíteni az érdeklődők körében. Kiváló alkalom arra, hogy a rohanó hétköznapi közepette elcsendesedjünk, a Megváltó szenvedéstörténetét áttekintve befelé forduljunk, s az égiekre és a mellettünk élőkre egyaránt odafigyeljünk.

A lehetőséget a Kolozsváron tanuló evangelikus egyetemisták szervezete, a Collegium Lutheranicum (CAL) kínálja fel mindenkinek, fiataloknak és idősebbeknek egyaránt, hozzájárulva a negyvennapos várakozás tartalmasabbá tételéhez.

Boldizsár Beáta segédlelkész vezetésével Nagyváradra kirándultak tavaly márciusban a szervezet tagjai, ahol a Posticum Keresztény Kultúrközpontba is ellátogattak. Megtettük nekik az ottani nagyböjti időutazás, és elhatározták: ha alkalmuk adódik, Kolozsváron is megvalósítják a projektet.

Egy év telt el azóta, álmukat pedig közösen váltották valóra, ifisek, teológusok, ismerősök, barátok közreműködésével, támogatásával. A kiállítás ötletgazdája és főszervezője Boldizsár Beáta CAL-vezető, díszlet- és látványtervezője Kürti Andrea, a mérnöki és műszaki feladatokat pedig Imecs Levente és Imecs Tamás látta el – derült ki a sajtó számára szervezett bemutatón, amikor két másik lelkes szervező, Kalit Eszter evangelikus lelkészjelölt és Magdó Eszter ismertette az időutazás részleteit. Megtudtuk: a szöveg megírása és összeállítása Bertóti Johanna feladata volt, Visky Samu rendezte a reklámvideót, Németh László pedig a plakátot készítette.

Az ötletek gyakorlatba ültetéséhez pályázat útján nyertek támogatást, továbbá segítségükre volt a Romániai Evangelikus-Lutheránus Egyház, és szellemi támogatóként nevezik meg a Posticum Egyesületet, amiért rendelkezésükre bocsátották az általuk is használt segédanyagokat.

„Természetesen fő forrásunk Isten, aki átsegített a nehézségeken, és

erőt adott, hogy ezt létrehozzuk” – magyarázta Magdó Eszter.

Nem előadás vagy tudományos precizításra törekvő mű, amely meghökkeneni kívánná a látogatót, ez valami teljesen más: személyes lelki út, rólunk, értünk szól. Az állomások az emberi lét nagy kérdéseit és az azokra adott keresztény válaszokat jelenítik meg.

Kétezer évet utazunk vissza az időben: Jézus szamárcsikón vonul be Jeruzsálembe, ahol lelkes tömeg fogadja. Egyesek páлмаágakat lengetnek, mások felsőruhájukat terítik lába elé, hozsannát kiáltanak. Negyvenöt perccel később már a mennyországban találjuk magunkat, s a tisztaságot jelképező fehér szalagot kötünk egymás karjára. Ami e két állomás között történik, az maga az időutazás, hiszen részt vállalunk az utolsó vacsora, a Gecsemáné-kertben történő virrasztás, az árulás, az ítélet, a megaláztatás, a keresztalál és a feltámadás eseményeiből.

Pozitív és negatív tulajdonságainkat, a különböző élethelyzetekben tanúsított viselkedés módunkat – árulás, megbocsátás, előítéletekkel teli vádaskodás, hűség, alázat, kiszolgáltatottság, kevélység – fedezhetjük fel, ha rábizzuk magunkat valamilyen tárlatvezetőre (Bertóti Johanna, Kalit Eszter, Magdó Eszter, Boldizsár Beáta), és aktívan bekapcsolódunk a „játékba”. Magunkkal visszük hibáinkat, gyöngeségeinket, bűneinket, majd – miután őszintén megbántuk – a kereszt tövébe tehetjük őket. Rajtunk múlik, hogy miután hazatérünk, a hétköznapiakban miként kamatoztatjuk az átélt élményt.

Isten pedig, aki mindannyiunkat egyformán szeret, nem hagy minkre, ahogyan *Ézsaiás könyvében* olvassuk: „Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy! Ha vízen kelsz át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok nem sodornak el. Ha tűzben jársz, nem perzselődsz meg, a láng nem éget meg.”

■ FERENCZ ZSOLT

Az *írás a Szabadság című erdélyi közéleti napilap március 16-i számában jelent meg.*

FOTÓK: ROHONYI D. IVÁN

Teremjetekek gyümölcsöket!

▶ „Ami növekszik, abban élet van, s aki növekvő fát hagy hátra, az életet hagy hátra még akkor is, ha más eszi majd a gyümölcsöt.” Wass Albert szavait vették arra a fatáblára, amelyet az Órimagyaródsi Várdombon a március 20-án felavatott gyümölcsöskert bejáratánál helyeztek el a falu lakói. Ezzel Órimagyaróds is feliratkozott azon települések listájára, ahol az ősi gyümölcsfák megmentésére csemetekertet hoztak létre.

A falubeliek kertjeiből begyűjtött ősi, erre a vidékre jellemző fákat Kovács Gyula pórszombati erdész és gyümölcsstermesztő segítségével oltották be és ültették el. Az ötvennél is több fajta között olyan, mára elfeledett nevű, egykor az őrségi ember fontos táplálékát jelentő gyümölcsök is szerepelnek, mint a batul alma, bőralma, mutcsu alma, koszos alma, búzaérő körte, duránci szilva, london pepi.

Az ünnepség végén a fákat örökre fogadhatták a falubeliek, valamint a jelenlévők. Így minden ősi gyümölcsfának gazdája lett, aki figyelheti a kis csemete növekedését, tájékozódhat az adott fajtáról, megtudhatja, lehet-e aszalni, eltartható-e télre, lehet-e belőle lekvárt főzni, jó-e pálinkának.

A gyümölcsöskert arról a fiatalemberről kapta a nevét, aki éppen ezen

napon ünnepelte volna a tizennyolcadik születésnapját. A család másfél éve tragikus hirtelenséggel veszítette el Lénárdot; mély gyászukban osztozott az egész falu, és összefogott, hogy mégis ünnep legyen az a nap, közös ünnep, a tudatosabb, hasznosabb, alkotni és gyönyörködni vágyó élet ünnepe. Egy étellel teli gyümölcsöskert születésének ünnepe.

A kertavatás alkalmával Pethő Attila, az Órimagyaródsi Evangelikus Egyházközség lelkésze kérte minden Élet forrását és Urát, hogy ajándékozza meg áldásával a kert látogatóit, hogy a növekedő fák minél több

embernek hirdethessék: életre teremtettünk, a növekedésben pedig megáltsunk a jövőt, az új élet lehetőségét.

A tavaszi napsütésben, a még kicsiny, de egyre növekvő és erősödő gyümölcsfák között egy gyászoló, fát ültető anya hangján hangzottak fel Jób szavai életről és halálról, elfogadott jóról és rosszról, arról, amit Isten ránk bíz vagy visszavesz tőlünk, illetve az egy-egy sorscsapásban tapasztalható, megszámlálhatatlan növekedési lehetőségről. Növekedhet-

HEGYI LÓRA FELVÉTELE

nek a megmentett, ősi gyümölcsfák, és mi is növekedhetünk megértésben, szeretetben, hitben...

■ HEGYINÉ GERGÁLY CSILLA és PETHŐ-UDVARDI ANDREA

Végtelen kérdő mondat

Örkény István születésének 100. évfordulójára

▶ Nevét hallva az jut eszembe, milyen szerencséje volt fiatalon. 1942 májusában a szovjet frontra vitték: gyalogmenet a 2. Magyar Hadsereggel Gomelről a Donig! Itt érte az iszonyú tél, nyári ruhában. „Olykor lehajol hozzánk Isten” – mondta egy öreg fronttársa, és ez rá kétszeresen is igaz. Fejvesztett menekülés, sebesülés, flektifusz, két hosszú év a Tambov melletti táborban... Lassú lábadozás után három művet is papírra vetett: a *Voronyezs* című színművet, a *Lágerek népe* című szociográfiát és az *Emlékezők* című önvallomás-sorozatát. Az 1912. április 5-én született Örkény István közel ötven év távollét után, karácsony másodnapján érkezett haza.

Megkérdezzük: egy író, aki végigszenvedett egy háborút, hadifogságot, több forradalmat, számtalan csapást és kínzó próbatételt, hogyan jutott el a groteszk ösvényére? Egyik leveléből vett valómása talán megadja a választ: „Darabjaimat úgy kell eljárszani, novelláimat úgy kell olvasni, mintha egyetlen mondat volna. Nem más, mint zaklatott lelkek egyre zaklatottabb vitája önmagukkal, az egész világgal.”

Most, hogy nagy, kerek évfordulója van születésének, az is eszembe jutott, milyen szerencsés volt, hogy színdarabjait a legnagyobbak játszották. A *Tötékban* az őrnagyot a pályája csúcán álló *Latinovits Zoltán* alakította; a darabban a kicsinyesség és démonikuság sajátos keverékét láthattuk. A filmváltozat – *Isten hozta, őrnagy úr!* a címe – a háborzongatót villantotta föl: talán örült ez az ember, hogy összevissza lövöldöz...

Az élet maga lesz abszurd, az emberek azzá teszik. „Örkény egész pályája – írta *Tarján Tamás* irodalomtörténész – mindjobban ehhez hajol: az abszurdot nem szülni, kiagyalni, hanem föllelni kell!”

A *Macskajáték*, a *Pisti a vérzivatarban* is színpadi sikerek, de többet emlegetjük egyperces novelláit. 1969-ben megjelent kötete nagyszerű szemléletváltás és tömörítés; mintha maga Örkény is élvezné az új műfaj sokarcúságát. Bátran kereshet az ezeréves magyar történelemben és saját korának visszásságai között. Példázatok ezek a történetmorzszák, tanmesék, talált szövegek felhasználásai.

■ FENYVESI FÉLIX LAJOS

ÖRKÉNY ISTVÁN

A megváltó

Dél előtt tíz óra volt, amikor az író befejezte új drámáját. Este még két nehéz jelenete volt hátra. Átírta az éjszakát. Közben legalább tíz feketét főzött magának, és legalább tíz kilométert gyalogolt a szűk szállodaszobában alá s felezve. Most mégis olyan frissnek érezte magát, mintha nem is volna teste, olyan boldognak, mintha megszépült volna az élet, és olyan szabadnak, mintha megszűnt volna lenni a világ.

Még egy kávét főzött. Lesétált a partra. Megkereste a csónakost. – Kivisz-e a vízre egy kicsit, Volentik bácsi? – kérdezte tőle. – Tessék beülni – mondta a csónakos.

Borús volt az ég, de szellő se rezdült. Mint egy óriási mária-üveg lap, olyan sima és szürke és csillogó volt a tó. Volentik bácsi gyors, de rövid csapásokkal evezett, ahogy a Balatonon szokás. – Mit gondolt? – kérdezte az író, mikor már jó darab utat megtettek. – Ide látni még a partról?

– Még ide – mondta a csónakos. Továbbmentek. Az üdülő piros cseréptetejét lassan elborították a fák. A partnak csak a zöldje, a vonatnak csak a füstje látszott.

– Még most is? – kérdezte az író. – Még most is – mondta a csónakos. Csak az evezők csobbanása hallatszott; a partról már nem ért ideig a hang. Összemosódtak a házak, a kikötők és az erdők. Már csak egy ceruzavonás látszott, ahol véget ért a tó.

– Még most is ide látni? – kérdezte az író.

A csónakos körülnézett. – Ide már nem. Az író lerúgta a lábáról a szandált, és föllélt. – Akkor húzza be az evezőt, Volentik bácsi – mondta. – Megpróbálok egy kicsit a vízen járn.

Újra zsendült Bonyhádon a szellem

► Négy saját szervezésű országos verseny döntőjének adott otthont március 23–24-én a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium. A kétnapos programsorozatra több mint kétszázötven diák és tanár érkezett – képviseltette magát csaknem valamennyi evangélikus testvérintézmény is. A versengésekkel párhuzamosan a pedagógusok szakmai előadásokat hallgathattak, késő délutántól pedig változatos szabadidős elfoglaltságok, színvonalas előadások közül válogathattak felnőtt és fiatal egyaránt.

A bonyhádi szellemi zsendülés elnevezésű rendezvénysorozat ünnepélyes megnyitóján Ónodi Szabolcs igazgató köszöntötte biztató szavakkal a résztvevőket a „táncteremben”, az intézmény volt cipőgyárból kialakított (és méltán irigylett) atlétikai centrumának legújabb, egy légtérű közösségi helyiségében.

Éppen tizedik alkalommal mérhették össze tudásukat a középiskolások az Ordass Lajos országos retorikaversenyen, melynek házigazdája ezúttal is Kutnyánszkyne Bacskai Eszter tanárnő volt. Hagyományosan idén is két kategóriában – magiszter; illetve primer – indulhattak a versenyzők; az előbbibe a korábbi retorikavagy más anyanyelvi versenyek dobogósai tartoznak.

A zsűri úgy ítélte meg, hogy a magiszterek közül a vendéglátó intézmény tanulója, Kovács Imola, a primerek közül pedig Béres Bence, az orosházi Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium tanulója „vitte a prímet”.

Lenczné Vrbovszki Judit igazgatóhelyettes az ötletgazdája és – immár ötödszörré – szervezője, háziasszonya a Lotz János szövegértési és helyesírási versenynek. A 7. évfolyamosok közül a zamárdi Fekete István Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanulója, Csikós Marcell (felk-

Verseny, szellemben...

szítójé: Benkő Margit), továbbá a váci Földváry Károly Általános Iskolából Bálint János (tanára: Zsido Béla), a 8. évfoly-

amosok közül a dombóvári Apáczai Oktatási Központ Belvárosi Általános Iskolai Tagintézmény diákja, Szórádi Zsófia (tanára: Bódis Péterné), a 4. évfolyamosok közül pedig a siófoki Széchenyi István Általános Iskola nebulója, Müller Ádám (felkészítője: Lipcseiné Nagy Mária) érdemelte ki az első helyet.

Nem véletlenül *Ésszel járrom be a Földet!* a neve a negyedik alkalommal megrendezett földrajzversenynek. Az első helyért kétfős csapatok küzdöttek, végül a Budapesti Piarista Gimnázium növendékei vitték el a pálmát. Nemcsak a dicsőség lett az övék, hanem – a társszervező *Földgömb* magazin jóvoltából – egy tíznapos út is Észak-Olaszországba. A nyereményt

százigmereti versenyt *Hohlne Probst Éva* igazgatóhelyettes szervezte; az ötletgazda egyben házigazdája is volt az idén harmadik alkalommal megrendezett versengésnek. Itt három kategóriában mérhették össze tudásukat a jelentkezők. Az I. kategória (7–8. osztályosok) győztese a mohácsi Kisfaludy Károly Gimnázium tanulója, Molnár Petra lett; a II. kategória (9–10. osztályosok) első helyezette – megosztva – a gyöngyösi Tolnai Lajos Gimnázium diákja, Bíró Csenge és a házigazda Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium tanulója, Kolozsi Zsófia; a III. kategória (11–12. osztályosok) nyertese szintén a bonyhádi intézmény hallgatója, Kling Ádám.

A versengések izgalma és a szakmai előadások megkívánta figyelmet vacsora után *Molière Tudós nők* című darabjával igyekeztek oldani a szervezők. A Vörösmarty Mihály Általános Művelődési Központ színháztermében a gimnázium – Kutnyánszkyne Bacskai Eszter vezette – színjátszó műhelye „zanzásította” a komédiát – nagy bravúrral, egyetlen órába.

A bonyhádi szellemi zsendülés kínálatában a testi felüdülést szolgáló programok is helyet kaptak. A fiatalok körében a pingpongcsata, a csocsóviadal és a karaokeest aratott nagy tetszést, a felnőttek pedig a jóízű beszélgetések mellé kínált völgységi borok zamatának híret is hazavihették.

A házigazda szaktanár, Gruber László adta át.

A *Glasperlenspiel* német nyelvi, kultúrtörténeti és or-

nyelvi, kultúrtörténeti és or-

Udvaros Béla breviáriuma

A megannyi emlékező rendezésének otthont adó Duna Palota kamaratermében színművész leánya, Dorottya és szerkesztő barátja, Párkány László társaságában mutatta be *Shakespeare-breviárium* című kötetét Udvaros Béla, az *Evangélium Színház* alapító direktora (képünkön középen).

Az életének 87. évében is irigylésre méltó szellemi erőnlétben alkotó művész 2010-ben határozott úgy, hogy el-, illetve újraolvassa *William Shakespeare* (1564–1616) mind a harminchét színpadi művét. Túl a kötetbe foglalt szemelvénygyűjteményen vállalkozása eredményének legfőképp azt tekinti, hogy immár osztani tudja *Petőfi* véleményét: „*A Teremtés fele Shakespeare*.”

Nem elfogulatlan rajongás juttatta erre a költői következtetésre, hiszen a „drámatúra” során újfent szembesült azzal, hogy a voltaképp csak egyetlen eredeti művet (*Szentivánéji álom*) jegyző szerző számos gyengébb darabot is írt. Udvaros Béla szemében azonban épp azáltal vált óriássá az angol drámaköltő, hogy még leggyengébb opusai is dúskálnak szellemes bölcsességekben. El is hangzott ezekből néhány a március 22-i szerzői esten, amelynek végén – az *EvÉlet* szerkesztőjének kérdésére válaszolva – a színházalapító az evangélium üzenetét is tolmácsolta legkedvesebb drámája, a *Hamlet* néhány mondatával.

TPK

A Magyar Örökség díjjal kitüntetett

Evangélium Színház

DUNA PALOTA
Budapest V., Zrínyi u. 5.

bemutatja

BORNEMISZA PÉTER

Magyar Elektra

Tragédia magyar nyelven

A görög drámák mindent elmondtak az emberről, s azóta minden kor újramondja magának a görög tragédiákat. Így tett velük az ifjú *Bornemisza Péter* is, aki 1558-ban Bécsben tanulván írta meg *Magyar Elektra* címmel illetett művét, melynek eredeti címe – „*Tragoedia magyar nyelven az Sophocles Electrájából*” – pontosan jelzi, hogy az ifjú poéta eredeti művet alkotott.

„*Bornemisza* nyelve ma is elevenen hat fülre és agyra, régiségében nincsen semmi avas íz, csak olyan az, mint az a zamat, melyet a finom régi bornak a kor ad” – veszi észre *Schöppflin Aladár* a múlt század elején. Maga *Bornemisza* pedig így ajánlja negyedik század évvel korábban az olvasók (az akkori kortárs nézők?) figyelmébe munkáját: „*Ez játékot kigyelmegetek oly mulatságnak vélje, kibe emberi életnek módja jó erkölcsre igazittatik*.”

Az előadás rendezője: *Katona Imre*.
Játsszák: *Pelsőczy László, Szócs Erika, Horváth László, Molnár Anikó, Ács Tamás, Szlúka Brigitta, Papp Attila, Müller Zsófia, Czár László*.

Időpontok: április 1. (vasárnap), 18 óra (bemutató előadás)
• április 2. (hétfő), 19 óra • április 3. (kedd), 15 és 19 óra.

Kecskeméten rendezték meg március 14–18. között a XXI. nemzetközi magyar matematikaversenyt 249 Kárpát-medencei tanuló és kísérőtanár részvételével.

A Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnáziumot képviselő tanulók az előző évekhez hasonlóan sikeresen

szerepeltek, valamennyien az élmezőnyben végeztek. A 9. osztályos *Nemes György* és a 10. osztályos *Kacz Dániel* 3. helyezést ért el, a 11. osztályos *Bősze Zsuzsanna* dicséretet kapott.

A csapat elsősorban egyenletes teljesítményével biztosította, hogy – a budapesti Fazekas- és Berzsenyi-, il-

letve a szegedi Radnóti-gimnáziummal – ezúttal is a legeredményesebb négy iskola között végzett, megelőzve sok neves „specmatos” gimnáziumot és az összes határon túli iskolát. A bonyhádi diákokat kísérőtanárunk, *dr. Katz Sándor* készítette fel a megmérettetésre.

Evangelikus borünnep Révfülöpön

► Az Ordass Lajos Oktatási Központban immáron hatodizban találkoztak böjt ötdik vasárnapját megelőzően az egyházunkhoz kötődő borászok. Az intézmény vezetőjének, ifj. dr. *Hafenscher Károlynak* a kezdeményezésére indult a mára hagyománnyá izmosodott összejövetelek sorozata. Szerte az országból – Kőszegtől a Kunságig, Soprontól a Mecsekaljáig – érkeztek borászok és a jó bort tisztelő, hogy találkozzanak egymással, és nedűjüket meg is mérassék a rangos borversenyen.

A találkozót *Lackner Pál*, egyházunk programkoordinátora fogta össze, a szakmai fővédnök tisztét ismét *dr. Urbán András*, a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának korábbi főtitikára töltötte be.

A péntek este az előadásoké volt. *Dr. Schandl László* dandártábornok, a Honvédkórház parancsnoka a bor élettani hatásáról szövegezt, rávilágítva, hogy szervezetünk számára mennyi fontos összetevő található egy pohár tiszta borban. *Dr. Brazsil József*, a Pannon Egyetem Georgikon Kar (Keszthely) egyetemi docense a szőlő és bor vertikum kilátásairól szövegezt, s az egybegyűltek nem utolsósorban megköstölhették a

Dr. Brazsil József kóstol

majdnem feledésbe merült magyar szőlőfajtából, a *bakatorból* készült nedűjét (*Brazsil Csepp*).

Másnap a népes hallgatóság előtt mutatkozott be a csopaki *Jásdi István* és méltán híres pincéje. A lesencetomaji *Aklan György* pincéjéből vadon termő gyógynövényekkel házasított borok is kerülnek ki mostanában, izgalmas volt kóstolni őket.

A *Bruckner* család Sopronból az ódon város gyönyörű ízeiről és illatairól mesélt, megfellelve a családfő, *Bruckner Nándor* szőlőmetesési tanácsaival.

A szombatot a borverseny töltötte ki. Összesen kilencvenhárom mintát neveztek a gazdák az országos rangú versenyre. Igen szép eredmények születtek, tizennyolc aranyérmes bort talált a zsűri, két bor pedig nagyara-

FOTO: KISS TAMÁS

LUPTÁK GYÖRGY

Heti útravaló

„Ahogyan Mózes felemelte a kígyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának is felemeltetnie, hogy aki hisz, annak örök élete legyen őbenne.” (Jn 3,14–15)

Böjt hatodik hetében, nagyhéten az Útmutató reggeli és heti igéiben Jézus szenvedéstörténete tárul fel. Ő meghalt bűneinkért, hogy Istenhez vezessen minket. „Az Emberfia azért jött, hogy szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért.” (Mk 10,45; Lk) Palmarum napján – virágvasárnap – „az ünnepre érkező nagy sokaság meghallotta, hogy Jézus Jeruzsálembe jön, pálmaágakat fogtak, kivonultak a fogadására, és így kiáltottak” (Jn 12,12.13); „Hozsánna Dávid Fiának! Örökre áldott, ki eljött az Úr nevében, Izrael Királya, Hozsánna a magasságban!” (GyLK 751) S ő, az alázatos király – amint meg van írva (lásd Zak 9,9) – számárháton ülve ment be fel-emeltetése helyszínére, és engedelmes volt a kereszthalálig. Pállal együtt mi is zenghetjük, hogy „Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére” (Fil 2,11). Valljuk: „Isten abban mutatta meg rajtunk a szeretetét, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor bűnösök voltunk.” (Róm 5,8) S az ő érdeméért megigazított, megbékéltetett magával, és üdvözíteni fog Atyánk, aki Jóbbhoz is beszélt a viharból, és megismertette magát övele. „Csak hírből hallottam rólad, de most saját szememmel láttalak. Ezért visszavonok mindent, bűnbánatot tartok porban és hamuban.” (Jób 42,5–6) Az Ószövetség evangélistája özönvízre s pászkára emlékeztetve figyelmeztet: „Eredj, népem, menj be szobádba, és zárd magadra az ajtót! Rejtőzz el egy rövid pillanatra...” (Ézs 26,20) Isten büntetése a fiát érte a föld lakóinak bűneire. Az új szövetség szerzője az utolsó vacsora közben megmosta tanítványai lábát: „Mert példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek.” (Jn 13,15) Nagycsütörtök este Pál az úrvacsora szeretetjének emlékeztetve figyelmeztet: „Mert valamennyiszer eszitek e kenyeret, és isszátok e poharat, az Úrnak halálát hirdesétek, amíg eljön.” (1Kor 11,26) Isten „dicsőségére emlékeztetnek csodái / gondoskodott népe megváltásáról, szövetségét elrendelte örökre.” (GyLK 745,4.8) Ama nagypénteken a fájdalmak embere halálra adatott a bűnökért: „Mert úgy szeretet Isten a világot, hogy egy szülőt Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16) „Íme, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét!” (Jn 1,29; Lk) Luther írja: „Valóságos Isten és valóságos ember az, aki a világ bűneit hordozza. Néked pedig hirdetted, hogy testét ő érted adta, vérét érted ontotta bűneid bocsánatára. Ha hiszed ezt, megigazultál!” S a keresztre fel-emeltetett Emberfia végül „ezt mondta: »Elvégeztetett!« És fejét lehajtva, kilehelte lelkét.” (Jn 19,30) „Mert azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne.” (2Kor 5,21) Nagyszombat is: „Segítségül hívtam nevedet, Uram..., és megváltottad életemet.” (Jsir 3,55.58) „A sír éjétől nem félek, / Mert, Uram, benned hiszek, / A síron túl újra élek, / S örökre nálad leszek...” (EÉ 206,8)

■ GARAI ANDRÁS

Nagyheti „kísérlet”

► Tudom, vannak olyanok, akik még azzal a lehetőséggel sem élnek, ha a gyülekezetükben havi egy vasárnapon van úrvacsora. Tudom, hogy vannak olyanok akik – ha alkalom adódna – boldogan vennének gyakrabban úrvacsorát, sőt örülnének, ha minden istentiszteleten lehetőség nyílna erre. Ott, ahol csak évi néhány alkalommal van úrvacsorai istentisztelet, kiemelkedik közülük a nagypénteki. (Ez természetesen összefügg azzal, hogy a közgondolkodás úgy tartja, a protestánsok legnagyobb ünnepe a nagypéntek – ami persze csak féligazság...) Ugyanakkor azt sem feledhetjük, hogy a kereszténység nagyobb részében éppen nagypénteken nincs mise (azaz úrvacsorai istentisztelet konzekrációval), csak a már (nagycsütörtökön) átváltoztatott ostyakiosztása, azaz áldoztatás. Ebből is kiténik, milyen sokszínű az egyház gyakorlata.

A nagyheti úrvacsorai lehetőségek témáját körüljárva azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, amit Lukács az apostolok cselekedeteiről szóló könyv második fejezetében lejegyez, hogy tudniillik az első keresztények naponta együtt voltak a kenyér megtörésében – és ez az úrvacsorát jelentette! Naponta!

A gyakoribb úrvacsoravételt nem lehet erőltetni. De az úrvacsora iránti belső igényt bátorító biztatással és folyamatos tanítással lehet ébreszteni, fejleszteni. Két olyan gyülekezetben is éltem, ahol korábban csak nagy ünnepeken vagy havonta volt úrvacsora, mostanra pedig már oly természetessé vált az, hogy minden istentiszteleten adott a krisztusi asztalközösség (ha nem lenne, a hívek tiltakoznának!).

Tudom, hogy a szokatlanság, bizonyos helyeken a tradíció hiánya vagy a kényelmesebb út választása miatt sokan úgy tartják, evangélikus istentisztelethez elég az ige, az igehirdetés. „A túl sok úrvacsorai alkalom súlytalanná teszi a szentségi alkalmakat” – mondják. (Azt még senkitől nem hallottam, hogy ritkábban legyen igehirdetés, hogy ezáltal legyen nagyobb súlya a prédikációnak...)

Számomra nem kérdés, hogy a „csak” igeliturgia is teljes istentisztelet. Így gondolom, és így is élem meg. De az úrvacsora nem valamiféle ember kitalálta „desszert”, valami ráadás, amely nélkül még jól elvagyunk. Az úrvacsora Krisztus különleges ajándéka, amellyel az életünket

táplálja, az üdvösségünket munkálja. Az a páratlan közelség, amely semmivel sem hasonlítható össze. Fizikailag is olyan közel jön a mi Urunk, hogy valósággal belénk költözik, vérünkbe válik. S ha ezt ő felkínálja, akkor mi miért mondunk le róla? (Létezik olyan – kivételes – helyzet, amikor „eucharisztikus böjtöt” tartunk. De a böjt nem természetes állapot, hanem a nagy találkozásra való készülődésünk formája.)

Ha megízlelhetjük az élet kenyerét, akkor miért van az, hogy inkább csak halálra esszük magunkat a mindennapok konyháján, és nem élünk az örök élet táplálékával? Nézzünk őszintén szembe ezzel a kérdéssel!

Ne vonjuk meg magunktól az élet kenyerét és italát! Ne utasítsuk vissza az önmagát ajándékozó Urat. Éljük át a csodát: minél többet hallgatjuk az igét, és minél többször élünk az úrvacsora ajándékával, annál inkább mélyülhet hitünk, gazdagodhat életünk, gyógyulhatnak a bűneink okozta betegségek, annál inkább átjárja életünket Isten szeretete. Ez nem a mi vallásos-lelki technikánk, ez az Isten adta lehetőség.

Nagyhét kezdődik. Virágvasárnap, nagycsütörtök este (épp az úrvacsora szerzésének ünnepén), nagypénteken, húsvét első és második ünnepén – remélhetőleg – a legtöbb

NAGYHETI LITURGIKUS SZAROK

gyülekezetben lesz úrvacsoraszítés. Ez öt alkalom kilenc nap alatt.

Nem kérek mást testvéreimtől, mint azt, hogy egyszer próbálják ki, mit jelent mind az öt alkalommal élni az úrvacsorával. S ha kipróbálták, hiszem, elindulhat a szívük-lelkük erősebb igényt ébreszt, hogy az ünnepek után is éljenek az úrvacsora ajándékával.

Nagyhét nagy kísérlete ez legyen most számunkra: visszatalálunk az oltárhoz, az Úr asztalához.

Sok gyülekezetben kezdik az istentisztelet úrvacsorai részét a 308. ének első versével: „Készítsd magad, kedves lélek...” De a legtöbb helyen nem jutnak el az utolsó versszakig. Nagyheti bátorításom záruljon hát ezzel az ének-imádsággal: „Jézus, életnek kenyere, / Szeretnek mély tengere, / Táplálj, üdíts vacsoráddal, / Vegyem méltó hálaadással! / Érezem ez eledelben, / Hogy kegyelmed véghetetlen! / Mennyben is majd áldva téged, / Lehessek a te vendéged!”

■ DR. HAFENSCHER KÁROLY (IFJ.)

Nagyheti események

Ábránk Jézus földi életének utolsó hetét szemlélteti, a nagyhetet virágvasárnaptól nagyszombatig. A vízszintes tengely az időt mutatja, a függőleges tengely pedig a helyszíneket. A vonalak távolsága az egyes személyek, csoportok közötti kölcsönhatást jelzi. Az ábra az evangéliumok alapján készült; néhány nagyheti esemény ideje vitatható.

NAGYCSÜTÖRTÖK – JER 31,31–34

NAGYCSÜTÖRTÖK IGÉJE

„Eljön az az idő” – ezzel a mondatmal kezdődik Jeremiás próféciája. Nagycsütörtök evangéliuma pedig erre felel: „A húsvét ünnepe előtt Jézus jól tudva, hogy eljött az ő órája...” (Jn 13,1) Az utolsó vacsora közben Jézus mondja is tanítványainak: „Ez az én vérem, a szövetség vére...” (Mt 26,28) Eljött az idő: Isten új szövetséget kötött népével.

Lukács evangéliumában Jézus így szól az utolsó vacsora kezdetén: „Vágyva vágytam arra, hogy szenvedésem előtt megegyem veletek ezt a húsvéti vacsorát.” (Lk 22,15) Ahogyan egykor Isten ígérte meg az új szövetséget, úgy most is Jézus vágyakozik arra, hogy tanítványaival közösségben legyen. Az elhagyott Isten, aki panaszkodik a prófétái könyv elején – „Mert kétszerez rosszat cselekedett népem: engem, a folyóvíz forrását, elhagytak, hogy víztartókat vájjanak, repedezett falú víztartókat, amelyek nem tartják a vizet” (Jer 2,15) –, most mégis maga ígéri, hogy szövetséget köt népével. Az elhagyott, elárult, letagadott Jézus vágyva vágyik arra, hogy közösségben legyen övével.

Mekkora szeretet, micsoda hűség ez, amely elhagyatva, elárulva és megtagadva mégis szövetséget köt azokkal, akik elhagyták, megtagadták és elárulták! Nem a bajban lévő

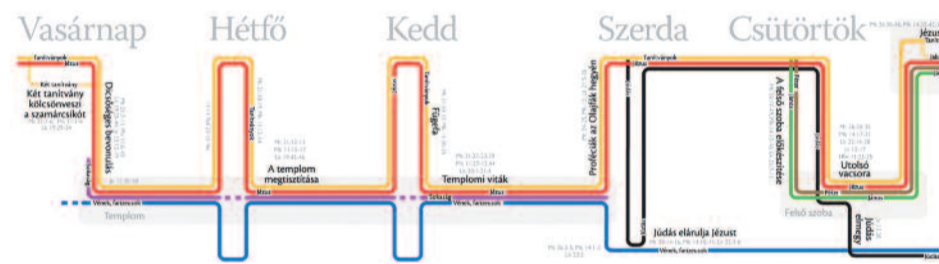
ember könyörög – szövetséget keresve Istennél –, nem a pusztulásra ítélt nép vágyakozik az élő Istennel való közösségre, hanem a Mindenható ígéri meg és az Élet Fejedelme köti meg a szövetséget népével. Johann Heinrich Schröder éneke még így hangzik: „Ám ha egy sóhaj még vár, keres téged, / Azzal köss, Jézusom, új szövetséget!” (EÉ 374) Most azonban éppen azzal köt szövetséget az Úr, aki már sóhajtni sem tud, aki már nem vár és nem keres semmit!

Ámulok. Az új szövetség akkor köttetett, amikor éjszaka van.

Az elrontott, megfásult életű emberek evangéliuma ez, azoké, akik hitükben megtörtek, akik Isten iránti bizalmukat elvesztették, akik már nem várnak semmit az élettől. Eljött az idő: Isten szövetséget kötött Jézusban velünk. Az új szövetség nem csupán arra szól, hogy életünknek külső rendet adjon Isten. Pedig hányszor és hányszor eleget éreznünk, ha valaki megmondaná nekünk, mi az elvárás; már az is nagyszerű volna, ha valaki megmondaná, hogy mit is tegyünk. Nem véletlenül oly sikeres manapság sok pontos életrendet kínáló vallási közösség.

Az új szövetség azonban nem mentesít a gondolkodó, felelős élettől.

Isten szövetséget kötött velünk Jézusban. Nem csupán arra, hogy mellénk áll – hiszen már az is nagyszerű hír volna, hogy valaki megérti bajainkat, ismeri gyengeségünket, velünk van akkor, amikor mindenkit idegennek látunk magunk körül. Az

Eljött az idő

új szövetség azonban többet ad annál, mint hogy mélységeinkben Isten velünk van. Az új szövetséggel kapcsolatban azt ígérte az Úr: „Törvényemet a belsejükhelyezem, a szívükbe írom be.” (Jer 31,33) Valami radikális fordulatot ad. Mint mikor összejött ültetnek az ember szervezetébe, hogy regenerálódjék és gyógyuljon, ami különben halálra válnék. Így ülteti Isten-idegen szívünkbe az Isten-gyermekség örömét Jézus Krisztus által az Atya.

Jézus, amikor testét és vérét szétosztotta tanítványai között, és megmosta lábukat, beleírta szívükbe törvényét: „Új parancsokat adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szeretlek titeket, ti is úgy szeressétek egymást!” (Jn 13,34) Ez Isten parancsolata, amit szívünkbe írt. Ez az az életrend, amelyet az Atya megélt a Fiúval: „Ahogyan engem szeretett az Atya, úgy szeretlek én is titeket: maradjatok meg az én szeretetemben.” (Jn 15,9) Azt adja, amit maga is megélt, ami benne van, ami ő maga.

Isten így nemcsak mellénk áll, hanem önmagával ajándékoz meg minket. Örömhír ez azoknak, akik eddig reménytelenül vágyakoztak arra, hogy valakihez tartozzanak, akikben az idegenség, mint tavaszi fagy, leperzselte a megnyilatkozás, az őszinteség bimbóit, akik azt tapasztalták magukról, hogy másokat csak elriasztani tudnak maguk mellől. Amikor eljött az idő, Isten szívünkbe írta életrendjét, Jézus Krisztus testét és vérét adta nekünk, hogy új életet éljünk.

Vajon szabad-e múlt időt használnunk, amikor az új életről van szó? Hiszen ha akarnánk sem tudnánk tagadni, hogy nemhogya az új, de a régi szövetség rendjét sem tartjuk meg, és a kívülről adott, fenyegető parancs sem szab rendet számunkra. Vajon nem kellene továbbra is jövő időben mondanunk: „Eljön az az idő”? S ha a prófécia beteljesedett volna már, erre az igehirdetésre sem volna szükség, mert azt ígéri: „Akkor nem tanítja többé egyik ember a másikat, ember az embertársát arra, hogy ismerje meg az Urat, mert mindenki ismerni fog engem...” (Jer 31,34) Most azonban még tanítani kell, szólni, hirdetni, hogy ismerjék meg az Urat. Ez Isten szeretetének csodája: mindig hagy valamit, ami a teljesség felé vonz.

A döntő fordulat azonban megtörtént: megbocsátotta bűneinket, és közösségbe kapcsolt minket. Azt, akit egykor távolinak és ellenségesnek véltünk, aki elől bokrai alá bújtunk, aki elől önmagunkat takargattuk, azt most Atyánknak nevezhetjük, az előtt gyengének is mutatkozhatunk, hiszen nem ellenünk van, hanem ahogyan újra és újra szétosztja magát közöttünk a hirdetett és megélt igében, szívünkbe írja önmagát biztos mozdulatokkal.

■ BENCZE ANDRÁS

Imádkozzunk! Áldunk téged, Istenünk, hogy nem hagytál bennünket olyannak, amilyenek vagyunk, hanem szívünkbe írod magadat Jézus Krisztus testével és vérével. Ámen.

Igénk Isten népének az egyiptomi szolgásgból való csodálatos szabadulása utáni helyzetét mutatja be, a pusztai vándorlás egyik epizódját. Túl voltak már ekkor a Vörös-tengernél át-élt szabadításon, mely Isten népe számára nemzetformáló esemény volt, de túl voltak ezernyi csodás tapasztaláson és sokféle megpróbáltatáson is.

Kísérjük nyomon a vándorló Izrael igeszakaszunkban ábrázolt útját, vizsgáljuk meg, milyen üzenete van ennek az útnak a mi számunkra. Arra keressük a választ, hogyan mentek az útjuknak ezen a szakaszán.

Visszafelé mentek. Most éppen arról van szó, hogy hatalmas kerülőt kellett tenniük, az eddig már megtett út egy szakaszát visszafelé kellett megjárniuk, mert a tulajdonképpeni testvérnép, Edóm – Ézsau leszármazottai – ellenségesen viselkedett velük, és nem engedte át őket az országán. Vannak ilyen keservesen megjárt visszafelé vezető utak azóta is. Amikor a remélt boldogulásunktól egyre messzebb kerülünk. Mintha ellentétes irányban haladnánk.

Ha kerülőket olyanok miatt kell tennünk, akik valójában a testvéreink, az különösen is fájdalmas. Krisztusban testvéreink, felebarátaink lenni nagy felelősség. Ne legyünk olyanok, mint Edóm volt Izraelnek. Ügyeljünk rá, hogy az egyházban senkinek a boldogulása ne csorbuljon miattunk. Ha pedig a miénk sérülne mások miatt, kérjük Istent, adjon nekünk békes-

NAGYPÉNTEK – 4MÓZ 21,4–9

séges túrást. Tudnak-e a boldogulásuk felé haladni azok, akik a környezetünkben élnek, vagy akadályozzuk őket ebben?

Zúgolódva mentek. Lelkükben türelmetlenek voltak (4), vagy ahogy az ószövetségi héber nyelv szemléletesen kifejezi, *megrövidült a lelkük.* Ez a megrövidült lélek csak zúgolódn tud. Isten iránt hálátlan, mert az Úrtól kapott eledelt „*hitványnak*” mondja (5). Lekicsinyli Isten jóságát, s inkább választaná Egyiptomot, ahol ugyan rabszolgák voltak, de volt mit enniük. Bár az Isten által adott étel nem ingyencfalat, a manna mégis mennyei eledel, és elég. Egyiptom viszonylagos, ám hamis jólétet biztosított, mert az ára a rabszolgaság volt. A kivezető úton szabadság van, ám ugyanakkor szükség is.

Isten azonban nem végső állomásnak gondolta a pusztaságot, és nem végső eledelnek a szerény, de tőle származó ételt. Ezzel akarta népet ránevelni arra, hogy minden tőle van, s ő gondoskodik arról, hogy a maga idejében meglegyen naponta a legszükségesebbekből az éppen elegendő.

Megkevesbedett lehetőségeink közepe jót lenne gondolni néha erre. A vándorló Izrael lelki vezetője ellen-

A rézkígyó

NAGYPÉNTEK IGÉJE

fordult, s vádolta, hogy azért vezetete ki Egyiptomból, hogy mind meghaljanak. Isten erre a hálátlanságra tüzes kígyókat bocsátott a népre. Szó szerint azt adta sokaknak, amivel Mózes vádolták. Halált.

Jaj, mi lenne, ha Isten a hitelenségünkben mondott, elhamarkodott szavainkhoz képest alakítaná a sorsunkat?! Ügyeljünk ma arra, hogy a szükségként megtapasztalt helyzetünket akként lássuk, amiként Isten adni akarja: amely táplál, és amely tőle van. Óvakodjunk attól, hogy helyzetünket eltulozva zúgolódjunk, és Isten ajándékait alulértékeljük.

Imádkozva mentek. Isten megtehetné, hogy a mennyei és éppen elegendőnek rendelt eledelt elutasító népet visszavezesse Egyiptomba. Nem akarta ezt tenni. Nem a hitelenségünkhöz szabja sorsunk alakítását, hanem hűségéhez. Tüzes kígyókat bocsátott népére, ami a zúgolódó embert megtanította bűnbánatra jutni és imádkozni.

előtt ma is csodálatos távlatok nyílnak. Kígyó marta nép vagyunk, kígyó marta lélekkel járunk. Nincs is más esélyünk, mint hinni abban, hogy a visszafelé vezető útjainkon Jézus golgotái áldozata által Isten felemeli a tekintetünket – betegségben, csalódásban, sikertelenségben, az életünk értelmetlenségének tapasztalásában –, s általa szükségünkben távlatokat akar nyitni nekünk.

Amiként Isten vándorló népe számára a felemelt kígyó, úgy számunkra a keresztre feszített Krisztus Isten hatalmas jeladása. Jeladás arra nézve, hogy az ő akarata a megtartatás. Megváltó Urunk ebben az összefüggésben vonatkoztatta saját magára a rézkígyót, midőn ezt mondotta: „...akképpen kell az ember Fiának felemeltetnie” (Jn 3,14). Ez a „felemeltetés” János apostol szóhasználatában annyit jelent: keresztre feszített, megdicsőül. Aki hisz a megfeszített és feltámadott Jézus Krisztusban, annak Isten elveszi a zúgolódását, meghallgatja az imádságát, s jelenlétét ígéri a visszafelé vezető úton, melynek nehézségei nem vagy nem mindenkor idegenek miatt, hanem a testvér testvértelensége miatt szakadtak rá.

A Krisztusra tekintő embernek szól a hatalmas ígéret: „Azokat pedig, akik hisznek, ilyen jelek követik: az én nevemben ördögöket űznek; új nyelveken szólnak. Kígyókat vesznek föl; és ha valami halálost isznak, meg nem árt nekik: betegekre vetik kezeiket, és meggyógyulnak.” (Mk 16,17–18)

■ DR. FODOR FERENC

Már vártam a felkérést. Évek óta nekem jut a megtiszteltetés, hogy nagyszombat napjának ígését vagy inkább így: nagyszombat evangéliumát hirdessem az *Evangelikus Élet* hasábjain. Ha azonban azt hiszi az olvasó, hogy iménti mondatomban némi keserű ironia van, téved. Mert bár sokan azt hiszik, hogy nagyszombat olyan átmeneti idő, amely csak azért van az egyházi naptárban, mert péntek és vasárnap közé esik, valójában fontos, elhagyhatatlan ünnep.

Igazi evangéliumi nap számomra a nagyszombat. Nem pusztán közjáték vagy ünnepi üresjárat, amelyet az asszonyok főzésre, a férfiak pihezésre vagy tavaszi munkákra használnak. Valami olyasmi kerül elő, ami sokkal hangsúlyosabb, mintsem sejtlenénk. Ünnepelemnek hát velem, Olvasóim!

Nagypéntek és húsvét vasárnapja a látásé. A keresztes eseményei szomorú látványt nyújtanak. A húsvéti ünnep ragyogó fényességet, gyönyörű távlatot látat. Nagyszombaton nem látunk semmit. Minden el van rejtve a szemünk elől. Nagyszombat a hit napja. Csönd van, minden mozdulatlan, nem látunk semmit. De ha hittel várakozunk, nem csalatkozunk.

Ez a tény még messzebb mutat: arra, hogy egy életet át nagyszombat van!

Nagypéntek mögöttünk van – egyszeri, megváltoztathatatlan esemény. Megtörtént! Nincs többé szükség újabb áldozat bemutatására. Krisztus meghalt értünk, helyettünk, miattunk. Ez a megmászhatatlan tény akkor is igaz, amikor mi nem számolunk vele. Nagypéntek már megvolt! Elvégeztetett!

Húsvét a reménységünk tárgya! Már bemutatták a prototípust, vagy

NAGYSZOMBAT – ÉZS 25,8–9

ahogy Pál írja: az első zsenget. Most, nagyszombaton még minden el van rejtve. S mindenki el van vagy egyszerűen el lesz rejtve. Igen, most a hitünkön a sor. Rábízzuk-e magunkat arra, aki el volt rejtve, de előjött? Arra, akit magába zárt a sziklasír, de élve és győztesen lépett ki húsvét hajnalán.

Nagyszombat tehát a hit napja, amikor meg is próbáljuk, meg is erősíthetjük a Szentlélek által éberszített, ajándékba kapott hitet, hisz nemcsak szembesülünk a kérdések sorával, de választ is kell adnunk: rábízzuk-e magunkat arra, akinek szeretetében el vannak rejtve halottaink, hogy előjőjenek? Rábízzuk-e magunkat arra, hogy ránk nem a halál, hanem a Krisztus mindennél nagyobb szeretetében való elrejtettség vár? Rábízzuk-e magunkat a teremtő Istenre, aki nem csupán a földi maradványokat próbálja megjavítani, barkácsolva újraformálgatni, hanem újjá tud teremteni?! Nagyszombat a hit próbája, erősítése, élménye.

De hiába kérdezzük: rábízzuk-e magunkat, ha tapasztalatból tudjuk, hogy kevés ehhez az emberi döntés. Hiába határozzuk el, hogy hinni fogunk és hinni akarunk benne, hisz erre képtelenek vagyunk. De az ige által a Szentlélek képes hitet teremteni – s ezért fontos, hogy hirdessük és meghalljuk a mai, ószövetségi evangéliumot: „*Véget vet a halálnak örökre!*”

Ha kísérletező tudósok, orvosok vagy biológusok állítanák ezt, s ígérnék, hogy kutatásuk ide vezet,

A hit nagyszombatja

NAGYSZOMBAT IGÉJE

kulturáltan, de megmosolyognám őket. Bármennyire fejlődik is a tudomány, életet alkotni nem tud. Még a kényszerreprodukálás, a klonozás is csupán zsákutcába vezet próbálkozás. Életet csak Isten adhat. Az ő hatalma azonban mindenképpen feltehető. Tud a semmiből életet alkotni. S tud, még a halottból is tud életet teremteni. Az élő Isten az Élet Istene.

Minden temetésen vert seregként állunk a koporsó vagy az urna mellett. Szégyen és gyalázat. A magát oly nagy tartó ember ily kiszolgáltatott. Jön a kaszás, és tétet hajtunk. Mindenki. Kivételesen. Ezt a gyalázatot soha senki nem kerülte el. Még a legkeményebb ember könnye is kicsordul, mert szembesülnie kell a veszteséggel éppen úgy, mint önnön mulandóságával. E szégyenünkben hangzik az ige – nemcsak a gyenge, erőtlenségek vigasztalás, hanem a teremtő ige: „*Véget vet a halálnak örökre! Az én Uram, az Úr letörli a könnyet minden arcáról. Leveszi népéről a gyalázatot az egész földön.*” (Ézs 25,8)

Nagyszombaton mindezt még csak reménységként éljük meg. De minket a reménység éltet. A kereszténység titka, hogy nem a múltból, hanem a jövőből él. Abból, ami vár ránk. Az Isten készítette jövőből.

S ha a bevezetőben azt állítottuk, hogy egész életünk nagyszombat-karakterű, akkor ez valóban azt jelenti, hogy hitünk és reménységünk elválaszthatatlanul összetartozik. Hogy is írja Péter apostol? „*Krisztus ugyan a világ teremtése előtt kiválasztott, de az idők végén jelent meg tiértetek, akik általa hisztek Istenben, aki feltámasztotta őt a halottak közül, és dicsőséget adott neki, hogy hitetek Istenbe vetett reménység is legyen.*” (1Pt 1,20–21)

Hitünk és reménységünk alapja az Úristen ígérete. „*Ezt ígerte nekünk az Úr!*” Ez az ígéret többet ér minden másnál. Ez az ígéret – azért, mert a mindenható Isten áll mögötte – hiteles, megalapozott, biztos. Egy egész életet lehet rá építeni.

Ígéretekkel tele a padlás – szokták mondani megkeseredett emberek, akik már nem hisznek semmi- ben, senkiben. A legtöbb esetben csalódások sora áll szavuk mögött. S ma egyre gyakrabban éljük át a politikában, a gazdasági életben, hogy ígérni a legkönnyebb, nem kerül semmibe...

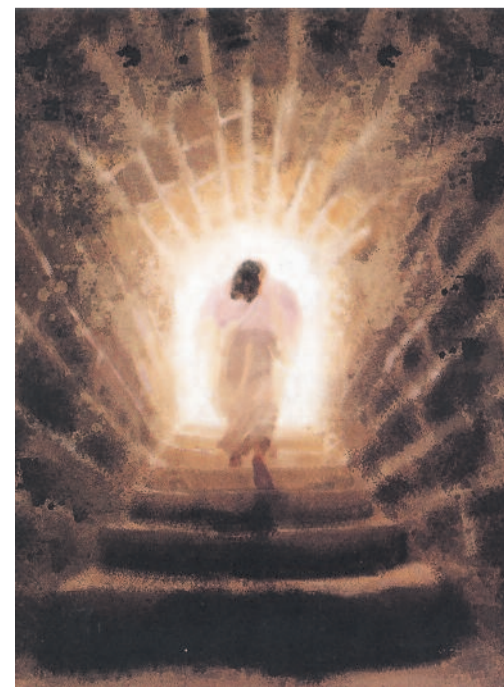
Isten ígérete nagyon sokba került. De az értéke is nagy: az életet jelenti. Krisztus az életével fizetett azért, hogy az ígéret egykor rajtunk is beteljesülhessen: „*Véget vet a halálnak örökre!*” A nagypénteki keresztlátványa erről prédikál. A nagyszombati

hit viszont már előremutat: az első húsvét miatt lesz nekem is húsvétom. Holnap is, meg majd egykor.

Igénk befejezése hitből fakadó bizonyosságtétel. A hívó ember életében ugyanis az idők összeolvadnak, s a múlt-jelen-jövő másként jelenik meg. Ézsaiás próféta víziója szerint akkor majd azt mondják: „*Itt van a mi Istenünk, benne reménykedtünk, hogy megszabadít minket. Itt van az Úr, benne reménykedtünk, vigadjunk és örüljünk szabadításának!*” (Ézs 25,9) Aki itt vele él, és elfogadja, amit a kereszten értünk elvégzett, az odaát is vele él. Mert együtt mondhatjuk János evangélistával: „*Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van...*” (Jn 3,36)

■ DR. HAFENSCHER KÁROLY (IF.)

Imádkozunk! Urunk! Nagyszombat ünnepén is csak egyet kérünk tőled: add nekünk az életet jelentő hitet. Amen.

Meghívó

 SZÉCHENYI TERV

„Mert a vele való közösségben mindenben meggazdagodtatok” 1Kor 1,5

A Nyíregyháza Kertvárosi Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház Isten és emberek iránti hálával meghívja Önt 2012. március 31-én, szombaton 14 órára szentelési és iktatási istentiszteletre.

Ennek keretében **dr. Fabiny Tamás** püspök úr felszenteli a Nyíregyháza, Bólyai tér 1. szám alatt kialakított központunkat, valamint beiktatjuk gyülekezetünk újonnan megválasztott tisztségviselőit.

Meghívó

Április 16–21. között csendeshét lesz a szarvasi Középfalmi Evangélikus Misszióban a gyógyulást és lelki erősödést kereső, alkohol- és szenvedélybetegségben, valamint depresszióban érintett testvéreink részére. A hét igéje: „Jézus így válaszolt nekik: »Menjete, és mondjátok el Jánosnak, amiket hallotok és láttok..., és boldog, aki nem bontrákozik meg énbennem.«” (Mt 11,4–6)

Kezds hétfőn 9 órakor. A távolabbról érkezők szükség esetén a jelentkezéskor egyeztessék vasárnap esti érkezésük időpontját. Hazautazás szombaton kb. 15 órakor. Részvételi díj bentlakás esetén személyenként 4000 Ft, bejáróknak ebéd napi 500 Ft. Mindenki hozzon magával tisztálkodószereket, Bibliát és jegyzetfüzetet. Kérjük, hogy a jó rend és a megfelelő feltételek biztosítása érdekében április 12-ig jelezzék részvételi szándékukat (a bejárók is ebédigényüket) **Mikóné Zana Bertának** a 20/824-9914 mobilszámán.

HIRDETÉS

A tavasz hangjai húsvét idején

A Sarepta Budai Evangélikus Szeretetotthon szeretettel vár minden zenét kedvelőt, érdeklődőt az intézmény templomában (1029 Budapest, Ördögárok u. 9.) az alábbi alkalmakra. A belépés ingyenes.

Március 30. (péntek): 16 órai kezdéssel az Aszódi Evangélikus Gimnázium kórusa, karvezető: **Szabó Andrásné**. Áhítatot tart: **Simon Attila**.

Április 2. (hétfő): 16 órai kezdéssel a Magyar Állami Operaház Énekarának művészei: **Mónus Ildikó, Buváry Livia, Fajta-Németh Leonóra, Bakó Antal**. A zongoránál: **Kovács Ágnes**.

Április 4. (szerda): 16 órai kezdéssel a *Poézis* együttes műsora hallható: 20. századi magyar költők megzenésített költeményei. Vezető: **Kákay István Dezső**, a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájának igazgatója. Tagok: **Kákay Katalin**, az Operaház tagja, **Illés Béla**, az Operaház tagja, **Kákay Zsófia, Kákay Viola**.

Április 10. (kedd): 17 órai kezdéssel a Kispesti Evangélikus Egyházközség kórusa, kórusvezető: **dr. Csáki Tünde**. Áhítatot tart: **Szell Bulcsú**.

Április 15. (vasárnap): 18 órai kezdéssel az *Éiri* együttes. Ír keresztény dalok írül, angolul és magyarul, valamint tradicionális ír és skót népzene. Az együttes tagjai: **D. Kiss Ildikó** (ének), **Imhof Krisztina** (hegedű, ének), **Liebe Nóra** (hárfa, pszaltérium), **Szabó Dániel** (furulya, klarinét), **Gyarmati Gábor** (gitár, ír buzuki).

Április 20. (péntek): 18 órai kezdéssel az Országos Széchenyi Könyvtár kórusa, karnagy: **Eckhardt Mária**.

HIRDETÉS

Meghívó

A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa (MEÖT) Női Bizottsága önkéntes vezetőképző napot szervez április 14-én, szombaton 9 órától a MEÖT tanácstermében. A vezetőképző nap témája: **Önkéntes vezetés, önkéntesvezetés?**

Program:

- 9.00: Nyitóáhitat – **dr. Mészárosné dr. Seres Leila** orvos.
- 9.30: Köszöntő, programismertető – **P. Tóthné Szakács Zita**, a MEÖT Női Bizottságának elnöke.
- 10.00: Előadás megbeszéléssel: *Az önkéntes személye/személyisége – Szalma Anna*, a Bethesda-kórház önkéntes koordinátora.
- 11.00: Szünet.
- 11.30: Előadás megbeszéléssel: *Önkéntes vezetés a gyülekezetben* – **Püski Lajos** lelképásztor, Debrecen-Nagyerdő.
- 12.30: Ebéd.
- 13.30: Előadás megbeszéléssel: *Női kreativitás-hatékonyaság az önkéntes szolgálatokban* – **Seben Glória** szervezetpszichológus, teológiai hallgató.
- 14.30: Hazautazás.

A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa Női Bizottsága tisztelettel meghívja a téma iránt érdeklődőket.

Kérjük, hogy aki részt kíván venni, jelentkezzen az admin@meot.hu e-mail címen vagy az 1/371-2690 telefonszámon április 10-ig, hogy a résztvevők fogadására kellőképpen fel tudjunk készülni.

P. TÓTHNÉ SZAKÁCS ZITA, a MEÖT Női Bizottságának elnöke
DR. FISCHL VILMOS főtitkár

Operapódiumról az aluljáróba

Koreai pásztor volt az EKME márciusi alkalmának vendége

► „Amikor először Magyarországra látogattam, úgy éreztem, ez egy szomorú, szürke ország. Nem láttam fénylő pontokat, nem láttam, hogy itt tényleg világitának a keresztények.” **Shing Seong Hak** koreai metodista lelképásztor, az Evangélikus Külmisziói Egyesület március 19-i alkalmának meghívott előadójától távol áll az ítékezés. Szavai azon az estén sem bíráltként hangzottak el, hanem őszinte valamásként. Az egybegyűlteknek arról beszélt, miért hagyta ott fényes operaénekesi karrierjét, és lett Budapesten a Nyugati téri aluljáró egyik „bolond koreaja”.

A lelképásztor azzal szembesítette a hallgatóságot, amire egyébként már fel sem kapjuk a fejünket: Magyarország missziói terület. Sőt egyet is érthetünk vele. Így van: hazánk – ahogyan egész Európa, a „megvénült” kontinens – rászorul a lelki megújulásra.

Igaz, azt már eltérően látjuk, hogy örülünk-e a külföldi misszionáriusok itteni ténykedésének, vagy sem. Némelyek tiltakoznak: nem kell külső segítség, népünk evangélizálása kizárólag a mi feladatunk. De éppen az a gond, hogy nem töltjük be ezt a küldetésünket! Shing lelkész előadása erre ébresztette rá az egybegyűlteket: Magyarországon maga az egyház nepe is megújulásra szorul.

A dolog furcsasága, hogy a koreai vendég – a már idézett mondaton kívül – erről egy szót sem szólt. Ő csak elhivatásáról, magyarországi szolgálatairól vallott. Szelídsége, odaszántasága, Krisztusért égő szíve készítette mindenkit önvizsgálatra.

Shing pásztor presbiteriánus (református) családban nőtt fel. Édesanyja, a bibliai Annához hasonlóan, fiát az Úr szolgálatába ajánlotta. A hívő, templomba járó Shinget azonban több minden is távol tartotta ettől a hivatástól. A legfőbb akadályt zenei tehetsége jelentette. Érezte, a muzika világában ő többre hivatott. Hogy

ez mennyire nem volt alaptalan, azt bizonyítja, hogy felvételt nyert a bécsi Zeneakadémia opera szakára. 1991-ben onnan látogatott át egy napra Magyarországra. Lenyűgözte Budapest szépsége, de ekkor látta meg a város, az itt élők reménytelennek tűnő szürkeségét is. Ezt a benyomást vitte magával évekre...

Még fiatalon fogadta meg – egy imádság alkalmával –, hogy ha Isten megadja neki, hogy hírnévre tehet szert, akkor az Úr szolgálatába szegődik. Professzora Bécsből azzal a

biztatással engedte el, hogy világkariert álljon elötte. Néhány évig valóban élvezte is az ismertség minden előnyét. Zongoraművész feleségével együtt híres lett és gazdag...

Harminckét évesen azonban mindennek hátat fordított, lelkészi diplomát szerzett, és 2000-ben metodista missziós pásztorként jött Magyarországra. Nagy lelki ínséget tapasztalt, és felismerte, hogy Isten milyen feladatot bízott rá. Azzal a gondolattal érkezett ugyanis Magyarországra, hogy az Úristen valamilyen „pompás szolgálattal” bízta meg. Úgy tervezte, főiskolán fog tanítani, vagy zenekarral, kórusal járja majd a városokat, evangélizál. Ehelyett azonban hajléktalanoknak oszt életet, roma közösségben szolgál Várpalota mellett, Mésztelepen, a Nyugati téri aluljáróban énekel evangéliumi éneket, és szólítja meg kedvesen az arra járókat.

Shing Seong Hak ragyogóan elsajátította a magyar nyelvet. Beszédének mégis különös bájt adott ezen a külmisziói estén is, hogy bizonyos hangzókat nem tud tökéletesen kiejteni. Néha egy-egy jelzője is szokatlan, s ettől kapnak a szavak új tartalmat.

Hogy „bolond koreai” lenne?... Ezt nem ő mondta – e sorok írója hallotta egyszer, hogy így hívják a csöveseket. Évekkel ezelőtt sem értették, hogy ez az elegánsan öltözött ázsiai férfi meg a felesége miért is hoz nekik kenyeret. Most sem fogják fel, hogy – néhány magyar segítőjével együtt – miért is oszt ki százharminc adag meleg ebédet, miért fagyoskodik az aluljáróban, és hívogatja őket Krisztushoz.

A többség nem ismeri fel, hogy Shing pásztor személyes kisugárzásában, szelíd szolgálatában annak a Jézus Krisztusnak az indulata nyilvánul meg, aki – elhagyva az egkek pompáját – emberi nyomorúságunkba alázkodott bele. Vannak azonban, akiknek szívet megérinti az evangélium szava. És egyre többen vannak, akik vasárnap délutánonként is elmennek meghallgatni igehirdetését a Felső erdősori metodista templomba...

Shing felesége, **Choi** szerint a férjének – ekkora elszántsággal végzett szolgálat nyomán – Koreában már tízezer fős gyülekezete is lehetne. Isten azonban a „szürke városba”, Budapestre vezette őket, hogy itt legyenek fénylő pontok.

De hol látszik a mi lángunk? Mondják-e ránk: „bolond” evangélikusok?...

■ B. PINTÉR MÁRTA

Evangélikus stratégiai műhely

Minden érdeklődőt szeretettel várunk április 11-én, szerdán 15 órakor az Evangélikus Hittudományi Egyetem kápolnájába (Bp. XIV., Rózsavölgyi köz 3.).

Biblikus bevezetés – **dr. Fabiny Tamás**. Stratégiai prioritások – **dr. Fábri György**. Csoportmunka – **dr. Joób Máté, Pröhle Gergely, dr. Korányi András**.

HIRDETÉS

Virágvasárnapi bevonulás

Hívjuk azokat, akik csatlakozni kívánnak azokhoz, akik „Jézus, a názareti próféta” (Mt 21,11) nyomán fognak járni. Ő bevonult virágvasárnap Jeruzsálembe, utána átment „a fájdalom útján”, a gólgotai keresztalál által megaláztatván (Fil 2,8) eljutott a húsvéti feltámadásig (Lk 24,7). A húsvét csodájának örömet élhetik újra át a tavaszi Galileában és az örök Jeruzsálemben azok az utazni vágyó testvérek, akik jelentkeznek az **április 29-étől május 4-éig tartó szentföldi látogatásra**. Még van néhány szabad hely.

Érdeklődjön, kérjen részletes programot az Ökumenikus Tanulmányi Központtól telefonon: 1/466-4790, 70/508-7624 vagy e-mailben: tanulmanykozpont@gmail.com, illetve ssngms@citromail.hu.

Halálos szeretet

Nagyheti igehirdetés-sorozat április 1–5. között minden este 18 órakor a Bécsi kapu téri evangélikus templomban. Igét hirdet: **Balicza Iván**.

Április 1., virágvasárnap: Halálos emberi szeretet.

Április 2., hétfő: Az anyagiak halálos szeretete (Pílátus).

Április 3., kedd: A karrier halálos szeretete (Júdás).

Április 4., szerda: Önmagunk halálos szeretete (Péter).

Április 5., csütörtök: Jézus halálos szeretete (úrvacsora).

Szeretettel hívunk mindenkit, hogy együtt készüljünk a nagypénteki és húsvéti ünnepekre.

Munka nélkül, de nem dologtalanul

Nem tudom, egy új munkanap reggelén hányan ébredünk azzal a jóleső örömmel, hogy vár ránk a munkánk, hányan érzünk lelkesedést a feladatainkat számba véve. Vagy hányan ébredünk szorongva a nemszeretettel feladatokra és a határidőkre gondolva?

Talán az utóbbiak többen vannak. Biztosan vannak olyanok is, akik amiatt szoronganak, hogy érkezik-e kedvező válasz álláspályázatukra. Egy újabb nap vár rájuk, amelyet maguk oszthatnak be, de számukra a szabadság íze megkeseredik a feleslegesség érzésétől.

Korábbi munkahelyemen egyik kolléganőm tanfolyamot szervezett egy cigány gyülekezet tagjainak, hogy segítse a munka világában való eligazodásukat. Egy kis füzetet is készített számukra hasznos információkkal: milyen dokumentumok szükségesek a munkába álláshoz, milyen egy jó álláspályázat. A füzet „elméleti” fejezettel kezdődött: a munka Isten tervében.

Hirtelen meglepődtem, hogy egy profán téma ilyen „kegyes” bevezetőt kap, de még inkább azon, hogy ezen én eddig nem gondolkodtam el.

A munkát sokak tehernek érzik, a szerencséseknak az önmegvalósítás terepe vagy saját fontosságuk megélése – de hányan tekintünk rá Istentől kapott lehetőségként?

A mindennapi életünk alapkérdéseiben eligazító teremtéstörténet jutott eszembe. A munka Isten tervében kezdettől fogva jelen van. Az ember Isten munkatársa; a teremtett világ öröközője lesz. Segítőtársat is kap maga mellé, hozzá illőt, és a hatnapos munka után a pihenés hetedik napját is elrendeli Isten. Ahogy a teremtett világ rendje olyan pontosan ki van munkálva, olyan szépen illeszkedik az emberi munka Isten elképzeléséhez.

De hova tűnt ez a kezdeti harmónia? A bűnbeesés történetében választ kaphatunk erre is. Az isteni parancssal való szembeszegülés megrontja a kapcsolatot Isten és ember között, s az életközösség szépsége, rendje is odavan. Isten azt mondja: „...legyen a föld átkozott miattad, fáradsággal élj belőle egész életedben!”

A munka világának gazdasági, társadalmi törvényszerűségeit nem szeretném lebecsülni, de keresztényként láthatjuk a bajok gyökerét is: a világ

elszakadt Istentől. Számos országban embertelen körülmények között dolgoznak felnőttek, és játék helyett munka jut a gyerekeknek is. A civilizált Európában a biztos megélhetést adó munka egyre kevesebb ember „luxusa”.

Magyarországon a munkaképes lakosság alig több mint felének van munkahelye. Aki dolgozik, túlhajszolt, sokszor másfél-két ember munkáját végzi el egy... A munkaügyi ki- és beutazások környékén – magam is látom – a munkanélküliség okozta reménytelenség, az anyagi nehézségtől való félelem ül ki az arcokra.

Jézus Krisztus azért jött, hogy a világ felborult rendjét helyreállítsa. Közelségében, ha munka nélkül vagyunk is, nem vagyunk dologtalanok. Az ő munkatársaként megmarad – talán csak így marad meg egyedül – emberi méltóságunk, értékességünk azokban az időkben is, amikor a munkahelyi problémák vagy épp ezeknek a hiánya próbára tesz bennünket.

Adj meg nekünk Istenünk a jól végzett munka örömét minden élet-helyzetben!

■ LAKATOS JUDIT

A küldött

– *Higgye el, a halál nem fáj!*
Nem volt jó reggelem. Körülfogtak szorongató, gyászoló emlékeim; van olykor, hogy az ember az élet alagsoraiban tévelyeg. Nagyobb baj volt, hogy sehogy sem találtam a felfelé vezető lépcsőt.

A szerelő – bár tudtam, hogy jönni fog – gorombán tört be gondolataimba. Valójában nem romlott el semmi a házból, csak valamilyen készülék kicserélésére küldte a telefonszolgálat. Szerettem volna, ha gyorsan végez és elmegy, hogy visszatérhessek újra sikátoraimba.

Ehelyett kínos illembeszélgetésbe kezdtek. Ő szidta az egyházat, főleg a papokat. Én erőteljesen mentegőttem. Közben itta a kávémat, és vártuk, hogy a központ végre valamilyen számomra titokzatos jelet küldjön az újonnan beépített modemre.

A szerelő sokat beszélt. Gondolom, megszokta már, hogy a várakozások kínos pillanatait valahogy át kell hidalnia. Egy idő után hagytam, hogy a hangja háttérzajjá váljon. Elkalandoztam és várokoztam. Aztán egy mondat mégis visszazökkentett a valóságba.

– *Két hónapig voltam kómában. Százhetvennel nekijáratottunk egy körísának.*

Aztán arról beszélt, hogy olvasott beszámolókat a klinikai halál állapotából visszatértekről, és hogy az egész

csak hazugság, és ne higgyem el egy szavukat sem. És hogy a papok is csak locsognak a feltámadásról, de neki aztán már nem kell senkinek a prédikálása, mert ő tudja, hogy odaát nagy-szerű lenni. Sok helyre hívták már, hogy tartson élménybeszámolót, de nem ment el.

– *Miért? Mit érzett akkor?* – kérdeztem már némileg érdeklődve, elvégre az ember nem túl gyakran beszél olyannal, aki két hónapig halott volt.

– *Ezekre nincsenek emberi szavak. Olyan, mintha valami zsilip csukódna le, amikor el akarom mondani. De egyet mondhatok – most néz rám először.* – *Higgye el, a halál nem fáj!*

Megérkezett a központból a jel. A készülék összes lámpáscskája kigyulladt. Ő csomagolt, búcsúzott, és elmondta, hogy nyugodtan szóljak, ha valami nem működik jól. Tétován engedtem ki az ajtón.

Arra gondoltam, vitatkozni kellett volna ezzel a kicsit sem szimpatikus emberrel, hogy mi a különbség közte és a feltámadás között, meg különben is. De minden tiltakozásom ellenére ott álltam, ahová vezetett. A lépcsőnél, amelyen fel lehetett kapaszkodni mély-segés pincéimből.

Elmosogattam a kávécsészét. Az új készülék lámpáscskáit vidáman égtek mind.

■ KOCZOR TAMÁS

Agresszió körülöttünk és bennünk

Szubjektív gondolatok az általános iskolai hitoktatók szakmai napjáról

► **Az erőszak, a magatartászavar és a fegyelmezés kérdéskörét járták körül – a pedagógia, a módszertan és a pszichológia segítségével – az evangélikus általános iskolai hitoktatók tavaszi szakmai napjának résztvevői. Lelkészek, pedagógusok és egyetemi hallgatók – összesen negyvenen – gyűltek össze március 19-én a soproni Hunyadi János Evangélikus Óvoda és Általános Iskolában.**

Amikor elkezdtek szervezni a soproni hitoktatói szakmai napot, különös úton kezdtek szövegni a szálak. Első kérdésünk a praktikum volt: mink van, mivel tudunk gazdálkodni – és itt elsősorban a szellemi értékekre gondoltunk. Meggyőződésünk volt, hogy nem azzal segítünk magunkon és a hittantanárokon, ha sznob módon tőlünk elrugaszkodott előadók, tankönyvbe illő „ideális” hittantanárok mutatják be, mondják el nekünk, mit kellene csinálni, és mutatnak rá arra – amit amúgy is tudunk –, hogy hol vannak hiányosságaink.

Úgy véltük, sokkal jobb, ha magának a Hunyadi János Evangélikus

Óvoda és Általános Iskolának a tanárai mutatják meg, ők mit, hogyan tanítanak, és ezek a bemutatóórák lesznek majd a beszélgetések „ugródeszkái”. Hiszen ne felejtjük el: egy ilyen hús-vér, nem „steril” óra sokkal több impulzust, gondolatot tud szülni ötleteivel, megoldásaival.

Így történt, hogy az iskolalelkész, *Matus Klára Krisztina* vállalta, hogy *Szabó Márta* hitoktatóval együtt bemutat egy elsős osztályban tartandó órát a soron következő témáról, a keresztre feszítésről. Eközben *Iván Izabella* katolikus hittantanár egy felsős osztálynak fog nyílt órát tartani a keresztes háborúkról. (Ez utóbbi azért is tűnt izgalmas kihívásnak, mert az evangélikus tananyagban nem szerepel önálló témaként.)

Amikor idáig jutottunk a szervezésben, elkezdtük ízlelgetni a témákat: keresztre feszítés, keresztes háborúk... Hiszen bizonyos szempontból mindkettő ugyanarról szól: az agresszióról, amely jelen van az életünkben, az egyháztörténetben, sőt – szörnyű kimondani – az isteni üdv-tervben is! Mit mondjunk, ha a gyerekek rákérdeznek erre a visszásságra? És mit tegyünk, ha az agresszió már a mi életünkbe, derűsnek remélt hittanóráinkba is betört?

Így állt össze a szakmai nap szellemisége: a keret adó áhítatok, a délelőtti bemutatóórák és megbeszélések és *Fazekas Ildikó* klinikai szakpszichológus, valamint *Payrits Mariann* iskolapszichológus előadása a családon és iskolán belüli agresszióról.

Ne higgyük, hogy kívül állunk a világ problémáin! Sőt az egyháztörténet sem csak múlt: végigvezethető a sorok, életek szála a mai napig. Ami volt, annak következményei és továbbvívói vagyunk mi magunk is. És ami a világban körülöttünk a jelenben történik, az adja meg életünk keretét. Éppen ezért volt fontos mind szakmai, mind teológiai vonatkozásban együtt gondolkodni az agresszióról: szembe merünk-e nézni az egyháztörténet sötétebb időszekeivel? Szembe merünk-e nézni a mai világnak, amely – úgy tűnik – egyre több és több agresszív gyermeket állít elénk? És a legnagyobb kérdés: szembe merünk-e nézni saját gyengeségünkkel, a bennünk szunnyadó agresszióval?

Ennek a napnak nem az volt a legnagyobb feladata, hogy válaszokat találjunk, hanem az, hogy megfogalmazódhassanak a kérdések.

■ HEGEDŰS ATTILA
lelkész (Sopron)

MÓRITZ ADRIENN FELVÉTELE

A hónap igéje

Jézus Krisztus mondja: „Menjete el szerte az egész világba, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek!” (Mk 16,15)

A tizenkét tanítvány kicsiny csapata hogyan is tudná teljesíteni ezt a küldetést! Kettőre majdnem egy egész földrészt jut! De ők elindulnak, mert Jézus bízta rájuk ezt a feladatot mennybemenetele előtt. És az ő szava elég. Nem tudják pontosan, hogyan fog teljesülni a kalandos küldetés, de elindulnak.

Ma is azért teljesül egy-egy feladat, mert valaki komolyan veszi Isten szavát, és mer elindulni, sokszor a bizonytalansággal, az árral, az akadályokkal szemben is. Mert a hit: bizalom. Bizalom abban, aki megbízott. Bizalom abban, hogy nem lehetetlen hagyott ránk. Akkor pedig indulni kell.

Egygel kell számolni. Azzal az Egyggyel, aki ő. A Szentlélek vezetésével. Tudjuk, Jézus nem hagyta őket sem árván, amikor a mennybe ment. Elküldte a segítőt, az erőt adót, a boldogság és bölcsesség forrását. És a tizenkét tanítvány maga is eljutott messze tájakra Európában, Ázsiában, Afrikában.

Amit pedig nem láthattak, az is megtörténik: pünkösöd óta emberek milliói nyitják meg szívüket a bűnből való szabadulás lehetősége és örömhíre előtt. És indulnak tovább, hogy ők is követi legyenek az Úrnak és hirdetői a szabadulás és új élet lehetőségének.

Ehhez kellett az első lépés. Hogy a tizenkettő kimozduljon, és merjen indulni.

Az első lépést megtenni a család, a munkahelyen élők, a lakóközösségünk, a népünk felé. Bíz benne: az első lépés után jön a második, és egyre gyakorlottabb és bátrabb lesz a járásod az Úr útján.

Az Úr azt kéri: evangéliumot hirdess. Mert időközben sok keresztyén elfáradt, meglankadt, sokuknak más irányba fordult az élete. Még Isten népéhez tartozik, de már a világhoz

is. Még érték az Ige bölcsessége, de talán már nagyobb érték a saját elképzelés és az emberi bölcsesség. Ennek nyomán pedig az evangélium hirdetése helyére odakerül a művészi, az irodalmi est, a híres előadó meghívása, az ökológia, a segítőakciók és a laza együttlét.

Figyelj pontosan! Nem baj, sőt jó lehet, hogy ezek vannak, de a legfontosabb maradjon a legfontosabb! A bizonyosságátétel arról, aki új életet adhat, és szabaddá tehet szenvedélyektől, csüggedéstől, ellenségtől, emberek mértékétől. Az evangélium hirdetése fontos és nélkülözhetetlen feladata a hívó embernek. Meggondoldat már, hogy milyen sok múlik rajtad? Láncszem vagy: ha kiesel, ha kiesik a te nemzedéked láncszeme, nem folytatódik az Úr ügye.

De hála legyen azért, hogy mindig akadnak hűségesek, akik fölveszik a szolgálat fonalát. Átélted-e az örömhír valóságát, és továbbadod-e az evangéliumot? Ha igen, megtapasztalod, hogy közben még inkább erősödni fogsz te magad is a hitben. Mert „aki mást fölűdít, maga is felűdül” (Péld 11,25).

Spurgeon, a nagy igehirdető azt mondta: „Azért, hogy valakit baptistává tegyék, nem mennék át az utca túloldalára sem. De hogy hívó legyen, azért elmennék a világ végére is.” A tiszta keresztyén hozzáállás mellett a teljes odaszánás is kiolvasható ezekből a sorokból: teljes örömmel, egész lételemmel mindent megtenni azért, hogy csak egy ember is kikérüljön a hiábavaló élet rabságából.

Tedd meg az első lépést, légy bizonyoságtévő ember! S ha Krisztust hívod segítségül, akkor az, aki elküldött, vezetni is fog az úton, és gyümölcsöt is ad ebben az igazán fontos szolgálatban.

■ SZÉLL BULCSÚ

NAPPOS OLDAL

Szerkesztette: BODA ZSUZSA

Nagyheti események képekben

A Bibliából sokat megtudhatunk arról, mi minden történt Jézus földi életében a húsvét előtti napokban. Ezt a hetet nagyhétnek szoktuk nevezni. Bizonyos napoknak pedig külön elnevezésük is van. Itt, a *Napos oldalon* öt kép segít feleleveníteni a főbb eseményeket. Minden rajz alatt két vonalat találtok. Írjátok oda, mit ábrázol az adott kép, és melyik napon történt az az esemény! Segítségül itt találhatjátok a helyes válaszokat, igaz, összekevertük őket.

az utolsó vacsora

Jézus keresztre feszítése

Jézus bevonulása Jeruzsálembe

Jézus feltámadása

Péter háromszor megtagadja Jézust

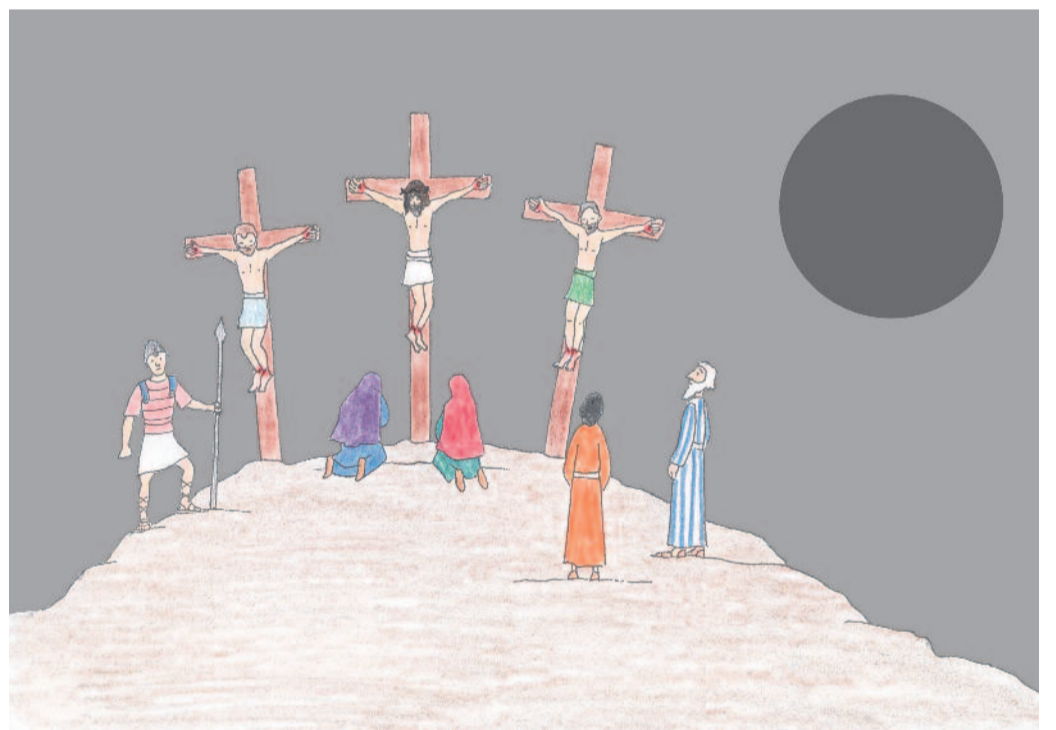
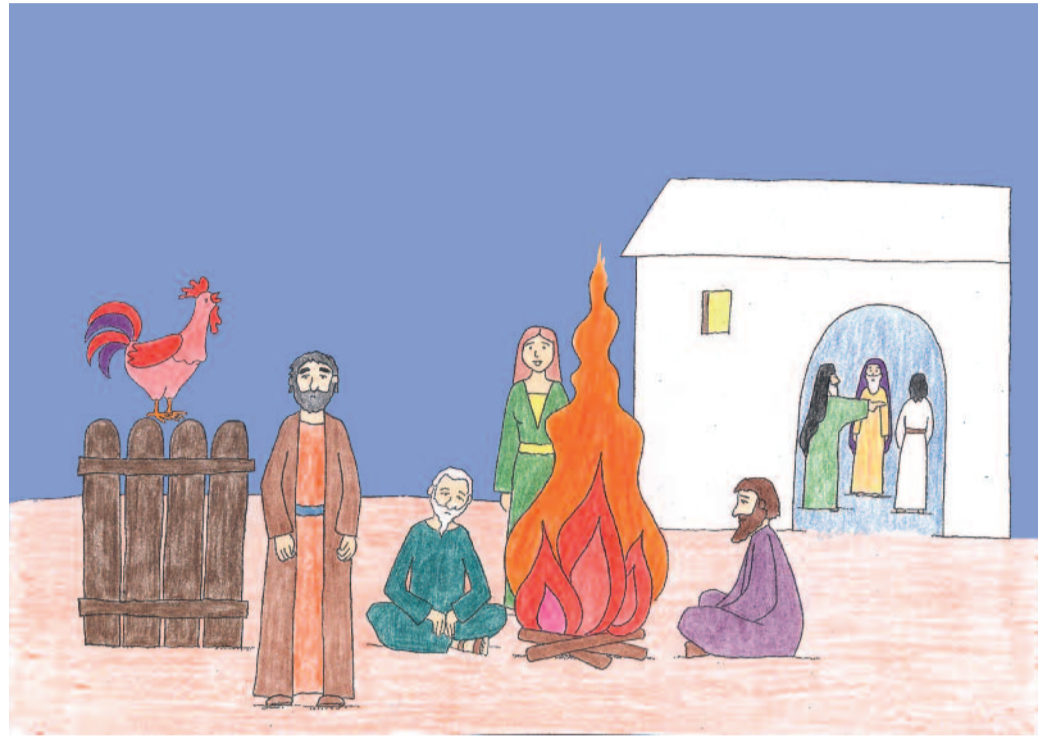
nagypéntek

virágvasárnap

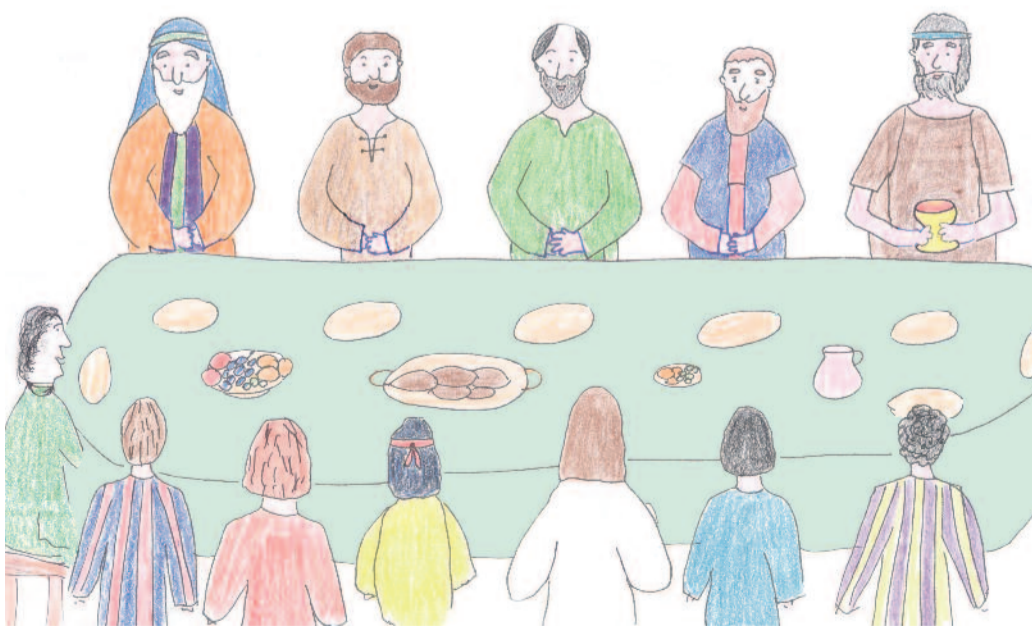
nagypéntek

húsvét hajnal

nagycsütörtök

RAJZOK: JENES KATALIN

Édesapa zöld Bibliája

Az évek során nagyon sok Bibliánk gyűlt össze. Külön polcon sorakoznak azok, amelyeket nem forgatunk nap mint nap; de központi helyen vannak, hogy a gyerekek is lássák, hogy ezekhez a könyvekhez kicsit másképp kell nyúlni és viszonyulni.

A legeslegvastagabb és legnehezebb Szentírásunk 1892-ből való, ezt csak karácsonykor vesszük elő. Kinyitjuk a születés történeténél, és a fa alá tesszük, két gyertya közé. Gyantás-viaszos-ódon illatú. Vár türelmesen mindig tizenegy hónapot!

Kinőtűtik a családi Biblia korszakát! Iskoláskortól felfelé mindenkinek van saját Szentírása, ezek az íróasztalokra kerültek, a hétköznapokat kísérik. Mindegyikre varrtam borítót,

olyan anyagból és színből, amelyet a gyerekek választottak maguknak. Így a személyes kötődés, az „enyém” érzése tovább mélyülhetett. A borítók belsejébe belső zsebet rejtettem, hogy jobban belakható legyen. Fényképek, rajzok, emlékek helye... olyan „titkoké” és kincseké, amelyeket csak egy saját Bibliára lehet rábízni.

A férjem még az egyetemen vett magának egy Károli-fordítású, fekete borítású, kicsi kötetet; azt hittük, hogy az az övé! Két hete a katekéta-csoportról egy zöld színű, újonnan revidéált Károli-kiadással jött haza! A gyerekek rácsodálkoztak, hogy pont apa kezébe illik, pont neki való, pont az övé!

A saját Bibliánk, az Élet könyve belesimul a kezünkbe és a szívünkbe; összefonódik az imáinkkal. Ahogy él az Ige, élő lehet a saját kötetünk is! Ezt éreztük és éltük, de a zöld Biblia hozta meg a felismerés örömét! Olyan édesapás!

Arra vágyom, hogy mindegyik fiókám vigye majd magával a gyerekkorával átítatott, saját Szentírását a saját otthonába, és ott kezdjen el családi Bibliaként működni sok-sok éven át. Nincs még egy könyv az emberiség történetében, amelynek ilyen szolgálata lenne! Személyes, családi, majd ismét személyes... és egyszer megállnak majd egy polcon, várakoznak, ünnepelnek, várakoznak, megpihennek...

■ PAPP ANDREA

A presbiternek legyenek jó kapcsolatai, legyen gazdag – de fő az együgyűség!

► **Egyházunkban 2012 nemcsak a reformáció és a nők tematikus éve, illetve a száz éve született Túrmezei Erzsébet diakonissza, költőné emlékére, hanem az egyházi tisztségek megújításának esztendeje is. Március 4-én hét régi és két újonnan választott gazdag, jó kapcsolatokkal rendelkező, együgyű (!) presbiter állt a kispesti evangélikus templom oltára elé, hogy a gyülekezet támogatásával, imádságban kérjék az Úr áldását szolgálatukra.**

A címben említettek közül a legfontosabb szempont, hogy nem baj, ha a presbiter együgyű. Sőt! Mondjuk ki bátran, kifejezetten kívánatos, hogy a presbiter együgyű, ne beszéljünk félre, egy-ügyű legyen: élete, beszéde, cselekedetei a gyülekezeten kívül és belül is egyetlen ügyre, Jézus Krisztus megváltó művére mutassanak.

Jézus Krisztus az egyetlen, akiért érdemes vállalni az együgyűséget – „...a keresztről való beszéd bolondság ugyan azoknak, a kik elvesznek; de nekünk, kik megtartatunk, Istennek ereje.” (1Kor 1,18; Károli-fordítás) Ebben az erőben hívó emberként hiszem azt, hogy a gyülekezet imádságára válaszul maga az Úr az, aki a presbitereket elhívja a szolgálatba, munkásként az ő aratásába. „...nem az a megbízható ember, aki önmagát ajánlja, hanem az, akit az Úr ajánl!” (2Kor 10,18)

Hogyan lehet meghallani és elfogadni a hívást? A jó kapcsolatok révén: jó kapcsolat az Úrral, a lelkipástorral és a gyülekezettel. A Krisztusra mint közziklára alapozó presbiter a vezetést, az útmutatást az Úrtól kapja – tehát a presbiter vezetőként

is vezetés alatt álló ember. Kapcsolatát ápolja és fejleszti Urával: állhatatos a napi igeolvasásban és az imádságban egyaránt, de nem hanyagolja el a kommunikációt a lelkipástorral és a gyülekezettel sem.

Isten igéje nélkül a presbiter tengeren hánykolódó hajó. Ha több ilyen kormányos és cél nélkül hánykolódó hajó, presbiter közel kerül egymáshoz, annak tragikus következménye lesz: a hajók összeütköznek, felborulnak, a rakomány elsüllyed. Kapcsolat kell tehát az igazi kormányossal, életünk Vezetőjével, hogy a presbiter ismerje és lássa a célt, hogy a hajók egymás mellett felsorakozva ússzanak „egyenesen a cél felé, Isten mennyei elhívásának a Krisztus Jézusban adott jutalmáért” (Fil 3,14).

Sokan abban a kényelmes tudatban vannak, hogy a cél kijelölése, a hajók vezetése a lelkipástor feladata. Vajon vannak-e olyan presbiterreink, akik nem hagyják magára a lelkipástort a gyülekezet vezetésében, hanem készek őt megérteni, melléállni, a fáradtságos lelki (és sokszor fizikai) munkában támogatni? A jó presbiter tehát igyekszik a gyülekezettel és a lelkipástorttal egy szív, egy lélek lenni, hogy a közösség Istennek és az Istent még kereső lelkeknek is elmondhassa: „Megtesszük mindazt, amit az Úr mondott.” (2Móz 19,8)

A jó presbiter gazdag! „...vele való közösségben mindenben meggazdagodtatok, minden beszédben és minden ismeretben...” (1Kor 1,5) Sok száz évvel ezelőtt a gazdagok előjoga volt, hogy saját lovon, saját fegyverrel, díszes ruhában, önként vonuljanak az ellenség ellen. Nincs mit szépíteni, a hívó ember naponta harcban áll! Feladatok, kísértések, kihívások és bűnök állnak előttünk. Előttünk mint

magánemberek és előttünk mint gyülekezet előtt.

Ha a presbiter látja, hogy a csata valamelyik szárnyon gyengül, vágtszon hát oda, és segítse az elgyengült csapatot. Támogassa imádsággal, tanáccsal, meghallgatással, útmutatással, jó szándékkal, megértéssel és bizonygáttal. Támogassa a gyülekezetet lelkileg, ám ha kell, fizikailag is. A csatában nincs idő tétovázni – a presbiter dolga a cselekvés.

Presbiter vagyok – nem saját érdemből és akaratomból, hanem Istenünk szava által. Látván alkalmatlanságomat – nem vagyok elég gazdag az azonnali hadba álláshoz, a kapcsolatrendszerem néha akadozik, és alkalmanként kifejezetten sokügyű vagyok –, Jónás módjára futottam a feladat és a felelősség elől, és Mózesel így szóltam: „Kérlek, Uram! Küldj mást, akit küldeni tudsz!” (2Móz 4,13)

Az Úr azonban nem hagyott odébállni, szerető, ám határozott hangján szólt: „Menjete el szerte az egész világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek.” (Mk 16,15) Számomra is valósággá vált: „Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz.” (2Kor 12,9)

Imádkozunk presbiterünkért, hogy Istenünk kezéből vegyék elhívásukat; hogy imádkozó, ígét olvasó, Isten által vezetett vezetők legyenek; hogy a gyülekezetük fejlődése szívügyük legyen, életük Krisztusban gyökerezzen; támogassák a lelkipástort a vezetésben, és ha kell, képesek legyenek önállóan a frontvonalra állni! „Igyekezz kipróbált emberként megállni az Isten előtt, mint olyan munkás, aki nem vall szégyent, hanem helyesen fejtegeti az igazság igéjét.” (2Tim 2,15)

■ ERDÉSZ ZOLTÁN

Átfogó, a tervek szerint ingyenesen hozzáférhető rendszer készül a magyar kulturális örökség digitális bemutatására. Az e célból kidolgozott terv a Mandatlat nevet kapta. Erről rendeztek konferenciát február 23-án a Petőfi Irodalmi Múzeumban. A tanácskozáson az evangélikus gyűjtemények szakemberei is részt vettek.

Digitális almafa

THESAURUS

Rovatgazda: Kovács Eleonóra

A múlt tárgyi emlékeivel dolgozni különös foglalkozás. Könyvtárak, levéltárak, múzeumok munkatársai naponta találkoznak a múlttal, olyan tárgyakat vesznek a kezükbe, melyeket évszázadokkal ezelőtt alkottak.

A múlttal való szembesülés a jövő iránti felelősségérzetet is felébreszti. Az az irat, könyv, tárgy, amely több száz évvel ezelőtt keletkezett, meg kell hogy őrződjön a következő évszázadokban is. Ezért a gyűjtemények gondozóinak nyitottaknak kell lenniük a jövő felé is, hiszen nemcsak a múlt, hanem a jelen értékeit is át kell menteniük az eljövendő nemzedékeknek.

A jövő iránt érzett felelősség nem idegen egyházunk tanításától. Ismerjük Luther mondását az almafáról: még ma elültetné, ha tudná, hogy itt a világvége. Ha e sorok írásának pillanatában a világvége még nem érkezett is el, az „analóg világvége” azonban talán már „a kapuk előtt” van, a múlt és jelen történései egyre inkább elektronikus, digitális formában ismerhetjük meg – bár a régi és az eredeti soha nem fogja elveszíteni varázsát.

Az emberi kultúra ma ismert legősibb alkotásai azért maradtak fenn, mert hordozóeszközük ellenállt az idő pusztításának. Hammurapi mintegy négyezer esztendővel ezelőtt gránitoszlopra véste törvényeit. A legfontosabb okleveleket pergamenre írták, amelyek ma is kiválóan olvashatók, pedig az eltelt évszázadokban nem mindig voltak ideális klimatikus viszonyok között. Gutenberg óta az információ megőrzésének titka a sokszorosítás. Az Aranybulla hét példányából egy sem maradt fenn, a vizsolyi Biblia hét-nyolcszáz kötetéből még megmaradt féltucatnyi.

Napjainkra az információ tömörítése, tárolása, sokszorosítása hihetetlenül könnyű és olcsó lett. Amikor számítógépet kezdtem használni, igen szerény „életművem” még nem fért el egy tárolóegységre – akkoriban flopilemre. Ma egy körömyi memóriakártyán a teljes magyar irodalomtörténetet magammal vihetném. Egy corvináért több falu jövedelmét kellett volna kifizetni – ehhez képest ma az információ digitalizálása fillérekké kerül, sokszorosítása pedig lényegében ingyen van. A sokszorosításnak tehát nincsen akadálya, ez garantálhatja az információ fennmaradását.

Mai hordozóeszközeink azonban nemhogy a gránitoszlop, de még a legrosszabb minőségű papír állékonyságával sem bírnak. Hogyan lehet elolvasni tíz (horribile dictu: száz) év múlva egy ma rögzített adatot, szöveget, képet, zenét, videót? Hol fogom megtalálni a világhálóra ma feltett információt évek, évtizedek múlva?

Az információnak nemcsak az állékonysága, hanem a strukturálása is

nagy kérdés. Egy kis faluban mindenki tudja, hogy ki hol lakik. Nagyvárosban már térkép, GPS, telefonkönyv kell ahhoz, hogy valakit megtaláljunk. Minél több adatot digitalizálunk, annál több figyelmet és időt kell fordítani arra, hogy a tárolásukra olyan rendszert találjunk ki és működtessünk, amely lehetővé teszi a minél hatékonyabb keresést.

A gyűjteményekben dolgozóknak szerencsére ebben már vannak tapasztalataik. Könyvtári katalógusok, levéltári jegyzékek és múzeumi leltárak mind azt a célt szolgálják, hogy a tárgyakat, illetve a róluk szóló információkat rendszerezék, elérhetővé tegyék. A digitalizálás megkerülhetetlen, de sok kérdést vet fel, a válaszokat pedig mi nem fogjuk már megérni.

Az evangélikus gyűjtemények megkezdtek a rájuk bízott kincsek digitalizálását és közzétételét. A Magyar Evangélikus Digitális Könyvtár egyre bővülő gyűjteménye mindenki számára elérhetővé teszi felhalmozott szellemi kincseinket. Talán meglepőnek tűnhet, de ez nemcsak kultúrmisszió, hanem egyházi értelemben vett misszió is.

Ez a misszió annál hatékonyabb, minél nagyobb egészbe illeszkedik bele. A közelmúltban elindított MaNDA (Magyar Nemzeti Digitális Archívum) remélhetőleg végre egy állandónak tekinthető keretet fog adni a nemzeti kulturális tartalmaknak. Szervezői egy nemrég tartott konferencián elmondták, hogy az egyházi tartalmaknak is szívesen helyet adnak.

Hasonló reménység az Europeana nevű gyűjtemény, amely európai kulturális értékeket tesz közzé. Ha tudunk csatlakozni ezekhez a kezdeményezésekhez, akkor újabb csatornákon keresztül találhatunk rájuk.

Luther pontosan tudta, hogy mi lesz a sorsa az utolsó napon ültetett almafának. Az evangélikus gyűjtemények elkezdtek nevelgetni a maguk kicsiny digitális almáját, sorsa a gyorsan változó elektronikus térben igen bizonytalan. A múlt átmentését a jövőbe legjobb tudásunk szerint ma nekünk kell elvégezni, a többit pedig rá kell bízni arra, aki „mindörökké ugyanaz”.

■ KERTÉSZ BOTOND

történet-sz-muzeológus
(Evangélikus Országos Múzeum)

A work.mandarchiv.hu/mandalat webhelyen elolvasható a MaNDA alapkonceptiója.

ASZERZŐ FELVÉTELE

HIRDETÉS

Meghívó

Értesítjük, hogy április 27–29-én továbbképző konzultációt rendezünk gyülekezeti munkatársak számára Piliscsabán, a Béthel Evangélikus Missziói Otthonban (2081 Piliscsaba, Széchenyi u. 8–12.), amelyre minden eddig végzett gyülekezeti munkatárs testvérünket szeretettel és örömmel várjuk. Jelenlétükre április 15-ig az alábbi címen lehet: kata.polyak@lutheran.hu; 1085 Budapest, Üllői út 24. A részvétel díjmentes.

D. SZEBIK IMRE ny. püspök, tanfolyamvezető

Istentiszteleti rend • 2012. április 1. – böjt 6. vasárnapja (Palmarum)

Liturgikus szín: lila. Lekció: Mt 21,1–9; Fil 2,5–11. Alapige: Zak 9,9–12. Énekek: 209., 198.

Budavár, I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Bence Imre; de. 10. (német, úrv.) Johannes Elrbruch; de. 11. (úrv.) Balicza Iván; du. 6. Balicza Iván; **Fébé, II., Hűvösvölgyi út 193.** de. 9. (úrv.) Veperdi Zoltán; **Sarepta, II., Modori u. 6.** de. 3/4 11. Sztojanovics András; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** de. fél 10. (úrv.) Sztojanovics András; **Csillaghegy–Békásmegyer, III., Mező u. 12.** de. 10. (úrv.) Donáth László; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** de. 10. (úrv.) Hokker Zsolt; **Újpest, IV., Lebstücker M. u. 36–38.** de. 10. (úrv.) Solymár Péter Tamás; **Káposztásmegyer, IV. Tóth Aladár út 2–4.** de. 9. (úrv.) Solymár Péter Tamás; **Deák tér, V., Deák tér 4.** de. 9. (úrv., családi) Cselovszky Ferenc; de. 11. (úrv.) Gerőfiné dr. Brebovsky Éva; du. 6. (Bach: János-passió) Smidéliusz Gábor; **Fasor, VII., Városligeti fasor 17.** de. fél 10. (angol nyelvű imádság) Scott Ryll; de. 10. (úrv., családi) Pelikán András; de. 11. (úrv.) Aradi György; **Józsefváros, VIII., Üllői út 24.** de. fél 11. Szabó Bertalan; **VIII., Rákóczi út 57/a** de. 10. (szlovák, passióolvasás) Gulácsiné Fabulya Hilda; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. Szabó Bertalan; **Ferencváros, IX., Haller u. 19–21., I. emelet** de. 11. (úrv., énekes liturgia) Koczor Tamás; **Gát u. 2. (katolikus templom)** du. 6. (vespera) Bolba Márta, liturgus: Muntag Lőrinc; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. 10. (úrv.) Benkóczy Péter; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. 8. (úrv.) dr. Blázy Árpád; de. fél 10. (úrv., családi) Kovács Viktor; de. fél 11. (úrv.) dr. Blázy Árpád; du. 6. (vespera) Kovács Viktor; **XI., Németvölgyi út 138.** de. 9. dr. Blázy Árpádné; **Egyetemi és főiskolai gyülekezet, XI. Magyar tudósok krt. 3.** du. 5. (a Láthatatlan színház előadása); **Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24.** de. 9. (úrv.) Balicza Iván; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** de. 10. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; de. negyed 12. (családi) Keczkó Pál; **Angyalföld, XIII., Kassák Lajos u. 22.** de. 10. (úrv.) Grendorf Péter; **Zugló, XIV., Lócsei út 32.** de. 11. (úrv.) Gáncs Péter; **Pestújhely, XV., Templom tér** de. 10. (úrv.) Szabó B. András; **Rákospalota, XV., Juhos u. 28. (kistemplom)** de. 10. (úrv.) Ponicsán Erzsébet; **Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11.** de. 10. (úrv., családi) Börönte Márta; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** de. fél 11. (úrv.) dr. Agod Anett; **Mátyásföld, XVI., Prodam u. 24.** de. 9. (úrv.) dr. Agod Anett; **Rákoshegy, XVII., Tessedik tér** de. 9. (úrv.) Nagyné Szeker Éva; **Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111.** de. fél 11. (úrv.) Nagyné Szeker Éva; **Rákoscaba, XVII., Péceli út 146.** de. 9. (úrv.) Kovács Áron; **Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u.** de. 11. (úrv.) Kovács Áron; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. (úrv.) Győri Gábor; **Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom)** de. 8. Győri Gábor; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de. 10. (úrv.) Széll Bulcsú; **XIX., Hungária út 37.** de. 8. (úrv.) Széll Bulcsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** de. 10. (úrv.) Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél 11. (úrv.) Zólyomi Mátyás; **Budafok, XXII., Játék u. 16.** de. 10. (úrv.) Solymár Gábor; **Budaörs, Szabadság út 75.** de. 10. (úrv.) Endreffy Géza; **Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem)** de. fél 10. dr. Lackner Pál.

Istentiszteleti rend • 2012. április 5. – nagysütörtök

Liturgikus szín: fehér. Lekció: Jn 13,1–17; 1Kor 11,23–29. Alapige: Jer 31,31–34. Énekek: 304., 303.

Budavár, I., Bécsi kapu tér du. 6. (úrv., lábmosási liturgia) Balicza Iván; **Fébé, II., Hűvösvölgyi út 193.** de. 9. (úrv.) Veperdi Zoltán; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** du. 6. (úrv.) Sztojanovics András; **Csillaghegy–Békásmegyer, III., Mező u. 12.** du. 6. Bajuszné Orodán Krisztina; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** du. 6. (úrv.) Bálintné Varsányi Vilma; **Újpest, IV., Lebstücker M. u. 36–38.** du. 6. (úrv.) Solymár Péter Tamás; **Deák tér, V., Deák tér 4.** du. 6. (úrv.) Gerőfiné dr. Brebovsky Éva; **Fasor, VII., Városligeti fasor 17.** du. 6. (úrv.) Pelikán András; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** du. 6. (úrv.) Szabó Bertalan; **Ferencváros, IX., Gát u. 2. (katolikus templom)** du. 6. (úrv.) Koczor Tamás; **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** du. 6. (úrv.) Benkóczy Péter; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** du. 6. (úrv.) dr. Blázy Árpád; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** du. 6. (úrv.) Keczkó Pál; **Angyalföld, XIII., Kassák Lajos u. 22.** du. 6. (úrv.) Kende György; **Zugló, XIV., Lócsei út 32.** du. 6. (úrv.) Tamásy Tamás; **Pestújhely, XV., Templom tér** du. 6. (úrv.) Szabó B. András; **Rákospalota, XV., Juhos u. 28. (kistemplom)** du. 6. Ponicsán Erzsébet; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** du. 6. (úrv.) Vető István; **XVII., Rákoshegy, Tessedik tér** du. 6. (úrv.) Kovács Áron; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** du. 6. (úrv.) Győri Gábor; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** du. 6. (úrv.) Széll Bulcsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** du. 6. (úrv.) Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** du. 6. Zólyomi Mátyás; **Budaörs, Szabadság út 75.** du. 6. (úrv.) Endreffy Géza; **Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem)** du. 6. (úrv.) dr. Lacknerné Puskás Sára.

Istentiszteleti rend • 2012. április 6. – nagypéntek

Liturgikus szín: fekete. Lekció: Jn 19,16–30; 2Kor 5,14–21. Alapige: 4Móz 21,4–9. Énekek: 200., 370.

Budavár, I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; de. 11. (úrv.) Bence Imre; du. 3. (német, úrv.) Johannes Erlbruch; du. 6. (úrv.) Bence Imre; **Fébé, II., Hűvösvölgyi út 193.** de. 9. (úrv.) Keveházi László; **Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9.** du. 6. (passióolvasás) Fodor Viktor; **Csillaghegy–Békásmegyer, III., Mező u. 12.** de. 10. (úrv.) Koczor Tamás; du. 6. (Händel[?]: János-passió) Donáth László; **Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér** de. 10. (úrv.) Bálintné Varsányi Vilma; du. 6. (passióolvasás) Hokker Zsolt; **Újpest, IV., Lebstücker M. u. 36–38.** de. 10. (úrv.) Solymár Péter Tamás; du. 6. (passióolvasás) Solymár Péter Tamás; **Deák tér, V., Deák tér 4.** de. 9. (úrv.) Cselovszky Ferenc; de. 11. (úrv.) Smidéliusz Gábor; du. 6. (úrv.) Gerőfiné dr. Brebovsky Éva; **Fasor, VII., Városligeti fasor 17.** de. 11. (úrv.) Pelikán András; du. 6. (úrv., passióolvasás) Aradi György; **Józsefváros, VIII., Üllői út 24.** de. fél 11. (úrv.) Szabó Bertalan; **Rákóczi út 57/a** de. 6. (szlovák, passióolvasás) Gulácsiné Fabulya Hilda; **VIII., Karácsony S. u. 31–33.** de. 9. (úrv.) Szabó Bertalan; **Ferencváros, IX., Gát u. 2. (katolikus templom)** du. 6. (úrv., passióolvasás); **Kőbánya, X., Kápolna u. 14.** de. 10. (úrv.) Benkóczy Péter; du. 6. (passióolvasás) Benkóczy Péter; **Kelenföld, XI., Bocskai út 10.** de. fél 11. dr. Blázy Árpádné; du. 6. (passióolvasás) Kovács Viktor; **XI., Németvölgyi út 138.** de. 9. (úrv.) Missura Tibor; **Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24.** de. 9. (úrv.) Bence Imre; **Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17.** de. 10. (úrv.) Keczkó Pál; du. 6. (passióolvasás) Bencéné Szabó Márta; **Angyalföld, XIII., Kassák Lajos u. 22.** de. 10. (úrv.) Grendorf-Balogh Melinda; du. 6. (passióolvasás) Grendorf Péter; **Zugló, XIV., Lócsei út 32.** de. 11. (úrv.) Tamásy Tamásné; du. 6. (úrv., passió) Tamásy Tamás; **Pestújhely, XV., Templom tér** du. 6. (passióolvasás) Szabó B. András; **Rákospalota, XV., Régi Fóti út 73. (nagytemplom)** du. 6. Ponicsán Erzsébet; **Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11.** de. 10. (úrv.) Zászkaliczky Pál; du. 6. (úrv., passióolvasás) Börönte Márta; **Cinkota, XVI., Batthyány I. u.** de. fél 11. (passióolvasás) dr. Agod Anett; du. 6. (úrv.) Vető István; **Rákoshegy, XVII., Tessedik tér** de. 9. Nagyné Szeker Éva; **Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111.** de. fél 11. Nagyné Szeker Éva; du. 6. (passióolvasás); **Rákoscaba, XVII., Péceli út 146.** de. 9. Kovács Áron; **Rákosliget, XVII., Gózon Gy. u.** de. 11. Kovács Áron; **Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3.** de. 10. (úrv.) Deák László; du. 6. (passió) Győri Gábor; **Kispest, XIX., Templom tér 1.** de. 10. (úrv.) Széll Bulcsú; du. 6. (passió) istentisztelet) Széll Bulcsú; **Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89.** de. 10. (úrv.) Győri János Sámuel; du. 6. (passióolvasás) Győri János Sámuel; **Csepel, XXI., Deák tér** de. fél 11. (úrv.) Zólyomi Mátyás; **Budafok, XXII., Játék u. 16.** de. 10. (úrv.) Solymár Gábor; du. 6. (passió) Solymár Gábor; **Budaörs, Szabadság út 75.** du. 6. (úrv.) Endreffy Géza; **Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem)** du. 6. (passió) dr. Lacknerné Puskás Sára.

Összeállította: BODA ZSUZSA

ISTENTISZTELET-KÖZVETÍTÉS A MAGYAR RÁDIÓBAN

Bemutatkozik a Soproni Evangelikus Egyházközség

Christophoros – a Soproni Evangelikus Egyházközség újságjának címe kettős értelemmel bír. Egyrészt igyekszik a név jelentésének megfelelően Krisztus-hordozó lenni, másrészt emlékeztet Krisztófra, arra a ferences szerzetesre, aki már az 1520-as években lutheri szellemben hirdette az ígét Sopron városában.

Mai szemmel nézve hihetetlenül gyorsan teret hódított a lutheri reformáció városunkban. Ennek egyik oka a térbeli közelség, hiszen Sopron Magyarország északnyugati kapuja; a másik az a tény, hogy német nyelvű városról van szó. Pár évtized alatt szinte az egész város átért az evangélikusságra, maga a gyülekezet pedig *Gerengel Simon* vezetésével szerveződött meg 1565-ben.

A 17. századi ellenreformáció idején az evangélikusok itt is üldözést szenvedtek, az általuk használt templomokat elvették, az 1670-es években pedig már csak *Eggenberg* grófnő házában udvarán tarthattak istentiszteleteket.

A mai templomot 1784. január 1-jén szentelte föl *Torkos József* lelkész a 26. zsoltár szavaival: „*Uram, szeretem a te házában való lakozást és a te dicsőséged hajlékának helyét.*”

A templomtornyot csak 1867. szeptember 14-én szentelték föl. A mienk Magyarország harmadik legnagyobb evangélikus temploma, hatalmas barokk oltárral, amely Kahlenbergből, egy akkoriban bezárásra ítélt katolikus templomból származik.

A gyülekezet életében a legnagyobb törést talán a második világháború és az azt követő kitelepítés jelentette. Azok a derék, német nyelvű poncichter polgárok, akik 1921. december 14-én a Magyarországhoz való tartozás mellett voksoltak, anyanyelvük miatt hirtelen hontalanná lettek – és egyben a gyülekezet is elvesztette tagságának jó részét: körülbelül hétezer tag veszett el a háború és a kitelepítés miatt.

Evangelikus istentisztelet a Magyar Rádióban

Április 8-án, húsvét vasárnapján 10.04-től istentiszteletet hallhatunk a Kossuth rádió hullámhosszán Sopronból. Igét hirdet *Hegedűs Attila* lelkész.

A gyülekezet a mai napig tartja régi, német hagyományait – rendszeresen vannak német istentiszteletek és hétközi áhítatok, a két magyar nyelvű lelkész mellett egy német anyanyelvű is szolgál közöttünk –, de igyekszik megbirkozni a ma világával is: óvodát és iskolát, szertartotthont és temetőt tart fenn, emellett jó kapcsolatot ápol a város két evangélikus gimnáziumával, az Ötvössel és a líceummal is.

■ HEGEDŰS ATTILA

Canonica visitatio a Mecsekalján

Gáncs Péter püspök március 25–27-én látogatást tett Pécsen és környékén. Vasárnap délelőtt ígéhirdetéssel szolgált a pogányi és vasasi gyülekezetben, valamint a Baldauf Gusztáv Evangelikus Szeretothonban, három este pedig böjti evangélizációt tartott a pécsi evangélikus

kápolnában. Az egyházközség új presbitériumával egyeztetett a gyülekezetépítési tervekről.

Egyházunk elnök-püspökét hivatalában fogadta *Udvardy György* pécsi megyés püspök. A két egyházi vezető testvéri légkörű találkozó keretében tekintette át az új köznevelé-

si törvénnyel és a teremtésvédelemmel kapcsolatos öku-
menikus feladatokat.

A Déli Egyházkerület lelkészi vezetője tárgyalásokat folytatott a pécsi polgármesteri hivatal oktatási és kulturális referatúrájával egy esetleges iskolaátvételi lehetőségről.

► *EvÉlet-infó*

Ybl-díjat kapott Krizsán András építész

Kimagasló tevékenységük elismeréséül építészeket tüntettek ki március 14-én. Ez alkalommal vehette át az Ybl Miklós-díjat *Krizsán András* evangélikus építész is.

Míg korábban a Magyar Építőművészek Szövetsége látta el ezt a feladatot, ma már a Magyar Művészeti Akadémia építésztagozata jelöli ki azt a bizottságot, amely felterjeszti a kitüntetettek listáját. A bizottság, úgy tűnik, nem tette le a garast egyik építészeti stílus mellett sem, a díjazottak munkássága igen eltérő szellemiségű.

Az 1953-ban alapított és 1992-ben újrászabályozott Ybl Miklós-díjat – amely bronz emlékéremmel, oklevéllel és pénzjutalommal jár – a Belügyminisztérium márványtermében adta át *dr. Pintér Sándor* belügyminiszter a díjazottaknak: *Cserrnyus Lőrinc Zoltánnak* (Triskell Kft.), *Eleőd Ákosnak* (Homo Humanus

Kft.), *Gelesz Andrásnak* (Gelesz és Lenzsér Kft.), *Krizsán Andrásnak* (Modum Építésziroda Kft.) és *Szabó Tamás Jánosnak* (Finta és Társai Építész Stúdió Kft.).

Krizsán Andrást, a Modum Építésziroda Kft. vezető tervezőjét, Makovecz-tanítványt, a Zuglói Evangelikus Egyházközség tagját *U. Nagy Gábor* Ybl-díjas építész méltatta. A többi között az Evangelikus Hittudományi Egyetem bővítését, valamint a révfülöpi Ordass Lajos Evangelikus Oktatási Központ új-jáépítését irányító építész úgy jellemezte, hogy ő „azon kevesek egyike, akiknek a munkásságában példamutató egységben jelenik meg az alkotás magas szintű gyakorlása, művelése, ugyanakkor a környezet iránti érzékenység”.

► *Forrás: BM-sajtó Szöveg: Evangelikus.hu*

Mesejátékkal nyert drámapályázatot

Megosztott első helyen végzett *Ignác* című mesejátékával *Kövesdi Miklós Gábor* a kaposvári Csiky Gergely Színház *Schwajda György drámapályázatán*. Az evangélikus humorista Schwajda György születésnapján, március 24-én vehette át a díjat.

A kaposvári teátrum második alkalommal írt ki – eltérő téma-, illetve műfajmegjelöléssel – drámapályázatot. Idén a mesejáték kategóriában indulhattak a versenyzők. A megosztott első díjat – a *Fábry-show-k* szövegírójaként is ismert Kövesdi Miklós Gábor mellett – *Jámbor József*, a debreceni Csokonai Színház színész-rendezője kapta *A három devians* című mesejátékáért.

► *Prúsz-infó*

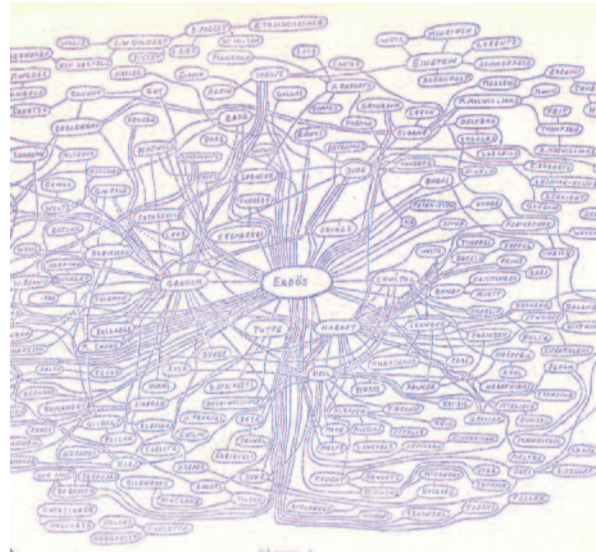
Kicsi világunk

Az *Evangélikus Élettel* együtt – évente hatszor – megjelenő *Útitárs* újság egyik, a közelmúltig rendszeresen jelentkező rovata az *Aki látta Jézust* címet viselte. Az evangéliumok alapos átolvasása után bizonyára mindenki össze tudná gyűjteni azokat, akik találkoztak vele, és név szerint említi is őket az írások. A húsvétkor Barabbás szabadon bocsátását kérő jelentkező vagy a *Hegyi beszédet* hallgató sokaság valószínűleg még ezer és ezer fővel gyarapítja azoknak a számát, akik maguk látták a Messiást.

Akik nem találkoztak ugyan személyesen a Megváltóval, de ismernek

meg minél kevesebb lépésből összekötni. A feladat abból állt, hogy a kiinduló város találmára kiválasztott lakóinak egy levelezőlapot kellett továbbítani egy olyan személynek, aki vélhetően ismerheti a célszemélyt. Vajon hány lépésben ér célba a levelezőlap? – ez volt a megválaszolnivaló kérdés. Noha korábban száz-as nagyságrendre tippeltek, az első lap mindössze két lépésben eljutott a rendeltetési helyére, az összes eredményes küldést figyelembe véve pedig 5,5-es átlag jött ki.

Kevesen tudják, hogy ezzel az elmélettel *Karinthy Frigyes* már 1929-

olyat, aki találkozott vele, jóval tágabb kört alkotnak. És minden bizonnyal már nem csak zsidókról van szó: a „kétebernyi távolságra” lévő köztársaságok fiai is szép számmal előfordulhatnak, a kereskedők között mindenféleképpen. Akárcsak a római császár, aki ismerte Pilátust, aki ismerte Jézust...

Az 1960-as évek végén *Stanley Milgram* kísérlete nyomán vált ismertté a világ nagyságát leíró „hat lépés távolság” elmélet. Milgram kísérletében a Kansas állambeli Wichita és a Nebraskában található Omaha település két élő személyét próbálta

ja révén az egyik legtermékenyebb újkori matematikussá vált. A róla elnevezett *Erdős-szám* egészen érdekes fogalmat takar: a többi matematikusnak a társszerzősége révén Erdős-től mért távolságát. Vagyis azok, akik vele együtt írtak cikket, egy távolságra vannak, akik Erdős egyik társszerzőjével publikáltak közösen, kettőre, és így tovább.

A hálózatok kutatását szolgálta a *Kevin Bacon* színész nevével fémjelzett játék is. Három egyetemista kezdte el 1994-ben Hollywood alkotóinak Kevin Bacon-tól mért távolságát meghatározni azzal a felkiál-

EGYHÁZ ÉS VILÁGHÁLÓ

Rovatgazda: Nagy Bence

tással, hogy ez a színész jelenti a filmgyártás központjának középpontját. Az *Internet Movie Database* (*imdb.com*) adatait felhasználva kiszámították azt is, hogy Hollywood színészei 2 és 3 közötti távolságra vannak egymástól, vagyis rendkívül jól látszik, hogy egy adott kulturális közegben ezek a távolságok nagyjából feleakkorák, mint a világ teljes lakosságára igaznak mondható hat lépés. A népszerű *Twitter* mikroblog-szolgáltatás statisztikái arról számolnak be, hogy a felhasználók átlagosan 3,43 lépés távolságra vannak egymástól.

Érdekes lenne egy pillantást vetni arra, hogy az evangélikus egyház tagjainak átlagos távolsága mekkora. A miskolci gyülekezeti tag ismeri a lelkészét, aki ismeri a püspökét, aki a másik püspököt, aki a saját lelkészén keresztül van összekötve például az óvári gyülekezet tagjával. És vélhetően ez lenne a leghosszabb út. A kérdés, hogy vajon mekkora az átlag. A gyülekezetek közötti kapcsolatok mekkorára rövidítik le ezt az utat?

Ez persze nemcsak játék a számokkal, hanem tényleg elgondolkasztó információ. A korábban már emlegetett *Kevin Bacon* 2007-ben indította *SixDegrees.org* oldalát, amely éppen a világ kicsiségére hívja fel a figyelmet: mivel a világ a kicsi, és a legtöbb támogatásra szoruló ember csak pár lépésre van tőlünk, ezért felelősségünk van abban, hogy segítsünk rajtuk. Kezdeményezéséhez számos hollywoodi színész is csatlakozott, és az oldal a mai napig népszerű azok körében, akik kisebb felajánlásokkal szeretnék segíteni embertársaikat.

Példaként nagyon is inspiráló...

■ NAGY BENCE

Az Evangélikus Belmissziói Baráti Egyesület (EBBE) tavaszi sorozatának címe: *A nem lelkészi lelki szolgálat egyházunkban*. A következő alkalom április 12-én, csütörtökön 17 órakor kezdődik az országos iroda utcáról nyíló termében (1085 Budapest, Üllői út 24.).

Áhítat: *Melis Orsolya*.

Előadás: *Hogyan végzem a nem lelkészi szolgálatomat az egyházam-ban/gyülekezetemben?* – *Böjtös Attila*.

HIRDETÉS

A Deák téri templomban április 1-jén és 7-én 18 órakor a *Lutheránia énekar* és a *Weiner-Szász Kamaraszimfonikusok* előadják *J. S. Bach János-passióját*.

Közreműködnek: *Zádori Mária* (szoprán), *Schöck Atala* (alt), *Megyesi Zoltán* (tenor), *Berczelly István* (Jézus), *Jekl László* (basszus), *Dobozy Borbála* (csembaló), *Mekis Péter* (orgona).

Vezényel: *Kamp Salamon*.

HIRDETÉS

Meghívó

A Bécsi kapu téri evangélikus templomban április 2-án, hétfőn 18 órától *J. Haydn I. N. R. I.* című művét hallgathatják meg az érdeklődők a nagyheti igehirdetés-sorozat részeként. Mindenkit szeretettel várunk.

HIRDETÉS

A Női Missziói Szolgálat *női hétvégét* tart május 17–20. között Révfűlőpön, az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központban *Éltre remény* címmel. A program csütörtökön vacsorával kezdődik, és vasárnap ebéddel ér véget. A szombati program részvétel a Déli Egyházkerület missziói napján Bonyhádon.

Szeretettel hívjuk az érdeklődőket. Jelentkezni május 1-jéig lehet. Postacím: MEE Női Misszió, 1085 Budapest, Üllői út 24.; e-mail: marta.pinter@lutheran.hu; mobil: 20/824-2791.

HIRDETÉS

Nyári kántorképző tanfolyamok

A főtí Evangélikus Kántorképző Intézet szeretettel várja a kántori szolgálatra készülőköt az idei nyári bentlakásos tanfolyamokra. A tanfolyamok időpontjai és vezetői:

Június 21. – július 7. – *Bence Gábor*.

Július 12–28. – *Németh Sándor*.

Július 31. – augusztus 16. – *Kertész Botond*.

Jelentkezni levélben (2151 Fót, Berda József u. 3.) vagy e-mailben (kantorkepzo@citromail.hu) lehet. Kérjük, hogy a jelentkezéshez mellékeljenek *lelkészi ajánlást* és *rövid zenei életrajzot*. A tanfolyamokkal kapcsolatos tudnivalókról a résztvevőket külön értesítjük. További információ a Kántorképző Intézet honlapján (<http://kantorkepzo.lutheran.hu>) található.

Jelentkezési határidő: május 25.

► Március eleje óta invitál újra időutazásra a németországi Pforzheim mellett az érzékek elmékedős parkja (Sinnenpark). Itt tekintheti meg, élheti át a látogató azt a kiállítás, amelynek témacíme *Találkozások Jézussal*. A Badeni Tartományi Protestáns Egyház védnökségével berendezett park „ attrakciója” az interaktív összeállítás, amely végigvezeti látogatóit Jézus életének fő állomásain.

Az élménytől Jézusig

Legyen szó a kánai menyegzőről, a gyermekek megáldásáról vagy akár a vihar lecsendesítéséről, Jézus a leg-

különbözőbb helyszíneken és módon találkozott a korabeli emberekkel, s mindenütt úgy szólt, cselekedett, mint akinek hatalma van. *Lutz* és *Annette Barth* azért tervezte meg és építette ki az elmékedős parkját, hogy ezeket az eseményeket élményszerűvé, átérzhetővé tegye a ma, kétezer évvel később élő emberek számára is.

Egyvalamit azonban nem lehet a legsokoldalúbb technikával sem élővé tenni: magát Jézust, akiről az egész élménypark szól. Feléje fordít-

Bibliai élménypark

Érzékekre ható, interaktív utazás a Szentírás világában

ható a látogató érdeklődése, figyelem, de ő élménnyé a Szentlélek közvetítésével lesz. Remélhetőleg ez a belső találkozás is megadatik ráadásul a látogatóknak – mondja a Barth házaspár.

Mindenestre amit az érzékeken, a látás-hallás-tapintás-ízlelés csatornáin át az egykori világból ma emberközelbe lehet hozni, azt kínálja húsvét előtt négy héten át a bibliai élménypark Königsbachban, Pforzheim mellett. „Az egyes állomásokon igyekszünk a látogatóknak azt nyújtani, amit Jézus egykoron nyújtott, felmutatni nekik a Mesterrel történt találkozások lényegét, illetve a változásokat, amelyeket kiben-kiben e találkozások előidéztek” – nyilatkozta Annette a sajtónak.

A hangimitációtól a Krisztus-imitációig, -követésig

„Sajnos ma egyre kevesebben olvassák a Bibliát, Isten Igéjét így az elmékedés, illetve az érzékek s az interaktivitás segítségével hozzuk közelebb a látogatókhoz” – mondja Lutz Barth, a königsbachi protestáns gyülekezet diakónusa. „Ilyen módon remélhetőleg olyanokat is meg tudunk szólítani, akinek semmi közük sincs a hithez” – folytatja lelkesen.

„Olyannyira igyekeztünk ügyelni a történelmi hűségre, a valóságyszerűsége, hogy a kulisszák között

még a háttérzajok, a lakodalmas zene is megszólal, a násznép hangoskodását is imitáljuk.” Persze ismét csak nagy kérdés, hogy a hangok imitációjától mikor és hogyan jutnak el a látogatók az igazi Hang, a megváltó Szó, az isteni Ige meghallásáig, követéséig.

Időutazás az „élő jászolhoz” és a Gecsemáné-kerthez

Az elmúlt években Lutz és Annette Barth már sikeresen s főként áldásosan valószínűleg meg hasonló projekteket. 2005-ben a rusti Európa-parkban rendeztek be húsvéti kert, amelyet harmincezer látogató keresett fel. S a projektgazdák nem kifogásolták, ha valaki hazavitte az ötletet, lemásolta a kezdeményezésüket. Ennek a bibliai, pontosabban újszövetségi élményparknak az ötlete, hangulata, íze-zamata is elvihető.

A húsvéti kert tíz stáción keresztül vezet a látogatókat Jézus nyomában. A jeruzsálemi bevonulással indul, s az egyes helyszínek a pászkavacsorán át, a Gecsemánén keresztül a nagyhét minden eseményét felidéz. A feltámadás eseményét a „bejárható, meglátogatható” sírral, majd a Feltámadott ünneplésével hozzák közelebb az érdeklődőkhöz, végül egy hídjelent kapcsolja össze a látottakat a mai élettel.

(Karácsony előtt hasonló felfogásban rendezték be a bibliai élményparkban az *Élő jászol* elnevezésű időutazást.)

„Segítünk a küszöbön eljutni”

A Sinnepark ötlete és a projekt 1999-ben született meg a Barth házaspár szívében. Először a húsvéti kert valósult meg a linkenheimi protestáns gyülekezetben, majd 2005-től a Badeni Tartományi Protestáns Egyház vállalta a programgazda feladatát és felelősségét. A különböző időutazások során eddig közel kétszáz önkéntes gyülekezeti munkatárs segédkezett a látogatóknak, hogy minél teljesebb élménnyel távozzanak.

„Az a célunk, hogy az érzékszervekre és az érzelmekre ható, interaktív utazás révén minél több embert bevonjunk a Biblia világába, vonzunk Jézus Krisztus közelébe. A személyes döntést aztán ki-kik magához hozza meg a belső szobájában. Mi a küszöbön igyekszünk kísérni a magunk módján a látogatókat” – mondja Lutz Barth.

Ezzel a látványos igehirdetéssel már sok szimpatizánst sikerült szerezniük Jézus személyének, ügyének: legutóbb harmincezer látogatót szereztek. S ki tudja, hányat a mintegy tíz éven át, amióta a keresztyén ünnepekhez kapcsolódó időutazásokat szervezik. Remélhetőleg az evangélium, a Biblia világával való élményszerű találkozás mélyebb elkötelezettséget is terem az odalátogatók életében. Így legyen!

■ DR. BÉKEFY LAJOS

HÍREK, HIRDETÉSEK

HIRDETÉS

Nagycsütörtöki zenés áhítat a Deák téri templomban

Április 5-én 19.30–21.00 között a Deák téri templomban a *Korál-sziget együttes* (Derecskei András, Huszák Zsolt, Németh Tamás, Smidéliusz Gábor) *Velem vándorol...* című lemezét mutatja be; ígét hirdet *Gáncs Péter* püspök; majd *Gryllus Dániel*, *Halmos Béla*, *Ferenczi György* és a *Rackajam* előadásában elhangzik: *Pál apostol – Dalok Pál levelei szerint.*

Az Odeon-Lloyd moziban működő *Egy csepp emberség – Odeon filmklub* április 5-én 17.30-kor *A provençe-i fűszeres* című alkotás vetítésével folytatódik.

Éric Guirado filmjének főhőse Antoine, aki hosszú idő után apja be-tégségének hírére tér vissza provençe-i szülőfalujába. Kénytelen-kelletlen átveszi az öreg üzletét, egy lakókocsiba épített, mozgó élelmiszerboltot, és tanyáról tanyára vándorol vele. A nagyvárosban eltöltött évek után a falusi élet örömeit lassan felfedező férfi mogorvaságát a mellé sodródó, életvidám Claire oldja, akinek gyönyörű mosolya nemcsak a vevőket csalogatja vissza, de a szerelem ígétét is magában hordozza.

A vetítés után a moziertemben ezúttal is üdítővel, pogácsával és szeretettel várunk minden érdeklődőt. A jegyár egységesen 800 Ft.

Cím: Budapest XIII., Hollán Ernő u. 7. (A Jászai Mari tértől egy percre.)
Részletes információ: www.odeonlloyd.com vagy 30/902-8669 (*Rados Péter*).

HIRDETÉS

Fogadóórát minden hónap első hétfőjén tartom. Mindenkit szeretettel várok délután három órától öt óráig a Déli Egyházkerület székházában (1088 Budapest, Puskin u. 12.).

Radosné Lengyel Anna
országosfelügyelő-helyettes, a Déli Egyházkerület felügyelője

Új nap – új kegyelem

Vasárnap (április 1.)

Nézd, én ma áldást és átkot adok elétek. Áldást, ha hallgattok az Úrnak, Isteneteknek a parancsolataira. De átkot, ha nem hallgattok az Úrnak, Isteneteknek a parancsolataira. 5Móz 11,26–28 (Mt 13,45–46; Jn 12,12–19; Fil 2,5–11; Zsolt 88) A választás, a döntés képessége ember voltunk nagy ajándéka. Az istenkapcsolatunkban is szerepe van. Hiszen Atyánk nem kényszerít, hanem enged választani. Sőt segít a döntéseinkben. Leginkább azzal, hogy ígétén keresztül kapcsolatban lehetünk vele. Az előttünk álló nagyhét szenvedéstörténetében is feltárulhat előttünk Jézus egyértelmű választása: az Atya akaratára legyen meg, ne az övé. És mennyi áldás forrása lett ez az elhatározása!

Hétfő (április 2.)

Szívből örüljenek, akik keresik az Urat! Zsolt 105,3 (Lk 2,45; Róm 5,6–11; Mk 14,53–65) Isten keresése sokszor inkább megterheli, üdítő teszi mindennapjainkat, mintsem örömmel tölti el életünket. Mégis felszabadulhatunk terhe alól az igazi örömről. Hiszen nemcsak mi keressük őt, hanem ő is keres minket. Ezért jött a földre Krisztusban. Ígerte, hogy keresésünk nem lesz hiábavaló: aki Jézust látja, az Atyával találkozik. Ő ráadásul nyitott szívű, magát megismertető, ránk várakozó Isten.

Kedd (április 3.)

Szóljatok Jeruzsálem szívéhez, és hirdessétek neki, hogy letelt rabsága, megbűnhődött bűnéért. Ézs 40,2 (1Pt 2,24; Jób 38,1–11; 42,1–6; Mk 14,66–72) Mindent meg lehet szokni. Azt is, hogy az ember lehorgasztott fejjel jár, nem mosolyog, beletörődik sorsába, nem reménykedik. Isten vigasztalása, meglepetése éppen az, hogy a megváltoztathatatlan látszó elbukásból is lehet szabadulás. Nem csak a fülünkig, a szívünk mélyéig ható az örömhír: Isten véget vet a halálnak, erősebb a gonosznál, nagyobb a szívünknel. Húsvét hajnala számunkra is az új élet kezdete.

Szerda (április 4.)

Isten békessége, mely minden értelmet meghalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban. Fil 4,7 (4Móz 6,26; Ézs 26,20–21; Mk 15,1–15) Jézus szenvedésének eseményei nemcsak az ember Isten elleni agressziójáról, hanem a bennünket őrző Isten erejéről is vallanak. A testi-lelki szenvedés minden körülmények között békességünk megpróbáló állapot. Jézus úgy viselte a terheit, hogy nem lázadt, nem szitkozódott, nem fenyegetőzött bosszúval, nem vált szeretetlenné. Megtapasztalta Isten békességét a békétlenségre okot adó körülmények között. Ugyanerről az erős őrzésről lehetnek áldott tapasztalatai a Krisztusba kapaszkodóknak.

Nagycsütörtök (április 5.)

Az Úr Jézus azon az éjszakán, amelyen elárultatott, vette a kenyeret, hálát adva megtörte, és ezt mondotta: „Vegyétek, egyétek, ez az én testem, amely ti-értetek megtöretik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.” Hasonlóképpen vette a poharat is, miután vacsoráltak, és ezt mondta: „E pohár amaz új szövetség az én vérem által, ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok az én emlékezetemre.” 1Kor 11,23–25 (Neh 9,31; Jn 13,1–15/34–35; 1Kor 11,23–26; Mk 15,16–23) Jézus földi találkozásaiiban különösen hangsúlyosak voltak az asztalközösségek. Sokszor vendégként is házigazdává lett. Azáltal, hogy ő maga volt az istenéséget, szeretetéséget csillapító kenyér. Asztalához hív ma is, hogy ürességünket betöltse.

Nagypéntek (április 6.)

Faladra, Jeruzsálem, öröket állítottam. Soha ne hallgassanak, se nappal, se éjjel! Ézs 62,6 (1Kor 15,3–4; Jn 19,16b–30; 2Kor 5,14b–18/19–21; Mk 15,24–41) Az örök a falakon belül lévőket vigyázzák. Jézus Jeruzsálem falain kívül szenvedett. Isten így adta tudunkra, hogy nemcsak berkeken belülieket őriz, hanem mindenkinek szól a megváltás evangéliuma. Ne is hallgassanak az örömhírvivők, hogy Isten dicséretével legyen tele a föld!

Nagyszombat (április 7.)

A hegyek megsűnhetnek, és a halmok meginoghatnak, de hozzád való hűségem nem szűnik meg, és békességem szövetsége nem inog meg – mondja könyörülő Urad. Ézs 54,10 (Jn 14,27; JSir 3,51–62; Mk 15,42–47) Nagyszombat halálos csendje Isten rejtőzésének, de titkon újjáteremtő hatalmának csöndje is. Jézus tanítványai valóban úgy élték át ezeket a napokat, mint akiknek lába alól kicsúszott a biztos talaj. Mint földrengést, amelyben a megingathatatlanak tűnő is bizonytalanná válik. Isten azonban minden bizonytalanságban a helyén, azaz mellettünk van. Megingathatatlan irántunk való hűségében. Ahogy ott volt Dániellel a tüzes kemencében vagy Jónással a cethal gyomrában, úgy tartotta Jézust a halálban is. Földcsuszamlásaink idején és a végső halálba hanyatlásunkkor bennünket is őriz az újjáteremtésre.

■ CSERHÁTINÉ SZABÓ IZABELLA

Mindenkit szeretettel hívunk nagyheti Taizé-ima- és -énekegyüttléteinkre a kőbányai evangélikus templomba (Budapest X., Kápolna u. 14.). Az alkalmak április 2-ától 4-éig 18 órakor kezdődnek.

FIZESSEN ELŐ LAPUNKRA!

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból április 1-jétől április 8-áig

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
10.05 / m1 <i>Református ifjúsági műsor</i> 10.15 / m1 <i>A Biblia a magyar képzőművészetben</i> 10.30 / m1 <i>Református magazin</i> 11.00 / m1 és m2 <i>Virágvasárnapi evangélikus istentisztelet</i> 14.00 / Bartók rádió <i>Kritikus füllel</i> Bach: Ich habe genug – BWV 82. (kantáta) 19.35 / Bartók rádió <i>Az emberi hang dicsérete</i> Benne: Bach: Máté-passió – BWV 244. 20.30 / m2 <i>Julianus</i> (magyar történelmi film, 1991) (74')	10.40 / m2 <i>Előre!</i> (magyar film, 2002) (79') 14.00 / Bartók rádió <i>A hét zeneszerzője:</i> Johann Sebastian Bach Virágvasárnap 16.45 / Pax Tv <i>Szárnyas oltárok</i> (ismeretterjesztő film) 19.30 / Kossuth rádió <i>Időfutár (folytatásos hangjáték)</i> 21.12 / Bartók rádió <i>HangjátékTér</i> Örkény István: Tótek 23.00 / Rádió 17 (Budapest) <i>Lélekhangoló</i> Az Evangélikus Rádiómisszió összeállítása (www.radio17.hu) 0.10 / m1 <i>Múlt-kor</i> (történelmi magazin)	6.15 / Magyar Katolikus Rádió <i>Szent Ágoston vallomásai</i> 14.30 / Pax Tv <i>Pilátus</i> (koncertfilm) 18.30 / Mezzo Tv <i>Bach: Magnificat és Húsvéti oratórium</i> 20.40 / m1 <i>Hóbortos szerelem</i> (amerikai dráma, 2005) (95') 21.05 / Duna Tv <i>A jövő kezdete</i> (amerikai játékfilm, 2000) (119') 21.20 / Duna World <i>Lyukasóra</i> (irodalmi műsor) 23.50 / m1 <i>A rejtélyes 20. század</i> Kun Miklós történelmi műsora	5.20 / m1 <i>Hajnali gondolatok</i> 9.05 / Bartók rádió <i>Hang-fogó</i> Benne: Ismeretlen szerző: Emlékezzél meg rólam, Uram! 13.30 / Kossuth rádió <i>„Tebenned bíztunk eleitől fogva...”</i> A református egyház féléórása 21.00 / Pax Tv <i>Keresztény pészah vagy zsidó húsvét? (beszélgetéssorozat)</i> 21.30 / m1 <i>Pesty Fekete Doboz</i> Pesty László dokumentum-műsora 22.55 / Duna World <i>Matoni utazás</i> (magyar ismeretterjesztő sorozat) Vár állott, most kőhalom...
CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
12.05 / Bartók rádió <i>A Capella Savaria hangversenye</i> Fasch: Passio Jesu Christi – Szent János evangéliuma nyomán 14.00 / Bartók rádió <i>A hét zeneszerzője: Johann Sebastian Bach</i> János-passió 20.00 / Duna Tv <i>Kultikon</i> (kulturális magazinműsor) 21.05 / Duna Tv <i>Isten hozta, őrnagy úr!</i> (magyar játékfilm, 1969) (96') 22.45 / Duna Tv <i>MűpArt</i> Bach: Máté-passió 23.05 / Duna World <i>Egy hazában élünk</i> (magyar ismeretterjesztő sorozat) Budapest	10.04 / Kossuth rádió <i>Református istentisztelet közvetítése Budapestről</i> Ígét hirdet: dr. Szabó István püspök 12.05 / Bartók rádió <i>Az MR Szimfonikusok hangversenye</i> Benne: Haydn: A Megváltó hét szava a keresztfán 13.30 / m1 <i>Passió</i> Munkácsy Mihály Trilógiája 14.06 / Kossuth rádió <i>Arcvonások</i> Szalai Zoltán leányfalui plébános 18.55 / m2 <i>Nagypénteki református istentisztelet</i> 23.40 / Duna Tv <i>A kilencedik órában</i> – Nagypénteki gondolatok	5.50 / m2 <i>Az Ótestamentum</i> (olasz rajzfilmsorozat) 6.25 / Duna Tv <i>Nagyszombati körmenetek régen és most</i> (magyar dokumentumfilm) 11.00 / m1 <i>Tér és idő keresztjén</i> Húsvét a művészetekben 14.35 / Duna Tv <i>Jézus (ang.-fr.-ném.-ol. film)</i> 15.06 / Kossuth rádió <i>Magyarország–Brazília férfi kézilabda olimpiai selejtező mérkőzés</i> 20.10 / m1 <i>Ben Hur</i> (angol–német–spanyol–kanadai tévéfilm, 2010) (91') 21.04 / Kossuth rádió <i>A kis herceg</i> Saint-Exupéry regényének rádióváltozata	9.06 / Kossuth rádió <i>Stációk</i> Keresztút a pilisvörösvári templomban 9.15 / m1 <i>Evangélikus magazin</i> (ismétlés: 13.45 / m2) 10.04 / Kossuth rádió <i>Evangélikus istentisztelet közvetítése Sopronból</i> Ígét hirdet: Hegedűs Attila igazgató lelkész 11.00 / Duna Tv <i>Húsvéti református istentisztelet közvetítése Körösfőről</i> 18.45 / m1 <i>„Imádságos harangozással...”</i> Petrás Mária énekeskeramikumművész portréja 20.00 / Duna Tv <i>Quo vadis?</i> (amerikai játékfilm, 1951) (165')

Evangelikus Élet – A Magyarországi Evangélikus Egyház hetilapja

E-mail: evelet@lutheran.hu • EvÉlet on-line: www.evelet.hu, www.evangelikusélet.hu

Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu • Előfizetés: elofizetes@evelet.hu

Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195.

Szerkesztőségvezető: Boda Zsuzsa (zsuzsa.boda@lutheran.hu). Szerkesztőségi titkár (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Balla Mária (maria.balla@lutheran.hu).

Főszerkesztő: T. Pintér Károly (károly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sandor.dobsonyi@lutheran.hu). Korrektor: Sinkáné Zombory Katalin (katalin.zombory@lutheran.hu). Tervezőszerkesztő / EvÉlet on-line: Nagy Bence (bence.nagy@gmail.com). Tördelőszerkesztő: Károly György Tamás (evelet@kgyt.hu). Rovatvezetők: Boda Zsuzsa – Új nap – új kegyelem (zsuzsa.boda@lutheran.hu), Hafenscher Károly – Régi-új liturgikus sarok (hafo@lutheran.hu), Kendeh K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kendeh@lutheran.hu), Véghegyi Antal – A vasárnap ígété (antal.veghelyi@lutheran.hu).

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu) 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518;

fax: 1/486-1229. Felelős kiadó: Kendeh K. Péter (peter.kendeh@lutheran.hu).

Nyomdai előállítás: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: Nagy Zoltán.

Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK) INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj beföldön (illetve Románia és Szlovákia területén) negyed évre 3250 Ft, fél évre 6500 Ft, egy évre 13 000 Ft, európai országba egy évre 43 800 Ft (168 euró), egyéb külföldi országba egy évre 51 200 Ft (196 euró). Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsőjével törölni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság. Beküldött kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba zánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő délutáni lapzártakor kizárólag a hét végi eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.

